

PUNJAB VIDHAN SABHA

DEBATES

Friday, the 21st December, 2012

Vol. III-No.5

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	Page
Postponed Starred Questions and Answers	(5) 1
Starred Questions and Answers	(5) 1
Unstarred Questions and Answers	(5) 15
Calling Attention Notice Under Rule 66	(5) 42
Short Adjournments of the House	(5) 43
Explanation by the Hon'ble Chief Minister	(5) 45
Papers laid on the Table of the House	(5) 57
Motion under Rule 16	(5) 58
Presentation of the report of the General Purposes Committee	(5) 58
Legislative Business	
1. The Punjab Compulsory Registration of Marriages Bill, 2008	(5) 59
2. The Punjab Prevention of Human Smuggling Bill, 2010	(5) 59
3. The Punjab Safety Measures for Prevention and Control of Fire Bill, 2012	(5) 60
4. The Punjab Value Added Tax (Amendment) Bill, 2012 (Replacing Ordinance)	(5) 63
5. The Punjab State Board of Technical Education and Industrial Training (Amendment) Bill, 2012 (Replacing Ordinance)	(5) 65
6. The DAV University Bill, 2012 (Replacing Ordinance)	(5) 67
7. The Desh Bhagat University Bill, 2012 (Replacing Ordinance)	(5) 85

Punjab Vidhan Sabha Secretariat, Chandigarh

Price : Rs.....

8. The Punjab Privately Managed Affiliated and Punjab Government Aided Colleges, Pensionary Benefits Scheme, 1996 (Repeal) Bill, 2012	(5) 96
9. The Punjab Motor Vehicles Taxation (Amendment) Bill, 2012	(5) 98
10. The Punjab Agricultural Produce Markets (Amendment) Bill, 2012 (Replacing Ordinance)	(5) 101
11. The Punjab Prevention of Human Smuggling Bill, 2012	(5) 103
12. The Punjab Land Revenue (Amendment) Bill, 2012	(5) 106
13. The Punjab Courts (Amendment) Bill, 2012	(5) 107
14. The Punjab State Commission for Minorities Bill, 2012 (Replacing Ordinance)	(5) 109
Extension of Time of the Sitting	(5) 111
Legislative Business (Resumption)	(5) 111
15. The Punjab Compulsory Registration of Marriages Bill, 2012	(5) 111
16. The Punjab Scheduled Castes Land Development and Finance Corporation (Amendment and Validation) Bill, 2012	(5) 113
17. The Punjab Backward Classes Land Development and Finance Corporation (Amendment and Validation) Bill, 2012	(5) 115
18. The Northern India Canal and Drainage, (Punjab Amendment) Bill, 2012 (Replacing Ordinance)	(5) 118
19. The Indian Stamp (Punjab Amendment) Bill, 2012	(5) 121
Motion regarding Nomination of the two Members for the Punjab University Senate.	(5) 122
Appendix	(i)-(ii)

PUNJAB VIDHAN SABHA

Friday, the 21st December, 2012

the Vidhan Sabha met in the Punjab Vidhan Sabha Hall, Vidhan Bhavan, Sector-1, Chandigarh, at 10.00 A.M. Mr. Speaker (Doctor Charnjit Singh Atwal) in the Chair.

POSTPONED STARRED QUESTIONS AND ANSWERS

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਏ ਜਾਣਗੇ। ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ।

ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 455, 509 ਅਤੇ 523

(ਸਬੰਧਤ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਏ।)

STARRED QUESTIONS AND ANSWERS

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਸਰਦਾਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਿੰਕੀ।

ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 388

(ਸਬੰਧਤ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।)

ਬੱਸਾਂ ਦੇ ਰੂਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ

***537. ਸਰਦਾਰ ਚਤਿੰਨ ਸਿੰਘ ਸਮਾਓ :** ਕੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਤਹਿਸੀਲ ਬੁਢਲਾਡਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਦਿਹਾਤੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਆਰ.ਟੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਰੂਟ ਚੱਲਣ ਕਾਰਨ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਪੇਸ਼ ਆਉਂਦੀ ਹੈ; ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਘਾਟ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ?

ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੋਹਾੜ: ਤਹਿਸੀਲ ਬੁਢਲਾਡਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਦਿਹਾਤੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਆਰ.ਟੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਾਫੀ ਬੱਸ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮੰਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਪਰਮਿਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰੈਗੂਲਰ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਚਤੰਨ ਸਿੰਘ ਸਮਾਓ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਜੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਤਾਂ ਬੱਸਾਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਵੀ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਚੜ੍ਹਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਟਾਪਸ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਲਗਾ ਕੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਤਾਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਦੇ ਰੂਟ ਲਗਾਏ ਹਨ, ਉਹ ਉਥੇ ਜਾਂਦੀਆਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹਨ? ਮੈਂ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਥੇ ਕੋਈ ਬੱਸ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਬੱਸਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਸਬੰਧੀ ਸਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਹੀ ਕਰਨ ਤਾਂ ਜੋ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਸਕੂਲਾਂ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਰਹਿ ਸਕਣ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹਾਂ ਜੀ। ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰ ਲਵੋ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਹੈ।

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਆਪ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤਹਿਸੀਲ ਬੁਢਲਾਡਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਦਿਹਾਤੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਆਰ.ਟੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ 111 ਬੱਸਾਂ ਚਲਦੀਆਂ ਹਨ। 20 ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀਆਂ 80 ਮਿੰਨੀ ਬੱਸਾਂ ਅਤੇ 93 ਵੱਡੀਆਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਗੱਡੀਆਂ ਰੈਗੂਲਰ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਕੋਈ ਬੱਸ ਮਿਸ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਵੀ ਚੈੱਕ ਕਰਕੇ ਚਲਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਜੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸਾਹਿਬ ਹੋਰ ਵੀ ਬੱਸਾਂ ਚਾਹੁਣ ਤਾਂ ਜਿਹੜੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸਟੇਅ ਹੋਈ ਹੈ, ਇਹ ਸਟੇਅ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਵੇਂ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸਾਹਿਬ ਕਹਿਣਗੇ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਬੱਸਾਂ ਉਥੇ ਚਲਾ ਦੇਵਾਂਗੇ।

ਸਰਦਾਰ ਚਤੰਨ ਸਿੰਘ ਸਮਾਓ : ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ।

ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 453**

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਐਕਸਟੈਨਸ਼ਨ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮੈਂ ਅਲਾਓ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

** * Reply to this Starred Question No. 453 has not been received till 06.06.2016 i.e the date on which this debates was sent to the press for final printing

ਕੰਡੀ ਏਰੀਏ ਦਾ ਵਿਕਾਸ

***505. ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ :** ਕੀ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੰਡੀ ਏਰੀਏ ਦੇ ਸਰਵੱਪਖੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਆਪਕ ਯੋਜਨਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ; ਜੇਕਰ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਕੀ ਹਨ?

ਵਿੱਤ, ਯੋਜਨਾ, ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਾਗੂਕਰਨ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੀਂਡਸਾ) : ਜੀ ਹਾਂ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੰਡੀ ਏਰੀਏ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ 250 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਇਹ ਯੋਜਨਾ 13 ਵੇਂ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਲ 2011-12 ਵਿੱਚ ਕੰਡੀ ਏਰੀਏ ਵਿੱਚ 6250 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਤਨੀ ਰਕਮ ਹਰ ਸਾਲ 2012-13, 2013-14 ਅਤੇ 2014-15 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣੀ ਹੈ। ਇਹ ਰਕਮ ਕੰਡੀ ਏਰੀਏ ਵਿੱਚ ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਨਟੇਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ : ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੰਡੀ ਏਰੀਏ ਵਾਸਤੇ 250 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਰੱਖੀ ਹੈ ਪਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਵੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ 2 ਬਹੁਤ ਵੱਡੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਕੰਡੀ ਏਰੀਏ ਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਕ ਤਾਂ ਜਾਨਵਰ ਜਿਹੜੇ ਹਨ, ਉਹ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਉਜਾੜਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਔਰ ਬਾਕੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਚ, ਜਿਵੇਂ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਥੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਜਿਹੜੀ ਆਫ਼ਤ ਹੈ, ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੈ। ਇਕੋ ਦਿਨ ਦੇ ਵਿਚ ਸੈਂਕੜੇ ਏਕੜ ਫਸਲ ਜਾਨਵਰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਇਕ ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਰੋਕਥਾਮ ਵਾਸਤੇ ਕਿਸੇ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਤਾਰ ਲਗਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ ਸਬਸਿਡੀ ਦੇਣਗੇ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ?

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਇਕ ਟਾਈਮ ਇਕੋ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਜੀ।

ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ : ਠੀਕ ਹੈ ਜੀ, ਇਹ ਸਬਸਿਡੀ ਵਾਸਤੇ ਦੱਸ ਦੇਣ।

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਪੈਸਾ ਹੈ ਇਹ ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਹੈ ਤੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਹਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਅਸੀਂ ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਵਿੱਚ ਇਨਕਲੂਡ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਜਿਹੜੀ ਸਬਸਿਡੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਵਿਚ ਦੇਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਤੇ ਦੂਸਰਾ ਜਿਹੜੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਫਸਲਾਂ ਖਰਾਬ ਕਰਦੇ ਹਨ?

ਮੰਤਰੀ : ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੀ।

ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 531

(ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।)

ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 447**

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੀ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮੈਂ ਅਲਾਓ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਦੂਸਰੇ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ

***542. ਜਸਟਿਸ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ :** ਕੀ ਕਿਰਤ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਦੂਸਰੇ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; ਜੇਕਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ ਅਤੇ ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ?

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਜਿਆਨੀ : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 'ਇੰਟਰ-ਸਟੇਟ ਮਾਈਗ੍ਰੇਂਟ ਵਰਕਮੈਨ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਪਲਾਇਮੈਂਟ ਐਂਡ ਕੰਡੀਸ਼ਨਜ਼ ਆਫ ਸਰਵਿਸ) ਐਕਟ, 1979' ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਕਿਰਤ ਵਿਭਾਗਾਂ ਰਾਹੀਂ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਨ ਬਾਬਤ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਦੂਸਰੇ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਿਰਤ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

** For Starred Question No. 447 and reply there to, please see Appendix to this Debates

ਜਸਟਿਸ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬਾਹਰਲੇ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਲੇਬਰ ਤੇ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਲੇਬਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਭੱਠਿਆਂ ਤੇ ਜਿਹੜੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਠੇਕੇਦਾਰ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦਾ ਸਾਰੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਪੈਸਾ ਆਪ ਰੱਖ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਠੇਕੇਦਾਰ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਣ ਵਾਸਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਪਾਉਣੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਠੀਕ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਐਕਟ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਪੈਸੇਫਿਕ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਨਹੀਂ ਪਰ ਐਕਟ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (ਬੀ) ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ to issue to every inter-state migrant workman a passbook affixed with a passport size photograph of the workman and indicating in Hindi and English language, and where the language of the workman is not Hindi or English, also in the language of the workman. In that section further it is written : "the name and place of the establishment where in the workman is employed; the period of employment" all these details are there ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਇਹ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਐਸਟੈਬਲਿਸ਼ਮੈਂਟਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਮਜ਼ਦੂਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਕੀ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਕੰਪਲਾਇੰਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ; ਜੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਕਾਰਨ ਕੀ ਹੈ?

ਮੰਤਰੀ : ਜਿਹੜਾ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਚੋਲ ਹੈ ਉਸ ਵਿਚ ਜਿਹੜਾ ਠੇਕੇਦਾਰ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਯੂ.ਪੀ. ਤੋਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਥੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਇਥੇ ਆ ਕੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਸਾਡੇ ਮਹਿਕਮੇ ਨੇ 68 ਥਾਂ ਤੇ ਚੈਕਿੰਗ ਕੀਤੀ ਔਰ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਗਿਣਤੀ 2139 ਹੋਈ। ਉਸ ਵਿਚ ਚਲਾਨ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 221 ਹੋਈ ਔਰ ਜੁਰਮਾਨਾ 119, 7 ਕੇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚ ਛੱਡੇ ਗਏ ਹਨ ਔਰ 95 ਕੇਸ ਪੈਂਡਿੰਗ ਪਏ ਹਨ ਔਰ 79 ਹਜ਼ਾਰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਚ ਹੈ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਵੇ ਔਰ ਉਹ ਇਥੇ ਆ ਕੇ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਵੇ। ਮਜ਼ਦੂਰ ਨੂੰ ਅਗਰ ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਪਰ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਈ ਹੋਵੇ, ਕੰਪਨੀ ਵਿਚ ਜਾਂ ਭੱਠੇ ਤੇ ਜਿਥੇ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮਾਲਿਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਫਿਕਸ ਹੋਏਗੀ।

ਜਸਟਿਸ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ : Speaker Sahib, this is not my question, ਮੇਰਾ ਕੁਐਸਚਨ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 12- ਬੀ ਦੀ ਕੰਪਲਾਇਐਂਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕੀ ਫੋਟੋ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕੀ ਉਹਦੇ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕੀ ਪਾਸਬੁੱਕ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਜੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿੰਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ? This was my question.

ਮੰਤਰੀ : ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਜੀ, 68 ਰੈਫਰੈਂਸ ਲਏ ਗਏ ਹਨ, ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਵਿਚ, ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਚੈਕਿੰਗ ਕੀਤੀ 2139 ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਔਰ 221 ਦੇ ਵਿਚ ਕੇਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, 119 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ, 7 ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, 95 ਦੇ ਕੇਸ ਪੈਂਡਿੰਗ ਪਏ ਹਨ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੁਐਸਚਨ ਤਾਂ ਸਿੰਪਲ ਸੀ।

ਮੰਤਰੀ : ਪਾਸਬੁੱਕ ਬੋਰਡ ਦੇ ਵਿਚ ਤਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੋਟੋ ਵਗੈਰਾ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ?

ਜਸਟਿਸ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 12-ਬੀ ਦੀ ਕੰਪਲਾਇਂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ? ਜੇ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਵਜ਼ੀਰ ਸਾਹਿਬ ਪਰੀਪੇਅਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਰਾਈਟਿੰਗ ਵਿਚ ਭੇਜ ਦੇਣ।

ਮੰਤਰੀ : ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਿਖ ਕੇ ਭੇਜ ਦਿਆਂਗੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ, ਸਰਦਾਰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸ਼ਿਵਾਲਿਕ।

ਨਗਰ ਨਿਗਮ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ, ਮਾਛੀਵਾੜਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ

ਹਦੂਦ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ

***381. ਸਰਦਾਰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸ਼ਿਵਾਲਿਕ :** ਕੀ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਨਗਰ ਨਿਗਮ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ, ਮਾਛੀਵਾੜਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹੱਦ ਕਿਥੋਂ ਤੱਕ ਵਧਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੰਮ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਕੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਹੱਦ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ?

ਸ਼੍ਰੀ ਚੂਨੀ ਲਾਲ ਭਗਤ : ਨਗਰ ਨਿਗਮ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਲੋਂ ਲੁਧਿਆਣਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਹਦੂਦ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਮਤਾ ਨੰ: 1145 ਮਿਤੀ 28-11-2011 ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਤੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਹਾਊਸ ਵਲੋਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕੇਸ ਨੂੰ ਘੋਖਣ ਲਈ ਕੌਰ ਕਮੇਟੀ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕੌਰ ਕਮੇਟੀ ਘੋਖ ਕੇ ਹਾਊਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗੀ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਊਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਹਾਊਸ ਭੰਗ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਇਸ ਕੇਸ ਤੇ ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹੁਣ ਨਵੇਂ ਹਾਊਸ ਦਾ ਗਠਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਨਵੇਂ ਹਾਊਸ ਵਲੋਂ ਕੌਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਗਠਨ ਤੇ ਇਹ ਕੇਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘੋਖਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ, ਮਾਛੀਵਾੜਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹੱਦ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਤਜਵੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸ਼ਿਵਾਲਿਕ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਨਾਲ ਕਲੋਨੀਆਂ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ 3000 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 5000 ਤੱਕ ਹੈ। ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ, ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਲੋਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਮੰਨ ਕੇ ਵਾਟਰ ਸਪਲਾਈ ਪੁਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਲੇਕਿਨ ਹੁਣ ਉਸ ਵਾਟਰ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਪਾਣੀ ਜਿਹੜਾ ਗਲੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੀਵਰੇਜ ਖੂਹੀਆਂ ਪੱਟ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੋ ਮੈਂ ਕਾਫੀ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ, ਪਿਛਲੇ 3-4 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ 2-3 ਵਾਰੀ ਹਾਊਸ ਦੇ ਵਿਚ ਵੀ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਰੱਖੀ ਹੈ ਤੇ ਹਰ ਵਾਰੀ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਵਲੋਂ ਇਹੀ ਜਵਾਬ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਦਸੱਠਗੇ ਕਿੰਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਲੈਣਗੇ?

ਮੰਤਰੀ : ਜਦੋਂ ਤਜਵੀਜ਼ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਏਗੀ, ਅਸੀਂ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿਆਂਗੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਥੈਂਕ ਯੂ। ਹਾਂ ਜੀ, ਬੈਂਸ ਸਾਹਿਬ।

ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ : ਮੰਤਰੀ ਜੀ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਹਾਊਸ ਦੇ ਵਿਚ ਇਹ ਮਤਾ ਪਾਸ ਹੋਇਆ, ਹਾਊਸ ਨੇ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਘੋਖ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ। ਉਸ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਵੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਕਿ

[ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ]

ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਹੱਦ ਵਧਾ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਉਹ ਪਿਛਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵੀ ਵੱਟੇ ਖਾਤੇ ਪੈ ਗਈ ਤੇ ਇਸ ਵਾਰ ਫਿਰ ਹਾਊਸ ਬਣੇ ਨੂੰ ਤਕਰੀਬਨ 6-7 ਮਹੀਨੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਅੱਜ ਵੀ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡਾ ਜਵਾਬ ਹੈ, ਸਾਡੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ, ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਤਸੱਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਭੇਜੋਗੇ, ਕਦੋਂ ਭੇਜੋਗੇ? ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਟਾਈਮ ਬਾਊਂਡ ਕਰਕੇ ਦੱਸ ਦਿਉ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਦੋਂ ਭੇਜ ਦਿਉਗੇ ਤੇ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲੇ ਹਾਊਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿਆਂਗੇ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹਾਂ ਜੀ, ਭਗਤ ਜੀ।

ਮੰਤਰੀ : ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਚੁੱਕਿਆਂ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਵਾਂ ਹਾਊਸ ਬਣਿਆ ਹੈ, ਹੁਣ ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਘੋਖ ਕਮੇਟੀ ਬਣੇਗੀ, ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਔਰ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਆਵੇਗਾ ਤਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। (ਸ਼ੋਰ)

Mr. Speaker : Silence please ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ, ਸਰਦਾਰ ਚਤਿੰਨ ਸਿੰਘ ਸਮਾਓ।

ਪੰਚਾਇਤੀ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਅਧੀਨ ਕਰਨਾ

***538. ਸਰਦਾਰ ਚਤਿੰਨ ਸਿੰਘ ਸਮਾਓ :** ਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਤਹਿਸੀਲ ਬੁਢਲਾਡਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਭਾਗ ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਾਪਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਤਜਵੀਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ: ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਿੰਨੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ?

ਸਰਦਾਰ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੂਕਾ : ਨਹੀਂ ਜੀ। ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਵਿਭਾਗ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਈ ਤਜਵੀਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਚਤਿੰਨ ਸਿੰਘ ਸਮਾਓ : ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਹ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ। ਕੁਝ ਸਕੂਲ ਹੋਰਾਂ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ

ਹਨ, ਮੇਰੇ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ.....

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਬੇੜਾ ਮਾਈਕ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋ ਜਾਵੇ।

ਸਰਦਾਰ ਚਤਿੰਨ ਸਿੰਘ ਸਮਾਓ :12 ਸਕੂਲ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਤੇ ਚਲਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਪੇਰੈਂਟਸ ਤੇ ਖਰਚ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਕੋਲ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਦੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਰਾਜ ਵੇਲੇ ਇਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਤਾਂ ਲਾਲਚ ਵਿੱਚ ਕਰ ਬੈਠੇ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਕੂਲ ਅੱਪਗਰੇਡ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪੇਸ਼ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਸਕੂਲ ਅੱਪਗਰੇਡ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਆਵੇ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮੰਤਰੀ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਵੇਲੇ ਕੁਝ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੈਵਲ ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੇ ਲਿਖ ਕੇ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਬਿਲਡਿੰਗ ਹੈ, ਪੈਸੇ ਟੀਚਰਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਕੋਲੋਂ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਵੀ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਵੀ ਐਫੀਡੈਵਿਟ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਜੋ 2002 ਤੋਂ 2007 ਤੱਕ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਗੌਰਮਿੰਟ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਵੇਂ ਹੀ ਸਕੂਲ ਚੱਲੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਇਹ ਇਕੱਲਾ ਸਕੂਲ ਨਹੀਂ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 200 ਸਕੂਲ ਹਨ ਜੋ, ਹਾਲੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਕੋਈ ਨਵੇਂ ਸਕੂਲ ਬਣਾਏਗੀ ਉਦੋਂ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ, ਜਿੰਨੇ ਕੁ ਅਸੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋਏ, ਵੇਖ ਕੇ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਲਵਾਂਗੇ।

ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 404

(ਸਬੰਧਤ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।)

ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ-ਖੰਨਾ ਸੜਕ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ

***401. ਸਰਦਾਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਝੁੰਦਾਂ :** ਕੀ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ (ਭ ਤੇ ਮ) ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਤੋਂ ਜੋੜੇ ਪੁਲ-ਖੰਨਾ ਸੜਕ ਦੀ ਰਿਪੇਅਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਯੋਜਨਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਹੈ ਤਾਂ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਦੀ ਰਿਪੇਅਰ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ?

ਸਰਦਾਰ ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋਂ: ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਤੋਂ ਜੌੜੇਪੁਲ-ਖੰਨਾ ਸੜਕ ਦੀ ਰਿਪੇਅਰ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਹ ਕੰਮ 3054 ਹੈਂਡ ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਸੜਕ ਦੀ ਆਰਡੀਨਰੀ ਰਿਪੇਅਰ (ਪੈਚ ਵਰਕ) ਦਾ ਕੰਮ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮਿਤੀ 31-3-2013 ਤੱਕ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਰਦਾਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਝੁੰਦਾਂ : ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਜੋ ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਤੋਂ ਜੌੜੇਪੁਲ-ਖੰਨਾ ਰੋਡ ਹੈ, ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਰੋਡ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸ ਦਾ 18.20 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸਟਰੈਚ ਹੈ ਔਰ 3 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ 9 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੱਕ ਇਹ ਜੋ ਸੜਕ ਦਾ ਸਟਰੈਚ ਹੈ, ਪਿਛਲੇ 2011-12 ਦੌਰਾਨ ਪੀ.ਸੀ. ਪਾ ਕੇ 73 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਨਾਲ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਔਰ ਉਦੋਂ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਸਾਰੀ ਦਾ ਲੱਗਿਆ ਸੀ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ 12.20 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦਾ ਸਟਰੈਚ ਬੈਲੈਂਸ ਬਚਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਉਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ। ਹੁਣ ਵੀ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨੇ ਸਾਢੇ 8 ਕਰੋੜ ਦਾ ਸਾਲ 2012-13 ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ 3054 ਹੈਂਡ ਅਧੀਨ ਐਸਟੀਮੇਟ ਬਣਾ ਕੇ ਭੇਜਿਆ ਸੀ ਜੋ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿਜੈਕਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਕ ਅਹਿਮ ਰੋਡ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਸੰਗਰੂਰ, ਧੂਰੀ, ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ, ਖੰਨਾ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਮਾਲਵੇ ਨੂੰ ਜੋੜਦੀ ਹੈ। ਸੋ, ਇਹ ਪੈਚ ਵਰਕ ਤਾਂ ਇਸ ਸੜਕ ਤੇ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੀ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰਿਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂ ਨਾ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ, ਜਿਹੜਾ 12 ਕਿਲੋ ਮੀਟਰ ਦਾ ਇਹ ਸਟਰੈਚ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਣਾ ਕੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੈਚ ਵਰਕ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਕੇ ਆਇਆ ਸੀ ਔਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਉਸ ਨਾਲ ਪੈਚ ਵਰਕ ਦੇ ਟੈਂਡਰ ਵੀ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਉਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਉਸ ਰੋਡ ਤੇ ਗੰਨੇ ਦੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਟਰਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਵੀ ਵਹੀਕਲਜ਼ ਚਲਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਲਟਰਨੇਟਿਵ ਰੂਟ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੈਚ ਵਰਕ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਸੜਕ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਤੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਟੋਏ ਪਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੀ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ

ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸੜਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਕੇ, ਇਸ ਦੇ 12 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਸਟਰੈਚ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਦਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਕੀ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਉਣਗੇ?

ਮੰਤਰੀ : ਅਸੀਂ ਇਸ ਰੋਡ ਤੇ ਤਕਰੀਬਨ 9 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਆਉਣ ਦਾ ਐਸਟੀਮੇਟ ਲਗਵਾਇਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ 3054 ਹੈਂਡ ਅਧੀਨ ਸੀ.ਆਰ.ਐਫ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਸੜਕ ਨੂੰ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਸੜਕ ਦੀ ਪੂਰੀ ਰਿਪੇਅਰ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ।

ਡੋਹਲੋਂ ਵਿਖੇ ਹਸਪਤਾਲ ਦੀ ਉਸਾਰੀ

***467. ਸਰਦਾਰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸ਼ਿਵਾਲਿਕ :** ਕੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਡੋਹਲੋਂ ਵਿਖੇ 30 ਬਿਸਤਰਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਵੇਂ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਕੇ ਚਾਲੂ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ?

ਸ਼੍ਰੀ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਿੱਤਲ : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਵਲੋਂ ਸਾਲ 2010 ਦੌਰਾਨ 350.00 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਕੋਰ ਪਲਾਨ ਅਧੀਨ ਮੰਜੂਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਡੋਹਲੋਂ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ 30 ਬਿਸਤਰਿਆਂ ਦਾ ਨਵਾਂ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰ 5.25 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਨਾਲ ਉਸਾਰਨ ਦਾ ਪਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮਹੀਨਾ ਜੂਨ/2011 ਅਤੇ ਸਤੰਬਰ/2011 ਦੌਰਾਨ ਦੋ ਵਾਰ ਟੈਂਡਰ ਮੰਗੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਸਿਰੇ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹ ਸਕੇ। ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਇਸ ਕੰਮ ਦੇ ਟੈਂਡਰ ਮੰਗਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕੋਰ ਪਲਾਨ ਅਧੀਨ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਸਰਦਾਰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸ਼ਿਵਾਲਿਕ : ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੈਂ ਇਹੀ ਸਵਾਲ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹੀ ਜਵਾਬ ਆਇਆ ਸੀ। ਸੋ, ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਡੋਹਲੋਂ ਕਸਬਾ ਹੈ, ਲਗਭਗ 45-50 ਪਿੰਡ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਲਗਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲਣਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਪੰਜਾਬ,

[ਸਰਦਾਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਝੁੰਦਾਂ]

ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਅੱਜ ਤੋਂ 9-10 ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਬਿਲਡਿੰਗ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਸੋ, ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਇਹੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਨਿਯਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕਿੰਨੀ ਦੇਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਟੈਂਡਰਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਜੀ?

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਹੈਲਥ ਸੈਂਟਰ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਹਸਪਤਾਲ ਔਰ ਜੋ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਹੈਲਥ ਸੈਂਟਰ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਇਕ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਫੰਡਜ਼ ਘੱਟ ਸੀ, ਸਮਾਂ ਘੱਟ ਸੀ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ, ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਿਹੜੇ ਵਰਕ ਇੰਨ ਪ੍ਰਾਗਰੈਸ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਖਤਮ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਮਾਰਚ, 2012 ਤੱਕ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਫੰਡਜ਼ ਆ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਸਾਡਾ ਪਲਾਨ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਸਾਰੇ ਰੈਨੋਵੇਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੈਨੋਵੇਟ ਕਰਾਂਗੇ ਪਰੰਤੂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦਾ ਹੁਣ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਸੀ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸੈਂਟਰ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਪਗ੍ਰੇਡ ਕਰੀਏ ਔਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੇਡਲ ਹਸਪਤਾਲ ਬਣਾਈਏ ਤਾਂ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵੱਲ ਜਾਂ ਦੂਰ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵੱਲ ਨਾ ਜਾਣਾ ਪਾਵੇ। ਸਾਰੀਆਂ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਲਾਕ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਥੇ ਹੀ ਮਿਲ ਜਾਇਆ ਕਰਨ। ਉਸ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰੋਪੋਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਹਾਲੇ ਪਲਾਨ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਪੂਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਬਣਾ ਕੇ ਸਬਮਿਟ ਕਰਾਂਗੇ। ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਸਾਨੂੰ ਫੰਡਜ਼ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦੇ ਜਾਣਗੇ ਤਿਵੇਂ ਤਿਵੇਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਡੇਹਲੋਂ ਬੜਾ ਵੱਡਾ ਕਸਬਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਵੀ ਉਥੇ ਇਕ ਬਾਈਇਲੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਕੇ ਬਣਾਵਾਂਗੇ।

ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ : ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਵਜ਼ੀਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਲੁਧਿਆਣਾ ਮੈਟਰੋਪੁਲੇਟਿਨ ਸਿਟੀ ਹੈ। ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜਾ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਹੈ, ਉਹ 100 ਬਿਸਤਰਿਆਂ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਹੁਣ ਮੈਟਰੋਪੁਲੇਟਿਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਉਸ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੱਜ ਵੀ 100 ਬਿਸਤਰਿਆਂ ਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ.....

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਨਹੀਂ ਜੀ, ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸੈਪਰੇਟ ਕੁਐਸ਼ਨ ਦਿਓ।

ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ : ਉਥੇ ਜਿਹੜੇ ਗਰੀਬ ਹਨ। ਮੈਂ ਤਾਂ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਟਰੈਫਿਕ ਹੈ, ਜਿੰਨੀ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਆਬਾਦੀ ਹੈ। ਉਥੇ ਰੇਜ਼ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਤੋਂ ਜਵਾਬ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਤਾਂ ਚਾਰੇ ਕੋਨਿਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਹਸਪਤਾਲ ਬਣਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿਚਲੇ ਰਸ਼ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਟਰੋਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਥੇ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਲਗਾ ਕੇ ਆਏ ਹਨ। ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਉਦੋਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਕੰਮ ਦੇ ਟੈਂਡਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਜਵਾਬ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਥੇ ਟੈਂਡਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ। ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਨਾ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਪਾਸੋਂ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਨਾ ਰਖਵਾਇਆ ਕਰੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕ ਸਵਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਤਾਂ ਪੱਥਰ ਵੀ ਲਗਾ ਗਏ ਹਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਰੋਕ ਲਵੇ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਥੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਫੌਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਵਾ ਦਿਉ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦੇ ਟੈਂਡਰ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਖਰਚਾ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਲ-ਡੇਢ ਸਾਲ ਤੱਕ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਉਹ ਕੰਮ ਚਲਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਹਿਕਮੇ ਨੇ ਕਿਹੜਾ ਐਡਵਾਂਸ ਪੇਮੈਂਟ ਕਰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਉਥੇ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ ਪੇਮੈਂਟ ਤਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਦੇਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇਗਾ, ਬਥੇਰੇ ਪੈਸੇ ਆ ਜਾਣਗੇ।

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ, ਮੈਂ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੋ ਵਾਰ ਟੈਂਡਰ ਕਾਲ ਕੀਤੇ ਹਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਟੈਂਡਰ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਅਦਰਵਾਈਜ਼ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਜਿਥੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਥੇ ਸਾਡੀ ਇਜ਼ਤ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪਰਿਓਰਿਟੀ ਬੇਸ ਤੇ ਬਣਾਵਾਂਗੇ। ਜਿਥੇ-ਜਿਥੇ ਵੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦੇ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਨੂੰ ਰੁਲਣ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ। We are committed.

ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 464 ਅਤੇ 543

(ਸਬੰਧਤ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਏ।)

ਬਿਆਸ ਦਰਿਆ ਉਤੇ ਪੁਲ ਦੀ ਉਸਾਰੀ

***392. ਸਰਦਾਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੀਆਂਵਿੰਡ :** ਕੀ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ (ਭ ਤੇ ਮ) ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਸੇਰੋਂ ਬਾਘਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਰਾਅਪੁਰ ਨਡਾਲਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਬਿਆਸ ਦਰਿਆ ਉਤੇ ਪੁਲ ਉਸਾਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਤਜਵੀਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ; ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਪੁਲ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ?

ਸਰਦਾਰ ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਸੇਰੋਂ ਬਾਘਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਰਾਅਪੁਰ ਨਡਾਲਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਬਿਆਸ ਦਰਿਆ ਉਤੇ ਪੁਲ ਉਸਾਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਤਜਵੀਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੀਆਂਵਿੰਡ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਸੇਰੋਂ ਬਾਘਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਰਿਆ ਤੋਂ ਪਾਰ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ 50 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦਾ ਵਲ ਪਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਹੁਣ ਵਾਸਤੇ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਡੇਰਾ ਰਾਧਾ ਸੁਆਮੀ (ਬਿਆਸ) ਹੈ, ਜਿਥੇ ਕਿ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਗੌਰ ਕਰਨਗੇ?

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਦਰਿਆ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਅਤੇ ਉਪਰਲੇ ਪਾਸੇ ਤਿੰਨ ਸੜਕਾਂ ਉਤੇ ਪੁਲ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਬਿਆਸ ਦਰਿਆ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਪਾਸੇ ਲਗਭਗ 15 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਜਲੰਧਰ-ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸੜਕ ਉਤੇ ਪੁਲ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਅਪੁਰ ਨਡਾਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਬਿਆਸ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਜਾਣ ਲਈ ਇਸ ਪੁਲ ਉਤੋਂ ਦੀ ਹੋ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਦੂਜਾ ਬਿਆਸ ਦਰਿਆ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਪਾਸੇ ਕਪੂਰਥਲਾ-ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ-ਤਰਨ ਤਾਰਨ-ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸੜਕ ਉਤੇ ਪੁਲ ਬਣਿਆ

ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਿਆਸ ਦਰਿਆ ਦੇ ਉਪਰਲੇ ਪਾਸੇ ਵੀ ਟਾਂਡਾ-ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਗੋਬਿੰਦਪੁਰ ਸੜਕ ਉਤੇ ਵੀ ਪੁਲ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਉਣ-ਜਾਣ ਵਾਸਤੇ ਪੂਰੀ ਸੁਵਿਧਾ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੀਆਂਵਿੰਡ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਵੀ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਲਕਾ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਵਿਖੇ ਸੰਗਤ ਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਕੇ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਵਾਸਤੇ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਸੰਗਤ ਦਰਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਥੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਪੁਲ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਸੀ. ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਜਵਾਬ ਦੇਣਗੇ ਕਿ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਥੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਕੀ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਪੂਰਾ ਕਰਨਗੇ?

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਪੁਲ ਵਾਸਤੇ ਅਸੀਂ ਸਰਵੇ ਵੀ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਸੇਰੋਂ ਬਾਘਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਰਾਅਪੁਰ ਨਡਾਲਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਬਿਆਸ ਦਰਿਆ ਉਤੇ ਪੁਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੰਗਲਾਤ ਮਹਿਕਮੇ ਤੋਂ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਥੇ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰਾਬਲਮਜ਼ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਾ ਸਰਵੇ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਕਾਫੀ ਦਿੱਕਤਾਂ ਪੇਸ਼ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਪੁਲ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਵੀ ਦਿੱਕਤਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 419, 439, 504, 493 ਅਤੇ 484

(ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਏ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਖਤਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

UNSTARRED QUESTIONS AND ANSWERS

ਬਾਰਡਰ ਏਰੀਏ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਫੰਡ

18. ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਕੀ ਮਾਲ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ -

ਉ) ਰਾਜ ਦੇ ਬਾਰਡਰ ਏਰੀਏ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸਾਲ 2011-12 ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿੰਨਾ-ਕਿੰਨਾ ਫੰਡ ਕਿਹੜੀ-ਕਿਹੜੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ;

ਅ) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਫੰਡ ਕਿਹੜੀ-ਕਿਹੜੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ

[ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ]

ਜਿਲ੍ਹੇ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੰਡਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿੰਨਾ ਫੰਡ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਕੰਮਾਂ ਉੱਤੇ ਖਰਚਿਆ ਗਿਆ;

ੲ) ਇਸ ਫੰਡ ਦੇ ਖਰਚੇ ਨਾਲ ਬਾਰਡਰ ਏਰੀਏ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਫਾਇਦਾ ਮਿਲਿਆ;

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ : ਓ) ਸਾਲ 2011-12 ਦੌਰਾਨ ਬਾਰਡਰ ਏਰੀਆ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਧੀਨ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ 2 ਸਕੀਮਾਂ - ਪੀ.ਐਮ. 1/16 ਬਾਰਡਰ ਏਰੀਆ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (ਬੀ.ਏ.ਡੀ.ਪੀ.) ਨਾਰਮਲ 3292.00 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਪੀ.ਐਮ. 6/24 ਬਾਰਡਰ ਏਰੀਆ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ-13ਵਾਂ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨ-6250.00 ਲੱਖ ਰੁਪਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਕੀਮਾਂ ਅਧੀਨ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੇਠ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

I) ਪੀ.ਐਮ. 1/16 ਬਾਰਡਰ ਏਰੀਆ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (ਬੀ.ਏ.ਡੀ.ਪੀ.)-ਨਾਰਮਲ
(ਰਾਸ਼ੀ ਲੱਖਾਂ ਵਿਚ)

ਮਿਤੀ	ਨਾਰਮਲ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਰਾਸ਼ੀ
15/7/2011	1778.32
21/9/2011	409.48
28/11/2011	329.20
13/3/2012	775.00
ਕੁੱਲ	3292.00

II) ਪੀ.ਐਮ. 6/24 ਬਾਰਡਰ ਏਰੀਆ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ -13ਵਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨ
(ਰਾਸ਼ੀ ਲੱਖਾਂ ਵਿਚ)

ਮਿਤੀ	ਨਾਰਮਲ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਰਾਸ਼ੀ
22/09/2011	6250.00

ਅ) 6 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚ ਸੈਕਸ਼ਨ/ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਫੰਡਾਂ ਦਾ ਸਕੀਮਵਾਰ ਵੇਰਵਾ:-

1) ਪੀ.ਐਮ 1/6 ਬਾਰਡਰ ਏਰੀਆ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (ਬੀ.ਏ.ਡੀ.ਪੀ.) -ਨਾਰਮਲ

(ਰਾਸ਼ੀ ਲੱਖਾਂ ਵਿਚ)

ਸੈਕਸ਼ਨ ਨੰ: ਅਤੇ ਮਿਤੀ	ਕੁੱਲ ਰਾਸ਼ੀ	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਵੰਡ						ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਥਨ
		ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	ਤਰਨ ਤਾਰਨ	ਪਠਾਨਕੋਟ	ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ	ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1/99-PSPB- RO(BADP)- 2011/7057 dated 3-10-2011	889.16	200.55	0.00	211.75	0.00	220.02	256.84	
1/99-PSPB- RO(BADP)- 2011/8160 dated 2-11-2011	889.16	200.55	0.00	211.75	0.00	220.02	256.84	
1/99-PSPB- RO(BADP)- 2011/8833 dated 9-12-2011	409.48	172.06	0.00	0.00	0.00	137.46	99.96	
1/99-PSPB- RO(BADP)- 2011/841 dated 27-03-2012	329.20	63.70	0.00	8.47	0.00	194.47	62.56	
1/99-PSPB- RO(BADP)- 2011/979 dated 30-03-2012	775.00	0.00	567.84	38.65	168.51	0.00	0.00	
ਜੋੜ	3292.00	636.86	567.84	470.62	168.51	771.97	676.20	
ਸਾਲ 2012-13 ਦੇਰਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਰਾਸ਼ੀ								
1/99-PSPB- RO(BADP)- 2012/2017 dated 12-07-2012	1045.36	235.76	283.92	—	84.26	363.97	73.49	ਸਾਲ 2011-12 ਦੇਰਾਨ 1045.36 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਚੋਣ ਜਾਬਤਾ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ ਅਤੇ ਇਸ ਰਾਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਾਲ 2012-13 ਦੇਰਾਨ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

[ਮਾਲ ਮੰਤਰੀ]

ਸਾਲ 2011-12 ਦੌਰਾਨ ਜਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਸੈਕਸ਼ਨ/ਰਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ

ਵੇਰਵਾ ਬੀ.ਏ.ਡੀ.ਪੀ.-ਨਾਰਮਲ

(ਰਾਸ਼ੀ ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)

ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਨਾਂ	ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੈਕਸ਼ਨ		ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਖਜਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਡਰਾਅ ਕੀਤੇ ਫੰਡ		ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਰਾਸ਼ੀ		ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਬਜ਼
	ਮਿਤੀ	ਰਾਸ਼ੀ	ਮਿਤੀ	ਰਾਸ਼ੀ	ਮਿਤੀ	ਰਾਸ਼ੀ		
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	28/10/11	200.55	13/12/11	401.10	19/12/11	402.05	418.75	
	14/11/11	200.55	17/8/12	235.76	28/8/12	234.81	(30/9/12)	
	26/7/12	235.76						
	ਜੋੜ	636.86		636.86		636.86	418.75	
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	30/3/2012	283.92	31/03/2012	283.92	12/04/2012	283.92	119.33	
	21/05/2012	283.92	09/08/2012	283.92	10/07/2012	283.92	(30/11/2012)	
	ਜੋੜ	567.84		567.84		567.84	119.33	
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	13/10/11	256.84	31/03/2012	602.71	19/04/2012	602.71	385.30	* ਸਾਲ 2011-12 ਦੌਰਾਨ 73.49 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਜਾਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ 2012-13 ਦੌਰਾਨ ਦੁਬਾਰਾ ਸੈਕਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਗਈ।
	11/11/11	256.84	13/08/12	73.49	17/08/12	73.49	(30/09/2012)	
	13/03/12	99.96						
	20/07/12	73.49						
	ਜੋੜ	676.20*		676.20		667.20	385.30	
ਪਠਾਨਕੋਟ	31/3/2012	84.25	31/03/2012	84.25	24/04/2012	84.25	88.90	
	3/8/2012	84.26	23/08/2012	84.26	14/09/12	84.26	(30/9/2012)	
	ਜੋੜ	168.51		168.51		168.51	88.90	
ਤਰਨ ਤਾਰਨ	17/10/11	211.75	13/12/11	211.75				
	11/11/11	211.75	13/12/11	211.74	14/12/11	423.50	301.24	
	30/3/12	8.47	31/3/12	8.47			(30/9/2012)	
	30/3/12	38.65	31/3/12	38.65	12/4/12	47.12		
	ਜੋੜ	470.62		470.62		470.62	301.24	
ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ	3/10/11	220.02	NA	771.97	NA	771.97	443.54	
	2/11/11	220.02	NA		NA		(30/9/12)	
	12/7/12	331.93	NA		NA			
	ਜੋੜ	771.97		771.97		771.97	443.54	
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ	3292.00		3292.00		3292.00	1757.06	

II) ਪੀ.ਐਮ 6/24 ਬਾਰਡਰ ਏਰੀਆ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ-13ਵਾਂ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨ

(ਰਾਸ਼ੀ ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)

ਸੈਕਸ਼ਨ ਨੰ: ਅਤੇ ਮਿਤੀ	ਕੁੱਲ ਰਾਸ਼ੀ	ਜਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਵੰਡ						ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਥਨ
		ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	ਤਰਨ ਤਾਰਨ	ਪਠਾਨਕੋਟ	ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ	ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1/99-PSPB-RO(BADP)-2011/8244 dated 4-11-2011	3125.00	497.50	999.92	376.50	128.00	610.08	513.00	
1/99-PSPB-RO(BADP)-2011/8681 dated 2-12-2011	3125.00	497.50	999.92	376.50	128.00	610.08	513.00	
ਕੁੱਲ :	6250.00	995.00	1999.84	753.00	256.00	1220.16	1026.00	
Amount sanctioned-2012-13								
1/99-PSPB-RO(BADP)-2012/2034 dated 12-7-2012	2726.80	248.75	999.92	211.81	128.00	633.16	505.16	ਜਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਵੰਡ 2726.00 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਸਾਲ 2012-13 ਦੌਰਾਨ ਜਾਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਾਲ 2012-13 ਦੌਰਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

[ਮਾਲ ਮੰਤਰੀ]

ਸਾਲ 2011-12 ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਸੈਕਸ਼ਨ/ਰਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ :

13ਵਾਂ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨ

(ਰਾਸ਼ੀ ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)

ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਨਾਂ	ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੈਕਸ਼ਨ		ਜਿਲ੍ਹੇ ਖਜਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਡਰਾਅ ਕੀਤੇ ਫੰਡ		ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਰਾਸ਼ੀ		ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਨ
	ਮਿਤੀ	ਰਾਸ਼ੀ	ਮਿਤੀ	ਰਾਸ਼ੀ	ਮਿਤੀ	ਰਾਸ਼ੀ		
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	14/11/11	497.50	13/12/11	358.20	15/12/11	360.50	744.55 (30/9/12)	
			13/12/11	139.30				
	16/12/11	248.75	31/03/12	248.75	16/12/11	137.00		
			08/08/12	166.67				
	26/7/12	248.75	21/08/12	82.08	27/04/12	248.75		
					31/08/12	180.25		
					31/08/12	68.50		
	ਜੋੜ	995.00		995.00		995.00	744.55	
ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	31/03/12	999.92	31/03/12	999.92	12/04/12	999.92	997.91 (30/11/12)	
	12/07/12	999.92	09/08/12	999.92	21/09/12	999.92		
	ਜੋੜ	1999.84		1999.84		1999.84	997.91	
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	11/11/11	513.00	31/03/12	520.84	14/05/12	520.84	88.94 (30/9/12)	* 2011-12 ਦੌਰਾਨ 505.16 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਜਾਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ 2012-13 ਦੌਰਾਨ ਦੁਬਾਰਾ ਸੈਕਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਗਈ।
	21/12/11	513.00	18/08/12	505.16	19/09/12	505.16		
	06/05/12	505.16						
	ਜੋੜ	1026.00*		1026.00		1026.00	88.94	
ਤਰਨ ਤਾਰਨ	11/11/11	376.50	13/12/11	376.50	14/12/11	376.50	496.68 (30/9/12)	
	15/12/11	164.69	31/3/12	164.69	12/4/12	164.69		
	20/7/12	211.81		211.81	13/8/12	211.81		
	ਜੋੜ	753.00		753.00		753.00	496.68	
ਪਠਾਨਕੋਟ	14/12/11	128.00	31/3/12	128.00	24/4/12	128.00	91.20 (30/9/12)	
	20/7/12	128.00	23/8/12	128.00	14/9/12	128.00		
	ਜੋੜ	256.00		256.00		256.00	91.20	
ਵਾਸਿਲਕਾ	4/11/11	587.00	NA	587.00	NA	587.00	377.57 (30/9/12)	
	21/05/12	633.16	NA	633.16	NA	633.16		
	ਜੋੜ	1220.16		1220.16		1220.16	377.57	
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ	6250.00		6250.00		6250.00	2796.85	

ਅ) ਬਾਰਡਰ ਏਰੀਏ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਲਾਭ/ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਬਾਰਡਰ ਏਰੀਏ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਦੇ ਫੰਡ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਖਰਚੇ ਗਏ/ਖਰਚੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ:-

- 1) ਸਿੱਖਿਆ : ਕਲਾਸ-ਰੂਮਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ, ਵਰਾਂਡੇ, ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀਆਂ ਚਾਰ-ਦਿਵਾਰੀਆਂ।
- 2) ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ : ਪਹੁੰਚ ਸੜਕਾਂ/ਲਿੰਕ ਸੜਕਾਂ/ਫਿਰਨੀਆਂ, ਸੋਲਰ ਲਾਈਟ ਸਿਸਟਮ, ਸਪੋਰਟਸ ਸਟੇਡੀਅਮ ਆਦਿ
- 3) ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਸੈਕਟਰ : ਕ੍ਰਮਿਉਨਿਟੀ ਹਾਲ, ਆਂਗਨਵਾੜੀ ਕੇਂਦਰ ਆਦਿ
- 4) ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੈਕਟਰ : ਪਬਲਿਕ ਡਰੇਨੇਜ ਫੈਸਿਲਟੀ ਆਦਿ
- 5) ਸਿਹਤ ਸੈਕਟਰ : ਸਿਵਲ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀਆਂ, ਪੀ.ਐਚ.ਸੀਜ਼ ਦੀ ਰਿਪੋਅਰ ਆਦਿ
- 6) ਵਾਟਰ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ : ਵਾਟਰ ਸਪਲਾਈ ਪਾਈਪ ਲਾਈਨਜ਼ ਵਿਛਾਉਣਾ, ਵਾਟਰ ਵਰਕਸ ਸਟੋਰੇਜ਼ ਟੈਂਕ ਅਤੇ ਵਾਟਰ ਵਰਕਸ ਪਾਈਪ ਲਾਈਨ ਆਦਿ।

ਪੁਲਿਸ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਫੰਡ

19. ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਹੰਮਦ ਸਦੀਕ : ਕੀ ਉੱਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ:-

ੳ) ਪੁਲਿਸ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾਲ 2011-12 ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਫੰਡ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ:

ਅ) ਇਹ ਫੰਡ ਕਿਹੜੇ-2 ਕੰਮਾਂ ਤੇ ਕਿਹੜੀ-2 ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆ ਗਿਆ?

ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ : ਸ਼੍ਰੀ ਮਾਨ ਜੀ,

ੳ) 13ਵੇਂ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜ ਲਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਸਪੈਸੀਫਿਕ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਅਧੀਨ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਵਾਸਤੇ ਪਹਿਲੇ ਫੇਜ਼ ਸਾਲ 2011-12 ਲਈ 50 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਫੰਡ ਉਪਲੱਬਧ ਕਰਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੱਤਰ ਨੰ: 1/83/2010-1ਗ6/624, ਮਿਤੀ 29.03.2012 ਰਾਹੀਂ 24 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਰਲੀਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਆਰਡਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ

[ਮਾਲ ਮੰਤਰੀ]

2011-12 ਅੰਤਿਮ ਚਰਣ ਤੇ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਇਹ ਪੈਸਾ ਸਾਲ 2011-12 ਵਿੱਚ ਡਰਾਅ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਨੰ: 1/83/2010-186/1119, ਮਿਤੀ 05.06.2012 ਰਾਹੀਂ ਇਹਨਾਂ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2012-13 ਵਿੱਚ ਡਰਾਅ ਕਰਾਉਣ ਲਈ 50.00 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸੈਂਕੜਨ ਨੂੰ ਰੀ-ਵੈਲੀਡੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਰਾਸ਼ੀ ਵਿੱਚੋਂ 49.80 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਫੰਡਜ਼ ਡਰਾਅ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਬਿੱਲ ਮਿਤੀ 18.07.2012 ਨੂੰ ਖਜ਼ਾਨੇ ਭੇਜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 15 ਕਰੋੜ ਰੁ: ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਮਿਤੀ 12.12.12 ਨੂੰ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਹਾਊਸਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 13.12.2012 ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸੈਂਟਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਪਗ੍ਰੇਡ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸੈਂਟਰਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਹਾਊਸਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਯੋਜਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅ) ਉਪਰੋਕਤ 'ਓ' ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਸਥਿਤੀ ਮੁਤਾਬਿਕ 15.00 ਕਰੋੜ ਰੁ: ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਤੀ 12.12.12 ਨੂੰ ਰਲੀਜ਼ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 13.12.12 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਹਾਊਸਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਹਾਊਸਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੁਲਿਸ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸੈਂਟਰਾਂ ਦੀ ਅੱਪਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਯੋਜਨਾ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇਸ ਰਾਸ਼ੀ ਨੂੰ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ

20. ਸ਼੍ਰੀ ਰਜਨੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ : ਕੀ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਬਲਾਕ ਵਾਰ ਵੇਰਵੇ ਕੀ ਹਨ?

ਸਰਦਾਰ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੱਖੜਾ : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਬਲਾਕ ਵਾਰ ਵੇਰਵੇ ਅਨੁਲੱਗ 'ਓ' ਤੇ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਅਨੁਲੱਗ-‘ਓ’

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ :-
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਲੜੀ ਨੰ:	ਬਲਾਕ ਦਾ ਨਾਂ	ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
1.	ਅਟਾਰੀ	15
2.	ਵੇਰਕਾ	6
3.	ਮਜੀਠਾ	12
4.	ਤਰਸਿੱਕਾ	29
5.	ਜੰਡਿਆਲਾ ਗੁਰੂ	10
6.	ਰਈਆ	25
7.	ਅਜਨਾਲਾ	73
8.	ਚੋਗਾਵਾਂ	58
9.	ਹਰਸ਼ਾਢੀਨਾ	19

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਜੀਤਗੜ੍ਹ

ਲੜੀ ਨੰ:	ਬਲਾਕ ਦਾ ਨਾਂ	ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
1.	ਡੇਰਾਬੱਸੀ	76
2.	ਖਰੜ	46
3.	ਮਾਜਰੀ	48

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ

ਲੜੀ ਨੰ:	ਬਲਾਕ ਦਾ ਨਾਂ	ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
1.	ਬਠਿੰਡਾ	19
2.	ਨਥਾਣਾ	22
3.	ਸੰਗਤ	17
4.	ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ	26
5.	ਰਾਮਪੁਰਾ	11
6.	ਫੂਲ	12
7.	ਮੌੜ	17
8.	ਭਗਤਾ ਭਾਈ ਕਾ	9

[ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਮੰਤਰੀ]

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਰਨਾਲਾ

ਲੜੀ ਨੰ:	ਬਲਾਕ ਦਾ ਨਾਂ	ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
1.	ਬਰਨਾਲਾ	22
2.	ਸਹਿਣਾ	24
3.	ਮਹਿਲਕਲਾਂ	8

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ

ਲੜੀ ਨੰ:	ਬਲਾਕ ਦਾ ਨਾਂ	ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
1.	ਬਸੀ ਪਠਾਣਾ	27
2.	ਸਰਹਿੰਦ	47
3.	ਅਮਲੋਹ	33
4.	ਖਮਾਣੋਂ	27
5.	ਖੇੜਾ	37

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ

ਲੜੀ ਨੰ:	ਬਲਾਕ ਦਾ ਨਾਂ	ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
1.	ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	52
2.	ਘੱਲਖੁਰਦ	50
3.	ਗੁਰੂ ਹਰ ਸਹਾਏ	76
4.	ਜ਼ੀਰਾ	58
5.	ਮੱਖੂ	87
6.	ਮਮਦੋਟ	71

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ

ਲੜੀ ਨੰ:	ਬਲਾਕ ਦਾ ਨਾਂ	ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
1.	ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ	40
2.	ਜਲਾਲਾਬਾਦ	52
3.	ਖੁਹੀਆਂ ਸਰਵਰ	10
4.	ਅਬੋਹਰ	22

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਰੀਦਕੋਟ

ਲੜੀ ਨੰ:	ਬਲਾਕ ਦਾ ਨਾਂ	ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
1.	ਫਰੀਦਕੋਟ	57
2.	ਕੋਟਕਪੂਰਾ	48

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ

ਲੜੀ ਨੰ:	ਬਲਾਕ ਦਾ ਨਾਂ	ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
1.	ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	16
2.	ਕਲਾਨੌਰ	53
3.	ਧਾਰੀਵਾਲ	32
4.	ਕਾਹਨੂਵਾਨ	44
5.	ਦੇਰਾਂਗਲਾ	23
6.	ਬਟਾਲਾ	48
7.	ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਚੂੜੀਆਂ	52
8.	ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ	80
9.	ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਗੋਬਿੰਦਪੁਰ	44
10.	ਕਾਦੀਆਂ	27
11.	ਦੀਨਾਨਗਰ	31

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ

ਲੜੀ ਨੰ:	ਬਲਾਕ ਦਾ ਨਾਂ	ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
1.	ਮੁਕੇਰੀਆਂ	63
2.	ਤਲਵਾੜਾ	63
3.	ਟਾਂਡਾ	35
4.	ਦਸੂਹਾ	60
5.	ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ-1	47
6.	ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ-2	34
7.	ਭੁੰਗਾ	66
8.	ਗੜ੍ਹਸੰਕਰ	81
9.	ਮਾਹਿਲਪੁਰ	61
10.	ਹਾਜੀਪੁਰ	55

[ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਮੰਤਰੀ]

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ

ਲੜੀ ਨੰ:	ਬਲਾਕ ਦਾ ਨਾਂ	ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
1.	ਆਦਮਪੁਰ	15
2.	ਭੋਗਪੁਰ	35
3.	ਜਲੰਧਰ ਪੱਛਮੀ	21
4.	ਜਲੰਧਰ ਪੂਰਬੀ	35
5.	ਨਕੋਦਰ	47
6.	ਸਾਹਕੋਟ	43
7.	ਫਿਲੌਰ	32
8.	ਨੂਰਮਹਿਲ	41
9.	ਰੁੜਕਾਂ ਕਲਾਂ	22
10.	ਲੋਹੀਆਂ	71
11.	ਮਹਿਤਪੁਰ	

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਪੂਰਥਲਾ

ਲੜੀ ਨੰ:	ਬਲਾਕ ਦਾ ਨਾਂ	ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
1.	ਨਡਾਲਾ	39
2.	ਕਪੂਰਥਲਾ	43
3.	ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ	64
4.	ਵਿਲਵਾਂ	34
5.	ਫਗਵਾੜਾ	44

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ

ਲੜੀ ਨੰ:	ਬਲਾਕ ਦਾ ਨਾਂ	ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
1.	ਜਗਰਾਓਂ	18
2.	ਸਿਧਵਾਂ ਬੋਟ	38
3.	ਸੁਧਾਰ	6
4.	ਲੁਧਿਆਣਾ-1	8
5.	ਲੁਧਿਆਣਾ-2	93
6.	ਡੇਹਲੋ	28

7.	ਪੱਖੋਵਾਲ	7
8.	ਮਾਛੀਵਾੜਾ	80
9.	ਸਮਰਾਲਾ	35
10.	ਦੋਰਾਹਾ	35
11.	ਖੰਨਾ	37
12.	ਰਾਏਕੋਟ	9

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ

ਲੜੀ ਨੰ:	ਬਲਾਕ ਦਾ ਨਾਂ	ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
1.	ਬੁਢਲਾਡਾ	46
2.	ਮਾਨਸਾ	12
3.	ਝੁਨੀਰ	25
4.	ਭਿੱਖੀ	13
5.	ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ	27

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੋਗਾ

ਲੜੀ ਨੰ:	ਬਲਾਕ ਦਾ ਨਾਂ	ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
1.	ਮੋਗਾ-1	13
2.	ਮੋਗਾ-2	10
3.	ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ	8
4.	ਕੋਟ ਈਸੇ ਖਾਂ	76
5.	ਬਾਘਾ ਪੁਰਾਣਾ	19

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੁਕਤਸਰ

ਲੜੀ ਨੰ:	ਬਲਾਕ ਦਾ ਨਾਂ	ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
1.	ਮੁਕਤਸਰ	29
2.	ਗਿਦੜਬਾਹਾ	20
3.	ਲੰਬੀ	31
4.	ਮਲੋਟ	20

[ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਮੰਤਰੀ]

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ

ਲੜੀ ਨੰ:	ਬਲਾਕ ਦਾ ਨਾਂ	ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
1.	ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ	29
2.	ਔੜ	34
3.	ਸੜੋਆ	32
4.	ਬਲਾਚੌਰ	60
5.	ਬੰਗਾ	38

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ

ਲੜੀ ਨੰ:	ਬਲਾਕ ਦਾ ਨਾਂ	ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
1.	ਪਟਿਆਲਾ	32
2.	ਭੁਨਰਹੇੜੀ	101
3.	ਨਾਭਾ	76
4.	ਰਾਜਪੁਰਾ	58
5.	ਘਨੌਰ	58
6.	ਸਮਾਣਾ	49
7.	ਪਾਤੜਾਂ	61
8.	ਸਨੌਰ	44

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਠਾਨਕੋਟ

ਲੜੀ ਨੰ:	ਬਲਾਕ ਦਾ ਨਾਂ	ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
1.	ਪਠਾਨਕੋਟ	51
2.	ਧਾਰਕਲਾਂ	45
3.	ਸੁਜਾਨਪੁਰ	25
4.	ਬਮਿਆਲ	12
5.	ਨਰੋਟ ਜੈਮਲ ਸਿੰਘ	36
6.	ਘਰੋਟਾ	

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੂਪਨਗਰ

ਲੜੀ ਨੰ:	ਬਲਾਕ ਦਾ ਨਾਂ	ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
1.	ਰੂਪਨਗਰ	84
2.	ਮੋਰਿੰਡਾ	21
3.	ਨੁਰਪੁਰ ਬੇਦੀ	62
4.	ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ	68
5.	ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ	63

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ

ਲੜੀ ਨੰ:	ਬਲਾਕ ਦਾ ਨਾਂ	ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
1.	ਸੰਗਰੂਰ	15
2.	ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ-1	50
3.	ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ-2	44
4.	ਲਹਿਰਾਗਾਗਾ	22
5.	ਧੂਰੀ	14
6.	ਅੰਨਦਾਨਾ ਐਟ ਮੁਨਕ	22
7.	ਸੁਨਾਮ	19
8.	ਭਵਾਨੀਗੜ੍ਹ	52
9.	ਸ਼ੇਰਪੁਰ	15
10.	ਦਿੜਵਾ	25

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤਰਨਤਾਰਨ

ਲੜੀ ਨੰ:	ਬਲਾਕ ਦਾ ਨਾਂ	ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
1.	ਤਰਨਤਾਰਨ	29
2.	ਨੌਸ਼ਿਹਰਾ ਪੰਨੂਆਂ	21
3.	ਚੋਹਲਾ ਸਾਹਿਬ	30
4.	ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ	22
5.	ਗੰਡੀਵਿੰਡ	18
6.	ਪੱਟੀ	35
7.	ਭਿੱਖੀਵਿੰਡ	46
8.	ਵਲਟੋਹਾ	31

ਈ.ਟੀ.ਟੀ. ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ 4-9-14 ਤੱਰਕੀ ਸਕੀਮ

21. ਸ਼੍ਰੀ ਰਜਨੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ : ਕੀ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ 2006 ਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਈ.ਟੀ.ਟੀ. ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ 4-9-14 ਦੀ ਤੱਰਕੀ ਸਕੀਮ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ; ਜੇਕਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਣ ਹਨ?

ਸਰਦਾਰ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੱਖੜਾ : ਸ਼੍ਰੀ ਮਾਨ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ।

ਮਨਰੇਗਾ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਫੰਡ

22. ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵਡਿੰਗ : ਕੀ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦਸਣਗੇ ਕਿ ਸਾਲ 2007-08, 2008-09, 2009-10, 2010-11 ਅਤੇ 2011-12 ਦੌਰਾਨ ਮਨਰੇਗਾ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਦੇ ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੰਡਾਂ ਨਾਲ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਵੇਰਵੇ ਕੀ ਹਨ?

ਸਰਦਾਰ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੱਖੜਾ : ਮਨਰੇਗਾ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਵਰ੍ਹੇ 2007-08 ਦੌਰਾਨ 2630.32 ਲੱਖ ਰੁਪਏ (ਛੱਬੀ ਕਰੋੜ ਤੀਹ ਲੱਖ ਬੱਤੀ ਹਜ਼ਾਰ), 2008-09 ਦੌਰਾਨ 6281.61 ਲੱਖ ਰੁਪਏ (ਬਾਹਠ ਕਰੋੜ ਇਕਾਸੀ ਲੱਖ ਇਕਾਹਠ ਹਜ਼ਾਰ), 2009-10 ਦੌਰਾਨ 14448.79 ਲੱਖ ਰੁਪਏ (ਇਕ ਸੌ ਚੁਤਾਲੀ ਕਰੋੜ ਅਝਤਾਲੀ ਲੱਖ ਉਨਾਸੀ ਹਜ਼ਾਰ), 2010-11 ਦੌਰਾਨ 13089.96 ਲੱਖ ਰੁਪਏ (ਇਕ ਸੌ ਤੀਹ ਕਰੋੜ ਉਨ੍ਹਾਨਵੇਂ ਲੱਖ ਛਿਆਨਵੇਂ ਹਜ਼ਾਰ) ਅਤੇ 2011-12 ਦੌਰਾਨ 11429.36 ਲੱਖ ਰੁਪਏ (ਇਕ ਸੌ ਚੌਦਾਂ ਕਰੋੜ ਉਨੱਤੀ ਲੱਖ ਛੱਤੀ ਹਜ਼ਾਰ) ਦੇ ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੰਡਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਵੇਰਵੇ ਅਨੁਲੱਗ 'ੳ' ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ।

ਅਨੁਲੇਖਾ ਉ													
ਰੁਪਏ ਲੱਖਾਂ ਵਿਚ													
ਮਗਨਰੇਗਾ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਸਾਲ 2007-08 ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ													
ਲੜੀ ਨੰ.	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਾਣੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਕੰਮ		ਸੌਂਕੇ ਸਬੰਧੀ ਕੰਮ		ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਨਵਿਆਉਣਾ		ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵਿਕਾਸ		ਹੜ੍ਹਾਂ/ਸਿਮ ਦੀ ਰੇਕਬਸ ਅਤੇ ਰੱਖਰਖਾਉ ਦੇ ਕੰਮ		ਦਿਹਾਤੀ ਲਿੰਕ ਸੜਕਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣਾ	
		ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਖਰਚਾ	ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਖਰਚਾ	ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਖਰਚਾ	ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਖਰਚਾ	ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਖਰਚਾ	ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਖਰਚਾ
1	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	0	0	0	0	628	1070.49	0	0	0	0	0	0
2	ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	33	68.04	208	80.26	70	40.2	191	139.26	71	327.58	772	1007.86
3	ਜਲੰਧਰ	0	0	0	0	142	81.11	2	2.42	0	0	3	12.04
4	ਐਸ.ਬੀ.ਐਸ. ਨਗਰ	0	0	33	1.58	84	90.03	2	2.14	3	49.68	0	0
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ	33	68.04	241	81.84	924	1281.83	195	143.82	74	377.26	775	1019.9

ਗੁਪਟੇ ਲੱਖਾ ਸਿੰਘ

ਅੰਤਰ

ਲੜੀ ਨੰ.	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਨਾਂ	ਸੋਢੇ ਸਬਡਿਵੀਜ਼ੀਅਨ		ਸਿੰਧਵਾੜੀ ਲੜੀ ਮਾਈਡਰ ਅਤੇ ਡੇਟਾ ਸਿੰਧਵਾੜੀ ਸਮੁੱਚੀ		ਲਾਹੌਰ/ਫਰੀਦਕੋਟ ਲਈ ਸਿੰਧਵਾੜੀ ਸਮੁੱਚੀ		ਪਟਿਆਲਾ/ਫਰੀਦਕੋਟ ਲਈ ਸਿੰਧਵਾੜੀ ਸਮੁੱਚੀ		ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਵਿਕਾਸ		ਪਿਛਾੜੀ ਲਿੰਗ ਸਭਾ		ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਸੰਘ		ਜੇਠਾ ਡੇਟਾ ਕੋਮ					
		ਖਰਚਾ	ਕਿੱਮਤੀ	ਖਰਚਾ	ਕਿੱਮਤੀ	ਖਰਚਾ	ਕਿੱਮਤੀ	ਖਰਚਾ	ਕਿੱਮਤੀ	ਖਰਚਾ	ਕਿੱਮਤੀ	ਖਰਚਾ	ਕਿੱਮਤੀ	ਖਰਚਾ	ਕਿੱਮਤੀ						
1	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	0	9	91.67	0	0	0	0	595	433.7	16	13.72	0	0	785	1992.08	0	0	0	0	
2	ਗੁਰਮੁਖੀ	143	254.43	82	324.47	8	111.1	0	204	263.48	224	240.24	39	155.28	1199	1554.01	0	0	0	0	
3	ਜਲੰਧਰ	0	0	0	7	17.87	0	0	207	419	163	54.29	0	0	92	212.5	0	0	0	2	7.2
4	ਐਸ. ਟੀ. ਐਸ. ਲਾਰ	14	36.99	140	65.72	0	0	0	168	254.15	32	60.33	9	75.09	9	19.46	0	0	0	0	0
5	ਬਨਾਲਾ	0	0	0	0	4	17.06	0	104	244.4	4	7.16	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	ਬਠਿੰਡਾ	127	91.22	260	141.89	0	0	0	230	571.14	0	0	174	110.33	140	177.09	0	0	0	0	0
7	ਫਰੀਦਕੋਟ	13	43.27	1	7.8	16	36.99	0	23	95.34	0	0	3	10.13	0	0	0	0	0	0	0
8	ਫਰੀਦਕੋਟ	0	0	0	0	0	0	0	90	133	5	9.5	1	6	8	11.3	0	0	0	0	0
9	ਫਰੀਦਕੋਟ	28	23.7397	19	33.481	48	33.999	0	297	395.752	102	113.24	1	0.55	18	21.2407	0	0	0	0	0
10	ਗੁਰਮੁਖੀ	7	14.9	4	0.24	271	39.49	0	390	211.42	72	83.97	35	18.04	745	442.72	0	0	0	353	267.56
11	ਗੁਰਮੁਖੀ	0	0	262	51.38	0	0	0	157	35.41	3	0.11	11	2.32	130	36.18	0	0	0	0	0
12	ਲੁਧਿਆਣਾ	0	0	119	25.6	0	0	0	163	341.64	19	34.79	1	0.5	9	12.11	0	0	0	0	0
13	ਮਾਨਸਾ	6	60	197	98	5	25.3	0	1	1.02	23	88.5	6	27	40	75	0	0	0	0	0
14	ਮੋਗਾ	0	0	0	0	0	0	0	27	24.44	4	30.35	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	ਮੁਕਤਸਰ	3	10.64	91	6.52	195	113.673	0	286	377.863	16	41.89	99	59.22	79	99.58	0	0	0	0	0
16	ਪਟਿਆਲਾ	0	0	12	9.45531	30	21.1698	0	272	364.746	182	76.0129	23	55.1386	41	41.1067	0	0	0	0	0
17	ਰੂਪਨਗਰ	1	2.1	80	61.16	0	0	0	99	95.9	11	21.3	42	108.89	52	83.5	0	0	0	80	24.92
18	ਸੰਗਰੂਰ	0	0	2	1.07	110	49.87	0	435	419.99	106	96.26	4	1.74	61	72.53	0	0	0	0	0
19	ਐਸ. ਟੀ. ਐਸ. ਲਾਰ	0	0	0	0	0	0	0	55	59.16	0	0	0	0	68	107.84	0	0	0	0	0
20	ਤਲਵਾਰਡ	0	0	0	0	0	0	0	82	134.11	25	10.49	0	0	13	8.02	0	0	0	0	0
21	ਫਰੀਦਕੋਟ	342	537.29	1278	918.456	694	466.522	0	3885	4865.66	1007	982.153	448	630.229	3489	4966.27	0	0	0	435	299.68

ਰੂਪਏ ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ

ਅਨੁਲੇਖਾ ਉ

ਮਗਨਦੇਗਾ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਸਾਲ 2010-11 ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ

ਲਾਜ਼ੀ ਨੰ.		ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਾਣੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਖਰੀਦੀ ਲਾਜ਼ੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਕੰਮ	ਸੋਧ ਸਬੰਧੀ ਕੰਮ		ਸਿੰਚਾਈ ਲਾਜ਼ੀ ਮਾਈਕਰੋ ਅਤੇ ਟ੍ਰੇ ਸਿੰਚਾਈ ਸਾਧਨਾਂ ਸਬੰਧੀ	ਮਹਾਨਗਰ ਸ਼ਹਿਰ ਭਰਪਿਰ ਸਾਲ 2010-11 ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ											ਰਕਮ/ਮਿ.ਟੀ ਰੋਕਥਾਮ ਕੰਮ ਰੋਕਥਾਮ ਦੇ		ਰਿਹਾਤੀ ਲਿੰਕ ਸਰਕਾ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣਾ	ਰਸੀਦ ਗੱਦੀ ਜੱਥਾ ਕੇਂਦਰ	ਹੋਰ ਕੋਈ ਕੰਮ
			ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਖਰਚਾ	ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਖਰਚਾ	ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਖਰਚਾ	ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਖਰਚਾ	ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਖਰਚਾ	ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਖਰਚਾ	ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਖਰਚਾ	ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਖਰਚਾ	ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਖਰਚਾ		
1		ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	1	0.85	111	118.12	106	60.38	0	0	596	513.2	32	18.5	62	54.5	792	1071.52	5	35.44	0	0
2		ਰੁਪਿਆਰਪੁਰ	100	79.02	63	140.44	24	20	0	0	257	163.97	503	243.35	63	117.1	1701	1506.84	13	10.18	0	0
3		ਲੁਧਿਆਣਾ	0	0	0	0	16	40.49	0	0	175	300.01	136	60.46	1	2.03	148	187.62	0	0	163	157.49
4		ਮਾਝੀ ਮਾਝੀ	10	27.65	167	39.77	5	2.29	0	0	167	162.63	37	31.44	5	7.96	15	26.95	0	0	1	1.16
5		ਬਠਿੰਡਾ	0	0	0	0	4	62.19	0	0	105	185.99	4	102.32	0	0	77	26.35	4	6.83	0	0
6		ਬਠਿੰਡਾ	95	47.99	438	66.47	241	63.07	0	0	370	494.56	6	3.52	57	15.44	390	301.49	7	50.15	0	0
7		ਫਰੀਦਕੋਟ	11	3.78	49	20.07	91	35.3	0	0	48	136.74	34	20.77	5	8.56	20	17.69	5	35.36	0	0
8		ਫਰੀਦਕੋਟ	0	0	0	0	8	9.03	0	0	119	62.04	26	3.28	2	0.39	75	78.58	1	12.77	8	3.87
9		ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	9	9.802	13	36.0879	44	111.705	0	0	251	454.43	181	364.65	13	15.86843	124	123.4114	0	0	0	0
10		ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	31	29.96	0	0	125	39.38	0	0	104	59.8	112	130.21	0	0	444	289.34	32	185.54	291	192.33
11		ਲੁਧਿਆਣਾ	0	0	199	27.26	1	0.13	2	3.73	129	49.62	3	0.95	12	13.95	244	116.72	3	6	0	0
12		ਲੁਧਿਆਣਾ	0	0	537	91.79	17	11.3	0	0	236	363.33	40	65.33	1	0	329	260.9	17	68.79	0	0
13		ਮਾਨਸਾ	33	17.1361	109	30.4423	99	30.1291	0	0	124	196.934	37	54.5375	56	65.0808	74	109.1848	8	23.6716	14	11.47
14		ਮੋਗਾ	0	0	84	17.46	52	34.27	0	0	118	272.21	104	29.19	0	0	86	84	0	0	5	16.3
15		ਮੁਕਤਸਰ	14	14.67	147	56.8879	203	102.8759	0	0	185	477.3675	210	377.843	20	21.55903	59	103.2323	22	91.7507	0	0
16		ਪਟਿਆਲਾ	0	0	35	37.02141	123	90.14242	0	0	280	245.4547	123	90.14242	25	45.14966	35	43.17806	15	80.86164	0	0
17		ਰੂਪਨਗਰ	0	0	154	66.9261	0	0	0	0	78	140.83	5	24.62	36	148.0234	33	70.71	0	0	54	44.4912
18		ਸੰਗਰੂਰ	2	3.7643	2	0.2448	134	50.7097	0	0	461	488.92	170	136.82	23	21.9577	65	55.3803	2	12.58	28	8.44
19		ਐੱਸ. ਟੀ. ਐੱਸ.	0	0	0	0	0	0	0	0	72	142.12	0	0	0	0	148	147.23	0	0	7	6.39
20		ਤਰਨਤਾਰਨ	0	0	0	0	0	0	0	0	323	351.994	60	63.22	2	9.85	233	205.69	9	83.55	0	0
		ਕੁਲ ਜੋੜ	306	234.622	2108	748.5912	1293	763.3922	2	3.73	4198	5262.15	1823	1821.153	384	542.419	5092	4828.017	143	703.4739	571	441.6991

ਬਾਪਣੇ ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ

ਅਨੁਲੇਖਾ ੳ

ਮਹਾਨਗਰ ਸਕੀਮ ਭਰਤਿਤ ਸਾਲ 2011-12 ਦੇ ਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੌਮਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ

ਲੜੀ ਨੰ.	ਜਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਾਣੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਕੌਮ		ਸੌਂਕ ਸਬੰਧੀ ਕੌਮ		ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਮਾਧਿਅਕ ਅਤੇ ਫੂਟੇ ਸਿੰਚਾਈ ਸਪਲਾ ਸਬੰਧੀ		ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਲਈ ਸਿੰਚਾਈ ਸਪਲਾ		ਪਰਿਪਾਲਤ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਨਵਿਆਉਣਾ		ਜਮੀਨ ਦਾ ਵਿਕਾਸ		ਹਵਾ/ਜਿਮ ਦੀ ਰੱਖਰੱਖ ਅਤੇ ਰੱਖਰੱਖਣ ਦੇ ਕੌਮ		ਵਿਹਾੜੀ ਲਿੰਕ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣਾ		ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਸੋਵਾ ਕੇਂਦਰ		ਹੋਰ ਕੋਈ ਕੌਮ	
		ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਖਰਚਾ	ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਖਰਚਾ	ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਖਰਚਾ	ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਖਰਚਾ	ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਖਰਚਾ	ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਖਰਚਾ	ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਖਰਚਾ	ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਖਰਚਾ	ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਖਰਚਾ	ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਖਰਚਾ
1	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	5	1.93	149	109.21	39	30.67	0	0	364	307.81	18	4.79	27	7.43	417	343.41	9	105.61	1	1.31
2	ਚੁਲਿਆਲਪੁਰ	45	41.55	68	145.4	17	101.2	0	0	182	86.05	353	79.5	54	116.58	1450	770.13	13	56.52	0	0
3	ਜਲੰਧਰ	0	0	0	0	14	17.98	1	0.83	65	105.76	55	46.94	0	0	127	169.61	35	139.02	68	27.76
4	ਐਸ.ਬੀ.ਐਸ. ਨਗਰ	11	16.02	116	19.29	4	13.41	0	0	163	73.82	32	29.73	5	0.75	28	28.69	10	33.79	4	10.66
5	ਬਰਨਾਲਾ	0	0	0	0	9	56.58	6	45.38	69	221.08	3	15	0	0	1	0.66	14	102.84	0	0
6	ਬਠਿੰਡਾ	80	7.33	307	35.11	196	109.26	0	0	324	199.44	31	19.58	95	53.52	591	441.39	20	156.07	13	10.04
7	ਫਰੀਦਕੋਟ	14	13.19	18	5.69	14	7.5	0	0	40	158.95	16	34.49	14	31.16	26	62.31	13	49.46	0	0
8	ਫ਼ਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	0	0	4	2.79	0	0	0	0	132	152.32	26	23.87	2	0.62	106	309.25	1	8.41	8	16.19
9	ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	2	2.11	2	1.09944	16	14.70763	0	0	96	177.1207	142	223.37	12	28.94	99	141.92	0	0	0	0
10	ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	0	0	0	0	82	23.37	0	0	118	91.52	106	101.38	0	0	370	177.24	25	87.47	334	266.06
11	ਕਪੂਰਥਲਾ	0	0	200	47.47	2	4	0	0	106	70.65	12	11.27	15	22.36	430	257.87	11	65.55	0	0
12	ਲੁਧਿਆਣਾ	4	3.44	603	46.85	18	5.58	0	0	383	577.65	88	111.96	4	10.17	288	189.33	30	136.79	0	0
13	ਮਾਨਸਾ	8	7.2444	33	2.9845	56	29.646	0	0	66	108.072	27	50.1755	56	61.5253	57	66.9793	14	93.8938	48	37.6208
14	ਮੋਗਾ	0	0	41	13.047	52	49.05	0	0	145	250.59	54	22.373	1	1.9415	163	197.97	7	11.5471	5	6.71
15	ਮੁਕਤਸਰ	1	0.03774	81	42.59323	17	16.95276	0	0	106	230.1743	329	530.7643	19	16.88158	77	141.3884	24	108.5675	5	2.73972
16	ਪਟਿਆਲਾ	0	0	29	20.36528	27	74.09094	0	0	187	265.2648	75	79.34863	22	60.38404	27	44.17921	28	184.562	0	0
17	ਰੂਪਨਗਰ	0	0	143	38.86	0	0	0	0	104	242.368	9	20.56	54	170.873	47	104.37	0	0	13	43.239
18	ਸੰਗਰੂਰ	0	0	10	12.2825	139	92.554	0	0	397	205.17	191	127.78	37	106.1411	68	21.5341	8	57.48	29	11.202
19	ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ	0	0	0	0	0	0	0	0	56	14.5008	0	0	0	0	195	155.4098	15	63.8848	17	18.7005
20	ਤਰਨਤਾਰਨ	0	0	0	0	0	0	0	0	143	130.92	64	104.021	12	39.75	277	204.2	27	247.7	0	0
21	ਪਰਲੋਕੋਟ	9	7.6501	0	0	11	1.2219	0	0	7	5.0476	64	104.021	0	0	209	170.4077	10	23.3162	78	51.2211
22	ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ	58	15.96	18	7.606	62	37.985	0	0	157	251.2537	322	504.6497	16	34.077	142	170.49	31	192.315	0	0
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ	233	116.4622	1822	550.648	775	685.7582	7	46.21	3410	3925.532	2017	2159.886	445	763.1035	5195	4168.739	345	1914.709	623	503.4531

ਸੇਮ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ

23. ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ : ਕੀ ਸਿੰਚਾਈ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ -

ੳ) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸੋਂ ਵਾਟਰ ਲਾਗਿੰਗ (ਸੇਮ) ਵਾਸਤੇ ਕਿਨਾਂ ਪੈਸਾ ਪਿਛਲੇ 5 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦੇ ਪਿੰਡ-ਵਾਰ ਵੇਰਵੇ ਕੀ ਹਨ;

ਅ) ਉਪਰੋਕਤ ਵਰਣਿਤ ਫੰਡ ਵਿਚੋਂ ਹਲਕਾ ਗਿੱਦੜਬਾਹਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬਬਾਨੀਆਂ, ਹੁਸਨਰ, ਮਨੀਆਂਵਾਲਾ, ਲੁੰਡੇਵਾਲਾ, ਗਿਲਜੇਵਾਲਾ ਆਦਿ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ-2 ਪੈਸਾ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ?

ਸਰਦਾਰ ਜਨਮੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ : (ੳ) ਹਾਂ ਜੀ, ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸੇਮ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ 111.44 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਸਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਪਿੰਡ ਵਾਰ ਵੇਰਵਾ ਅਨੁਲੱਗ 'ੳ' ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਹੈ ਜੀ।

(ਅ) ਉਪਰੋਕਤ ਵਰਣਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਿਲੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਲਕਾ ਗਿੱਦੜਬਾਹਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਲੁੰਡੇਵਾਲਾ ਲਈ 2.4 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਬਬਾਨੀਆਂ, ਹੁਸਨਰ, ਮਨੀਆਂਵਾਲਾ, ਗਿਲਜੇਵਾਲਾ ਆਦਿ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸੋਂ ਮਿਲੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਿੰਡ ਬਬਾਨੀਆਂ (195.30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ), ਹੁਸਨਰ (165.60 ਲੱਖ ਰੁਪਏ), ਲੁੰਡੇਵਾਲਾ (32.00 ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਅਤੇ ਗਿਲਜੇਵਾਲਾ (25.50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਸੇਮ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਖਰਚੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹਨਾਂ ਪੰਜ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 418.40 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸੇਮ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸੋਂ ਮਿਲੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਿੰਡਵਾਰ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚੇ ਦਾ ਵੇਰਵਾ

ਲੜੀ ਨੰ:	ਪਿੰਡ ਦਾ ਨਾਮ	ਖਰਚਾ (ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)
1	ਸਰਾਵਾਂ ਬੋਦਲ	228.81
2	ਲੰਬੀ	6.98
3	ਫੁੱਲੂ ਖੇੜਾ	131.30
4	ਫਤਿਹਪੁਰ ਮਨੀਆਂਵਾਲਾ	41.58
5	ਫੱਤਾ ਕੇਰਾ	34.37
6	ਕੇਰਾ ਖੇੜਾ	183.74
7	ਕੁੱਤਿਆਂਵਾਲੀ	192.68

ਲੜੀ ਨੰ:	ਪਿੰਡ ਦਾ ਨਾਮ	ਖਰਚਾ (ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)
8	ਕੋਲਿਆਂਵਾਲੀ	59.42
9	ਕੰਦੂਖੇੜਾ	14.47
10	ਕੱਟਿਆਂ ਵਾਲੀ	194.99
11	ਕੱਖਾਂਵਾਲੀ	31.74
12	ਸਿੱਖਵਾਲਾ	111.23
13	ਦਿਉਣ ਖੇੜਾ	20.34
14	ਮਿਠੜੀ ਬੁੱਧਗੀਰ	44.68
15	ਮਿੱਠੂ ਖੇੜਾ	122.53
16	ਮਿੱਡਾ	229.15
17	ਭੀਟੀਵਾਲਾ	41.70
18	ਭਗਵਾਨ ਪੁਰਾ	88.46
19	ਪੱਕੀ ਟਿੱਬੀ	282.38
20	ਪੰਜਾਵਾਂ	66.50
21	ਜੋਧਪੁਰ	2.65
22	ਹਰੀਪੁਰਾ	31.10
23	ਅਸਪਾਲ	13.94
24	ਆਧਨੀਆਂ	26.62
25	ਅਰਨੀਵਾਲਾ	16.60
26	ਰਾਣੀਵਾਲਾ	85.47
27	ਚੋੜਾਂਵਾਲੀ	10.52
28	ਚੱਤਾ ਖੇੜਾ	141.95
29	ਬੁਰਜ ਸਿਧਵਾਂ	142.20
30	ਬੋਦੀਵਾਲਾ	106.82
31	ਬਣਵਾਲਾ ਅਨੂੰ	117.30
32	ਬਾਦਲ	443.86
33	ਸ਼ਾਮਕੋਟ	184.39
34	ਗੁਰੂਸਰ ਜੋਧਾ	38.53
35	ਤਰਮਾਲਾ	33.62
36	ਚੰਨੂ	0.87

ਲੜੀ ਨੰ:	ਪਿੰਡ ਦਾ ਨਾਮ	ਖਰਚਾ (ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)
37	ਡੱਬਵਾਲੀ	5.30
38	ਡੱਬਵਾਲੀ ਰਹੂੜਿਆਂਵਾਲੀ	12.40
39	ਡੱਬਵਾਲੀ ਢਾਬ	36.22
40	ਮਹਿਣਾ	61.48
41	ਮਾਨ	135.91
42	ਮਾਹੁਆਣਾ	68.49
43	ਮਾਹਣੀਖੇੜਾ	43.68
44	ਖੇਮਾ ਖੇੜਾ	44.01
45	ਖੁੱਡੀਆਂ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ	44.68
46	ਖੁੱਡੀਆਂ ਮਹਾ ਸਿੰਘ	13.43
47	ਲੁੰਡੇਵਾਲਾ	2.36
48	ਫਕਰਸਰ	62.21
49	ਦੇਦਾ	10.72
50	ਬੇੜੀ	206.21
51	ਗੁਰੂਸਰ	236.55
52	ਸੈਦਾਵਾਲੀ	102.66
53	ਕਿੱਕਰਖੇੜਾ	323.17
54	ਧਰਮਕੋਟ	106.84
55	ਧਰਮਪੁਰਾ	58.20
56	ਖੁਹੀਆਂ ਸਰਵਰ	29.75
57	ਦੇਤਾਰੇ ਵਾਲਾ	12.20
58	ਦੇਤਾਰਾਵਾਲੀ	64.00
59	ਰਾਂਜਾਂਵਾਲੀ	184.08
60	ਰਾਮਸਰਾਂ	35.53
61	ਬਹਾਦਰ ਖੇੜਾ	108.46
62	ਬੱਲੂਆਣਾ	46.52
63	ਖੁੱਬਣ	175.34
64	ਢਾਬਾਂ ਕੋਕਰੀਆ	318.53
65	ਰਾਮਕੋਟ	2.66

ਲੜੀ ਨੰ:	ਪਿੰਡ ਦਾ ਨਾਮ	ਖਰਚਾ (ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)
66	ਖਿੱਪਾਂਵਾਲੀ	2.48
67	ਘੱਲੂ	4.26
68	ਵਜ਼ੀਦਪੁਰ	2.62
69	ਝੂਮਿਆਂਵਾਲੀ	2.69
70	ਥਾਦੇਵਾਲਾ	5.51
71	ਸਗੂਧੌਣ	28.79
72	ਭੁੱਲਰ	34.01
73	ਭੰਗਾਲਾਂ	15.00
74	ਅਕਾਲਗੜ	7.83
75	ਬਰਕੰਦੀ	113.63
76	ਖਿੜਕੀਆਂਵਾਲਾ	4.86
77	ਸ਼ੇਰਗੜ	32.01
78	ਸੋਥਾ	5.92
79	ਲਖਮੀਰੋਆਣਾ	27.64
80	ਲੱਕੜ ਵਾਲਾ	63.45
81	ਲੱਖੇਵਾਲਾ	10.63
82	ਦੂਹੇਵਾਲਾ	4.56
83	ਦਾਨੇਵਾਲਾ	161.91
84	ਦਬੜਾ	16.57
85	ਕੁਚਾਈਵਾਲਾ	115.82
86	ਵਿਰਕ ਖੇੜਾ	49.57
87	ਧਿਗਾਣਾ	17.73
88	ਭੁਲੇਰੀਆਂ	19.65
89	ਭੂੰਦੜ	22.98
90	ਭੰਗਚੜੀ	11.74
91	ਜੰਡਵਾਲਾ	62.79
92	ਜੰਡਵਾਲਾ ਚੜ੍ਹਤ ਸਿੰਘ	58.61
93	ਈਨਾ ਖੇੜਾਂ	171.48
94	ਝੋਰੜ	83.43

ਲੜੀ ਨੰ:	ਪਿੰਡ ਦਾ ਨਾਮ	ਖਰਚਾ (ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)
95	ਅਬੁੱਲ ਖਰਾਣਾ	230.99
96	ਰੁਪਾਣਾ	40.36
97	ਰਾਮ ਨਗਰ ਸਾਊਕੇ	17.86
98	ਬਾਮ	15.55
99	ਤਾਮਕੋਟ	16.10
100	ਤਰਖਾਣ ਵਾਲਾ	44.31
101	ਚੱਕ ਤਾਮਕੋਟ	3.32
102	ਮਲੋਟ	205.81
103	ਘੁਮਿਆਰ ਖੇੜਾ	10.02
104	ਘੱਗਾ	143.84
105	ਖੁੰਨਣ	2.21
106	ਸਾਬੂਆਣਾ	67.68
107	ਕਾਬੂਲ ਸ਼ਾਹ ਖੁੰਬਣ	355.29
108	ਖੂਹੀ ਖੇੜਾ	42.06
109	ਕਟੈਹਰਾ	3.72
110	ਪੰਗਾਲਾ	11.23
111	ਰਾਨੀਵਾਲਾ	5.17
112	ਮਿੱਡਾ	9.82
113	ਸ਼ੇਰਗੜ੍ਹ	63.31
114	ਹੋਜ ਗੰਦੜ	73.59
115	ਹੋਜ ਖਾਸ	104.36
116	ਚੱਕ ਛੱਪਰੀ ਵਾਲਾ	4.00
117	ਸੜੀਆਂ	78.65
118	ਚੱਕ ਸੜੀਆਂ	73.7
119	ਹਲੀਮਵਾਲਾ	74.43
120	ਘੇਰੂਵਾਲਾ	32.99
121	ਖੁੜੜ	111.41
122	ਚੱਕ ਖੁੜੜ	41.11
123	ਚੱਤਾ ਖੇੜਾ	4.06
		9120.20
	ਜੋੜ	91.20 ਕਰੋੜ

ਲਿੰਕ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ

24. ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਕਾਰੀਆ : ਕੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ -

(ੳ) ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਿੰਕ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਕੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਹੋਈ ਨੂੰ 6 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ;

(ਅ) ਉਪਰੋਕਤ ਭਾਗ (ੳ) ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਲਿੰਕ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ?

ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ : (ੳ) ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀਆਂ ਲਿੰਕ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਹੋਈ ਨੂੰ 6 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਦਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਵਾਰ ਵੇਰਵਾ ਅਨੁਲੱਗ 'ੳ' ਸਦਨ ਦੇ ਟੇਬਲ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਅ) ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਉਪਲੱਬਧਤਾ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਿੰਕ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਰਿਪੇਅਰ ਸਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
ਅਨੁਲੱਗ 'ੳ'

ਲੜੀ ਨੰ:	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	ਮੁਰੰਮਤ ਯੋਗ ਲਿੰਕ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ (ਕਿ:ਮੀ:)
1	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	677
2	ਬਰਨਾਲਾ	232
3	ਬਠਿੰਡਾ	597
4	ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	376
5	ਫਰੀਦਕੋਟ	383
6	ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ	715
7	ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	474
8	ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	957
9	ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	1047
10	ਜਲੰਧਰ	1032
11	ਕਪੂਰਥਲਾ	249
12	ਲੁਧਿਆਣਾ	1621
13	ਮਾਨਸਾ	912
14	ਮੋਗਾ	989
15	ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ	684
16	ਪਠਾਨਕੋਟ	268
17	ਪਟਿਆਲਾ	1076
18	ਰੋਪੜ	540

[ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]

19	ਅਜੀਤਗੜ੍ਹ	610
20	ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ	583
21	ਸੰਗਰੂਰ	928
22	ਤਰਨਤਾਰਨ	738
	ਜੋੜ	15688

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਏਜੰਡੇ ਦੀ ਅਗਲੀ ਆਈਟਮ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਕਾਲ ਅਟੈਂਸਨ ਨੋਟਿਸ। ਮੋਢਰ ਸਾਹਿਬ।

CALLING ATTENTION NOTICE UNDER RULE 66

(Serial No.5)

(ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਉ ਮਤਾ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ।)

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨਫਾਰਮ ਕਰਕੇ ਕੱਲ੍ਹ ਨਾਭੇ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜਾ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਡੈਬ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਬੜਾ ਅਫਸੋਸ ਹੈ, ਦੁੱਖ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਦਿਨ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਹੋਇਆ, ਉਹ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਸਾਡੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਇੱਥੇ ਰਹੇ ਔਰ ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿੰਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਬੜੇ ਅਰਾਮ ਨਾਲ, ਬੜੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣਨ। ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਜਿਹੜੀ ਹੈ, ਉਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੀ ਅੰਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਕੱਲ੍ਹ ਜੋ ਕੁਝ ਹੋਇਆ, ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਅਫਸੋਸ ਹੈ। ਮੈਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲ ਲੈਣ, ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ। 10-15 ਮਿੰਟ, 20 ਮਿੰਟ ਹਾਊਸ ਨੂੰ ਐਡਜਰਨ ਕਰ ਦਿਓ ਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਚੈਂਬਰ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੱਦ ਲਓ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਨਾ ਆਉਣਾ ਚਾਹੁਣ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆ ਜਾਣ। ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਤਾਂ ਰਤੀ ਭਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਵਾਕ-ਆਊਟ ਕਰੇ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਤੁਸੀਂ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਦੇਖ ਲਓ, ਜੇ ਕੁਝ ਪਾਸੀਬਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ। ਮੈਨੂੰ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਮਿੱਤਲ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਜੋ ਬੀਹੋਵੀਅਰ ਹੋਇਆ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਮਾੜਾ ਹੋਇਆ। ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਲੀਡਰ ਹਾਂ, ਲੀਡਰ ਆਫ ਦਿ ਹਾਊਸ ਹਾਂ। ਹਾਊਸ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਲੀਡਰ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਲਈ ਦੋਵੇਂ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਦੋਹਾਂ ਵਲੋਂ ਹੀ ਮਾਫੀ ਮੰਗ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਦੁਖਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਮਾਫੀ ਮੰਗ ਲੈਂਦਾ

ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਤਾਂ ਕੋਈ ਐਸੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ, ਮੇਰੇ ਮਾਫੀ ਮੰਗਣ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ਿੱਦ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਜ਼ਿੱਦ ਤਾਂ ਕਰਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਤੇ ਬਹਿਸ ਹੋਣੀ ਸੀ, ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਜ਼ਿੱਦ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਰ ਲਓ। ਅਸੀਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬੋਲ ਲਵਾਂਗੇ। ਜੇ ਕੋਈ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕ ਡੈਮੋਕਰੇਸੀ ਵਿੱਚ ਬਿਲੀਵ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹੁਣੇ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ। ਕੋਈ ਗਲਤ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਲੇਕਿਨ ਇੱਥੇ ਆਪਣੇ ਹਾਲਾਤ ਅਜਿਹੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਡੈਮੋਕਰੇਸੀ ਨਾਲ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਹਨ ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਅਸੈਂਬਲੀਆਂ ਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਿਹੇਵ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਡੈਮੋਕਰੇਸੀ ਅਤੇ ਡੈਮੋਕਰੇਟਿਕ ਇੰਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨਜ਼ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਜਿਹੜਾ ਹੈ, ਉਹ ਵਧੇ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸਿਲਸਿਲੇ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਲ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਮੈਸੇਜ ਦੇ ਦਿਓ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਊਸ ਅੱਧੇ ਘੰਟੇ ਲਈ ਉਠਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਚੈਂਬਰ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਓ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਮੈਂ ਤਾਂ ਹੁਣੇ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਜੀ।

SHORT ADJOURNMENT OF THE HOUSE

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹਾਊਸ 11.00 ਵਜੇ ਪੂਰਵ ਦੁਪਹਿਰ ਤੱਕ ਸਥਗਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

*10.34 ਵਜੇ ਪੂਰਵ ਦੁਪਹਿਰ (*ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਦਨ 11.00 ਵਜੇ ਪੂਰਵ ਦੁਪਹਿਰ ਤੱਕ ਸਥਗਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ 11.00 ਵਜੇ ਪੂਰਵ ਦੁਪਹਿਰ ਮੁੜ ਇੱਕਤਰ ਹੋਇਆ।)

SHORT ADJOURNMENT OF THE HOUSE

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹਾਊਸ ਅੱਧੇ ਘੰਟੇ ਲਈ ਹੋਰ ਐਡਜਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

*11.00 ਵਜੇ ਪੂਰਵ ਦੁਪਹਿਰ (*ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਦਨ 11.30 ਵਜੇ ਪੂਰਵ ਦੁਪਹਿਰ ਤੱਕ ਸਥਗਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ

*11.30 ਵਜੇ ਪੂਰਵ ਦੁਪਹਿਰ ਮੁੜ ਇੱਕਤਰ ਹੋਇਆ।)

SHORT ADJOURNMENT OF THE HOUSE

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹਾਊਸ 12.00 ਵਜੇ ਦੁਪਹਿਰ ਤੱਕ ਸਥਗਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

*11.30 ਵਜੇ ਪੂਰਵ ਦੁਪਹਿਰ (*ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਦਨ 12.00 ਵਜੇ ਦੁਪਹਿਰ ਤੱਕ ਸਥਗਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ 12.00 ਵਜੇ ਦੁਪਹਿਰ ਮੁੜ ਇਕੱਤਰ ਹੋਇਆ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹਾਂ ਜੀ, ਸੀ.ਐਮ.ਸਾਹਿਬ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਅਤੇ ਟਰੈਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਦੀ ਬੜੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਦੇ ਆਨਰੇਬਲ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਬੈਠਣ ਅਤੇ ਅੱਜ ਦੀ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ। ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਕੁਝ ਕੱਲ੍ਹ ਹੋਇਆ, ਭਾਵੇਂ ਉੱਧਰੋਂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਇੱਧਰੋਂ ਹੋਇਆ as a Leader of the House ਮੈਂ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਹੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਰੱਖਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਮੈਂ ਦੋਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗਦਾ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੀ ਦਿਲ ਦੁਖਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਸ ਦੀ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ, regret feel ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ। ਕੱਲ੍ਹ ਵੀ ਮੇਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੋਈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਭਾਵੇਂ ਸਦਨ ਦਾ ਟਾਈਮ ਬੜਾ ਵੈਲਿਊਏਬਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਟਾਈਮ ਦੇ ਦਿਓ ਤਾਂ ਕਿ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਸੱਦ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰ ਲਈਏ। ਤੁਸੀਂ ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਟਾਈਮ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਸੈਕਟਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਘੱਲਿਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੜੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਆ ਗਿਆ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਡਾ ਹੁਕਮ ਸੀ, ਚੀਫ਼ ਮਨਿਸਟਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਬੈਠਾ ਹਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਆ ਕੇ ਗੱਲ ਨਿਪਟਾ ਲਵੋ। ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਨਹੀਂ ਆਏ, ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਸਾਨੂੰ 10 ਮਿੰਟ ਹੋਰ ਦੇ ਦਿਓ। ਅਸੀਂ ਕਿਹਾ ਚਲੇ, 10 ਮਿੰਟ ਕੀ, ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਹੋਰ ਲੈ ਲਓ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੀ ਬੇਨਤੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੀ, ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਹੋਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਇਹ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਆਏ। ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਖੀਰਲੀ ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਹੋਰ ਦੇ ਦਿਓ ਤਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕੋਈ ਸੱਜਣ ਜਾਂ ਪੱਤਰਕਾਰ ਇਹ ਨਾ ਕਹੇ ਕਿ ਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਸੀ ਲੇਕਿਨ ਇਹ ਫੇਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਏ। ਹਾਊਸ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਕੰਮ ਹੈ, ਬੜਾ ਲੰਬਾ-ਚੌੜਾ ਬਿਜ਼ਨਸ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਇਹ ਸਾਰਾ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ਼ 10 ਮਿੰਟ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਦੋ ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਕਰ ਦਿੰਦਾ। ਡੇਵ ਘੰਟਾ ਲੱਗ ਗਿਆ, ਕੋਈ ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰਨ ਹੁਣ ਇੱਥੇ ਨਾ ਕਾਮਯਾਬ ਕਹਿ ਲਓ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦ ਕਹਿ ਲਓ ਜਾਂ ਕੀ ਮੰਸ਼ਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਆਉਣਾ ਪਿਆ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਬਿਲਕੁਲ ਕਲੈਰਿਟੀ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਏਹਤਰਾਮ ਹੈ ਅਤੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇੱਥੇ ਆਉਣ। ਕੱਲ੍ਹ ਵੀ ਸੁਖਬੀਰ ਨੇ ਬੜਾ ਕਿਹਾ, ਮਿੱਤਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਲੇਕਿਨ ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਆਏ। ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਹੀ ਕੋਈ ਖਾਸ ਪੁਆਇੰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾ ਸੁਖਬੀਰ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਲਈ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਨਾ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਵਾਸਤੇ ਰਹਿਣਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਸਾਡੀ ਗੱਲ ਉਦੋਂ ਕੋਈ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ਸੀ, ਹੁਣ ਸਾਡੀ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ ਕਿ ਸਾਡਾ ਕੀ ਕਸੂਰ ਹੈ। ਡੇਵ ਘੰਟਾ ਅਸੀਂ ਉਥੇ ਬਗੈਰ ਗੱਲ ਤੋਂ ਬੈਠੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਲੇਕਿਨ ਨਹੀਂ ਆਏ। ਹੁਣ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਹੈ, ਕੰਮ ਤਾਂ ਚਲਾਉਣਾ ਹੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਬੜਾ ਅਫ਼ਸੋਸ ਹੈ।

EXPLANATION BY THE HON'BLE CHIEF MINISTER

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਟਾਈਮ ਮੰਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਕੁਝ ਐਕਸਪਲੇਨੇਸ਼ਨ ਦੇਣੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਨਹੀਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਵੀ ਹੈ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਜਿਹੜੇ ਕੰਮਾਂ ਵਾਸਤੇ ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਹੋਣੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਕੰਮ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਮਕਾਨਾਂ ਲਈ ਜਾਰੀ 40 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਘੁਟਾਲੇ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਏਜੰਡਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਇਹ ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਰੂਲ ਦੇ ਅਗੇਸਟ ਜਾ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਟਾਈਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੇ ਬੜਾ ਬੋਝ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਮੇਰੇ ਤੇ ਐਲੀਗੇਸ਼ਨ ਲੱਗਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇੱਥੇ ਹੀ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੰਬਲੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਏਜੰਡਾ ਰੱਖਿਆ, ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਅਸੰਬਲੀ ਵਿੱਚ ਹੀ

[ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]

ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 40 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਜਾਂ ਜਿੰਨਾ ਵੀ ਪੈਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਮੁਕਤਸਰ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਵਧੇਰੇ ਹਿੱਸਾ ਹਲਕਾ ਲੰਬੀ ਜਾਂ ਗਿੱਦੜਬਾਹਾ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਦੱਸਣੀ ਹੈ। ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਜੋ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਹੈ, ਉਹ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚਾਰ ਪੁਆਇੰਟ ਰੱਖੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਤਾਂ ਡਾਈਵਰਸ਼ਨ ਆਫ ਮਨੀ ਸਬੰਧੀ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ :

"Diversion of money in his own constituency and under his direct intervention in both Lambi and Gidderbaha."

ਇਹ ਬਹੁਤ ਲੰਬੀ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਹੈ। ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਦਾ। ਇੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਫੰਡ ਹਨ, ਉਹ ਪਿੱਕ ਐਂਡ ਚੂਜ਼ ਬੇਸਿਜ਼ ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਮਤਲਬ ਕਿ ਮੈਰਿਟ ਬੇਸਿਜ਼ ਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵੋਟਾਂ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਇਨਫਲੂਐਂਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੌਥੀ ਗੱਲ ਇਹ ਕਹੀ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਪੁਰਾਣਾ ਹਾਊਸ ਰਿਪੇਅਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਹਾਊਸ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੈਸਾ ਪੁਲੀਟੀਕਲ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਅਤੇ ਐਡਮਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਇਹ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਪੈਸਾ ਪਿੱਕ ਐਂਡ ਚੂਜ਼ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਆਖੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਪੈਸਾ ਪੁਲੀਟੀਕਲ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਐਡਮਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਇਹ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਕਾਫ਼ੀ ਦੁੱਖ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜਿਲ੍ਹਾਂ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਇਹ ਬਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਅਫਸੋਸ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਹਾਲਤ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਤੋਂ ਤਕਰੀਬਨ 20 ਮੀਲ ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਹੀ ਬੈਠੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਸਾਰੀ ਹਾਲਤ ਬਾਰੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਡੀਮੈਂਸੀ ਇਹ ਵੀ ਮੰਗਦੀ ਸੀ ਕਿ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆ ਜਾਂਦੇ ਕਿ ਮੇਰੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਜਾਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹਾਂ, ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਤੇ ਜਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਲੇਕਿਨ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਕਿ ਜੋ ਗਰੈਵਿਟੀ ਆਫ

ਸਿਚੂਏਸ਼ਨ ਉਥੇ ਹੈ, ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ।

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਦੋ ਏਰੀਆਜ਼ ਡਿਫੀਕਲਟ ਏਰੀਆਜ਼ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਹਨ ਇੱਕ ਕੰਢੀ ਏਰੀਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬਾਰਡਰ ਏਰੀਆ। ਇਹ ਹਰ ਵਾਰੀ ਆਪਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੋ ਡਿਫੀਕਲਟ ਏਰੀਆਜ਼ ਹਨ। ਲੇਕਿਨ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੇ ਕੋਈ ਡਿਫੀਕਲਟ ਏਰੀਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਪਬਲਿਕ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ, ਉਹ ਇਲਾਕੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਸੇਮ ਹੈ ਭਾਵ ਕਿ ਵਾਟਰ ਲਾਗਿੰਗ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਕੰਢੀ ਤੇ ਬਾਰਡਰ ਏਰੀਆਜ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਬੜੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਵਾਟਰ ਲਾਗਿੰਗ ਵਾਲੇ ਏਰੀਆਜ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਹੈ। ਇੱਕ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਏਰੀਏ ਇੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਫਸਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਦੂਜੇ ਅਜਿਹੇ ਏਰੀਏ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਲੋਕ ਫਸਲ ਬੀਜ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਲੇਕਿਨ ਵਾਟਰ ਲਾਗਿੰਗ ਕਰਕੇ ਪੂਰੀ ਫਸਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤੇ ਉਥੋਂ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਇਕਨਾਮਿਕ ਹਾਲਤ ਤੇ ਗਰੀਬ ਦੀ ਇਕਨਾਮਿਕ ਹਾਲਤ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਮਾੜੀ ਹੈ ਔਰ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਥੇ ਜਿਹੜਾ ਸੇਮ ਦਾ ਪਾਣੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਸਾਰਾ ਇਨਫ਼ਸਟਰਕਚਰ, ਭਾਵੇਂ ਸਕੂਲ ਹਨ, ਸੜਕਾਂ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਹਸਪਤਾਲ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਵਾਟਰ ਵਰਕਸ ਹਨ, ਕੋਈ ਵੀ ਇਨਫ਼ਸਟਰਕਚਰ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਹੀ ਉਸ ਸੇਮ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਜੋ ਮੈਂ ਕਹਿਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਉਹ ਹੈ ਕਿ ਸੇਮ ਨੇ ਘਰਾਂ ਤੇ ਅਸਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਘਰ ਪੱਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕੱਚੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਥੇ ਜਿਹੜੇ ਪੱਕੇ ਘਰ ਹਨ, ਉਹ ਸਵੀਅਰਲੀ ਡੈਮੇਜ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਕੱਚੇ ਘਰ ਡਿਸਟਰਾਇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਡਿਫੀਕਲਟ ਏਰੀਆ ਹੈ, ਵਰਲਡ ਬੈਂਕ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸਿਆਂ-ਬਾਰਡਰ ਅਤੇ ਕੰਢੀ ਏਰੀਆ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਹਿਲੀ ਦਫ਼ਾ ਇਲਾਕਾ ਦੇਖ ਕੇ ਜਿਹੜੇ ਵਾਟਰ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਵਾਟਰ ਵਰਕਸ ਬਣਨੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਵਰਲਡ ਬੈਂਕ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਿਹੜਾ ਹਿੱਸਾ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ, ਬੈਨੀਫਿਸਰੀਜ਼ ਤੋਂ ਲੈਣਾ ਹੈ, ਉਹ ਬਾਕੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਅੱਧਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲ ਸਮਝੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਵਾਟਰ ਲਾਗਿੰਗ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਚੀਜ਼ ਐਕਸਪਲੇਨ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਾ ਪਬਲਿਕ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਨਾ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਾਟਰ ਲਾਗਿੰਗ ਹੇਠ 1.5 ਲੱਖ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕੱਲੇ ਮੁਕਤਸਰ ਵਿੱਚ 1 ਲੱਖ 37 ਹਜ਼ਾਰ ਏਕੜ ਮਤਲਬ 3/4

[ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]

ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ। ਇਹ ਵਾਟਰ ਲੌਗਿੰਗ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਪਰਾਬਲਮ ਹੈ, ਉਹ ਮੁਕਤਸਰ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਹੈ ਔਰ ਇਹ ਮੁਕਤਸਰ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੰਬੀ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਹੈ। ਇਹ 52 ਹਜ਼ਾਰ ਏਕੜ ਬਣਦਾ ਹੈ ਮਤਲਬ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਜਿਹੜੀ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ 1/3 ਜਿਹੜੀ ਹੈ ਉਹ ਸਿਰਫ ਲੰਬੀ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੀ 1997 ਵਿਚ ਅਤੇ 2000 ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਸੀ ਉਦੋਂ ਵੀ ਬੜੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਦਾ, ਘਰਾਂ ਦਾ ਖੇਤੀ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਦੋਂ ਅਸੀਂ ਨਵੀਆਂ ਡਰੇਨਾਂ ਵੀ ਪੁੱਟੀਆਂ। ਅਸੀਂ ਅੰਡਰ ਗਰਾਊਂਡ ਪਾਈਪਾਂ ਲਾ ਕੇ ਬਾਹਰੋਂ ਹਾਲੈਂਡ ਤੋਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਮੰਗਵਾਈਆਂ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਦੋ ਨਹਿਰਾਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਵੀ ਲਗਾਏ। ਫਿਰ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਦੀ, ਸੇਮ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਿਰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਆ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਵੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ, ਨਾਲੀਆਂ ਦੀ ਸਫਾਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਔਰ ਫਿਰ ਉਹ ਸੇਮ ਅੱਗੇ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵਧ ਗਈ ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਆਈ, ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਕਦਮ ਫਿਰ ਚੁੱਕੇ ਤਾਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਬਹੁਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਮਿਲੀ। ਹੁਣ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਰਕਾਰੀ ਅੰਕੜੇ ਵੇਖੋ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਟਰਮ ਵਿਚ 315 ਕਰੋੜ ਰੁਪਇਆ ਸੇਮਜ਼ਦਾ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤੀ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ। ਇਹ ਪੈਸਾ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੇਮ ਦੀ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾ ਰਹੇ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਆਏ ਉਸ ਵਿਚ ਸਿਰਫ 6 ਕਰੋੜ 65 ਲੱਖ ਖਰਚ ਹੋਏ। ਮਤਲਬ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿਲਾਇਜ਼ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਨਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਸੇਮ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਘਰ ਢਹਿ ਗਏ, ਕਿਸਾਨ ਖੇਤੀ ਵਲੋਂ ਗਿਆ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਫਿਰ ਵਰਲਡ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਅਪਰੋਚ ਕੀਤਾ, ਬਹੁਤ ਪੈਸਾ ਵੀ ਖਰਚ ਕੀਤਾ। ਹੁਣ ਜੇ ਅਸੀਂ 316 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਕੁਝ ਰਾਹਤ ਵੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 6 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਖਰਚ ਕੀਤਾ। ਹੁਣ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਗੇ ਕਿ ਬਾਦਲ ਨੇ ਉਥੇ ਕਿਉਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦੀ ਵੀ ਇਨਕੁਆਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਚਲੋ ਗੱਲ ਮੁੱਕੀ। ਵਰਲਡ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਮੁਸ਼ੀਬਤ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਲ ਦੱਸੋ ਤਾਂ ਕਿ ਨਾ ਸਾਡੇ ਘਰ ਢਹਿਣ, ਨਾ ਸਾਡੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਤਕਲੀਫ ਹੋਵੇ, ਨਾ

ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਦੀ ਕੋਈ ਤਕਲੀਫ਼ ਹੋਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸੇਮਜ਼ਦਾ ਇਲਾਕੇ ਵੇਖੇ ਔਰ ਸੇਮਜ਼ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਵੇਖ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਜੋ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਇਸ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਲੇਕਿਨ ਜਿਹੜੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜੜ੍ਹ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਪੁੱਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੂਰੀ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਜੈਸਟ ਕਰੋ ਤਾਂ ਵਰਲਡ ਬੈਂਕ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਸੁਜੈਸਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਦੋ ਨਹਿਰਾਂ ਉੱਥੇ ਚੱਲਦੀਆਂ ਹਨ ਇਕ ਰਾਜਸਥਾਨ ਫੀਡਰ, ਇਕ ਸਰਹਿੰਦ ਫੀਡਰ-ਉਸਦੀ ਸੀਪੇਜ਼ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਇਹ ਬਣੀਆਂ ਸਨ, ਉਦੋਂ ਕੱਚੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਕਿੰਨੇ ਸਾਲ ਬਣੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਪਾਣੀ ਉਥੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀਪੇਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਮੋਘੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹੋਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅੱਗੇ ਕਦਮ ਪੁੱਟੀ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਪਰ ਜਦੋਂ ਤਾਈਂ ਇਹ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਬਣਨੀ। ਇਹ ਜਿਹੜੀ ਵਰਲਡ ਬੈਂਕ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਆਹ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਵਰਲਡ ਬੈਂਕ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਫਿਰ ਵਾਟਰ ਰਿਸੋਰਸ਼ ਮਨਿਸਟਰੀ ਕੋਲ ਚਲੀ ਗਈ। ਮੈਂ ਪੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਵਾਟਰ ਰਿਸੋਰਸ਼ ਮਨਿਸਟਰੀ ਦਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਔਰ ਇਹ ਪਰੋਪਜ਼ਲ ਬਣ ਗਈ। ਫਿਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਈਮ ਮਨਿਸਟਰ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ, ਉਹ ਵੀ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਏ ਕਿ ਇੱਡੀ ਵੱਡੀ ਸਮਸਿਆ ਹੈ ਔਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੈਕਟਰੀ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਈ ਕਿ ਦੇਖੋ ਸਮਸਿਆ ਵੱਡੀ ਹੈ ਤੇ ਇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੀ ਤਕਰੀਬਨ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਪਿਛੇ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਲ ਕੱਢੋ।

ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੈਕਟਰੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਕਨਸਰਡ ਮਹਿਕਮੇ ਸੱਦੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ 24.7.2009 ਨੂੰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੈਕਟਰੀ ਟੂ ਪ੍ਰਾਈਮ ਮਨਿਸਟਰ ਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਔਰ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਹ ਨਹਿਰਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਹਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਈਨਿੰਗ ਦਾ ਕੰਮ 80% ਇੱਕਲੇ ਮੁਕਤਸਰ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਈਨਿੰਗ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਸੈਂਟਰ 1443 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਦੇਵੇ ਔਰ ਇਹ ਪੈਸਾ ਸੈਂਕੜਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਪੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਈਮ ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ, ਮੈਂ ਪੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਵਾਟਰ ਰਿਸੋਰਸ਼ ਮਨਿਸਟਰੀ ਦਾ ਔਰ ਮੈਂ ਪੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ, ਵਰਲਡ ਬੈਂਕ ਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਰੀਅਲਾਈਜ਼ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਰਾ ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਘਰ ਵੀ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਰਾ ਖਰਾਬ ਹੋਇਆ ਤੇ ਸੜਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਸੈਂਕੜਨ ਕੀਤੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸ਼ਤ ਵੀ ਆ ਗਈ। ਹੁਣ 1400 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਤਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਸੈਂਟਰ ਗੌਰਮਿੰਟ

[ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]

ਨੇ ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਹਿਸਾਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਕਿ It is not sufficient, ਕਿਉਂਕਿ ਸੀਪੇਜ਼ ਤਾਂ ਉਥੋਂ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਏਗੀ ਲੇਕਿਨ ਅਗਾਂਹ ਫਿਰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਏਗਾ। ਮੈਂ ਫਿਰ ਰੂਰਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਸ਼੍ਰੀ ਜੈਰਾਮ ਰਮੇਸ਼, ਜਿਹੜਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਹੀ ਮਨਿਸਟਰ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਵਿਚਾਰੇ ਨੇ ਆ ਕੇ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਆਪ ਗਏ, ਆਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੇਖਿਆ। ਮੈਂ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ, "I am shocked to see this acute problem, which has devastated the area" ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਸਨ। ਉਹ ਇੰਨਾ ਮੁਤਾਸਿਰ ਹੋਏ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਲਾਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਦੇ ਐਕਸਪਰਟਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਟੀਮ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤੀ ਜਾਏ। ਜਿਹੜੀ ਇਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਏ। ਪਲਾਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨ ਲਈ। ਉਸ ਦਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਭਲਾ ਕੌਣ ਬਣਾਇਆ, ਪਲਾਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਨੇ ਡਾ. ਮਹੀਰ ਸ਼ਾਹ ਮੈਂਬਰ ਵਾਟਰ ਰਿਸੋਰਸਿਜ਼ ਪਲਾਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਮੈਂਬਰ, ਪਲਾਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਉਸ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਣਾਇਆ। ਤੁਸੀਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾਓ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿੰਨੀ ਇਸ ਨੂੰ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦਿੱਤੀ। ਹੁਣ 14 ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਹੈ ਡਾ. ਮਹੀਰ ਸ਼ਾਹ ਉਸ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹਨ। ਦੇਖੋ ਕਿਥੋਂ ਕਿਥੋਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣਾਏ। ਏ. ਵਿੰਦਿਆਨਾਥਨ, ਫਾਰਮਰ ਮੈਂਬਰ, ਪਲਾਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਚੇਨਈ, ਡਾ. ਤੁਸ਼ਾਰ ਸ਼ਾਹ, ਸੀਨੀਅਰ ਫੈਲੋ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਵਾਟਰ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ, ਗੁਜਰਾਤ, ਡਾ. ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਕੁਲਕਰਨੀ, ਐਡਵਾਂਸ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਵਾਟਰ ਰਿਸੋਰਸਿਜ਼ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ, ਪੂਨੇ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ, ਮੈਂਬਰ, ਵਾਟਰ ਪਲਾਨਿੰਗ ਐਂਡ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਸ, ਸੈਂਟਰਲ ਵਾਟਰ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਡਾ. ਐਸ.ਸੀ.ਧੀਮਾਨ, ਚੇਅਰਮੈਨ, ਸੈਂਟਰਲ ਗਰਾਂਊਂਡ ਵਾਟਰ ਬੋਰਡ, ਫਰੀਦਾਬਾਦ, ਹਰਿਆਣਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਜੀ.ਐਸ.ਝਾਮ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕਮਾਂਡ ਏਰੀਆ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਐਂਡ ਵਾਟਰ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ, ਮਨਿਸਟਰੀ ਆਫ ਵਾਟਰ ਰਿਸੋਰਸਿਜ਼, ਡਾ. ਡੀ.ਆਰ. ਪਰਾਸ਼ਾਦਾਰਾਜੂ, ਮਿਸ਼ਨ ਸੈੱਲ, ਸੋਲਰ ਐਂਡ ਵਾਟਰ ਐਨਰਜੀ, ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਆਫ ਸਾਇੰਸ ਐਂਡ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਵੀਤਾ ਆਨੰਦ, ਜੁਆਇੰਟ ਸੈਕਟਰੀ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਆਫ ਲੈਂਡ ਰਿਸੋਰਸਿਜ਼, ਮਨਿਸਟਰੀ ਆਫ ਰੂਰਲ

ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ, ਨਿਰਮਾਣ ਭਵਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਜੀ.ਐਸ.ਕਾਲਕਟ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਫਾਰਮਰਜ਼ ਕਮਿਸ਼ਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਅਸੀਸ ਬਹੁਗਣਾ, ਸੈਕਟਰੀ, ਮਨਿਸਟਰੀ ਆਫ ਐਗਰੀਕਲਚਰ, ਗੌਰਮਿੰਟ ਆਫ ਇੰਡਿਆ। ਡਾ. ਕਰਮ ਸਿੰਘ, ਰਿਟਾ. ਪ੍ਰੋ. ਐਂਡ ਹੈਡ, ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਆਫ ਇਕਨੌਮਿਕਸ ਐਂਡ ਸੋਸ਼ੀਓਲੋਜੀ, ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਅਵੀਨਾਸ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੁਆਇੰਟ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰ, ਵਾਟਰ ਰਿਸੋਰਸਿਸ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਮੈਂਬਰ ਸਕੱਤਰ ਹਨ।

ਤੁਸੀਂ ਦੱਸੋ ਕਿ ਜੇ ਇੱਡੀ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰੋਬਲਮ ਨਾ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਇੱਡੇ ਵੱਡੇ ਐਕਸਪਰਟਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਗੌਰਮਿੰਟ ਆਫ ਇੰਡਿਆ ਨਾ ਕਰਦੀ। ਚੌਧਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਤਾਂ ਅਹਿਸਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਲੇਕਿਨ ਚਲੇ ਗੌਰਮਿੰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ, ਪ੍ਰਾਈਮ ਮਨਿਸਟਰ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ, ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਮਨਿਸਟਰ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ, ਆਪਣੇ ਰੂਰਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਮਨਿਸਟਰ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਔਰ ਵਾਟਰ ਰਿਸੋਰਸਿਜ਼ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ। ਪਲਾਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਹ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕੇ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰਾ ਵੇਖ ਕੇ 960 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਇਹ ਸਕੀਮ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਇਸ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਇਲਾਕੇ ਨੂੰ ਸੇਮ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਤੇ ਸੇਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਾਸਤੇ, ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਵਾਸਤੇ, ਘਰ ਬਚਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਾਂ 2400 ਕਰੋੜ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਤਾਂ ਆਏ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜੇ 40 ਕਰੋੜ ਮੇਰੇ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਘਰਾਂ ਵਾਸਤੇ, ਉਹ ਵੀ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਘਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਟੁੱਟ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਡਿਸਟਰਾਏ ਹੋ ਗਏ, ਉਹ ਤਾਂ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਸਕੈਂਡਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਕੀ ਫਿਰ ਇਨਕੁਆਰੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਆਏਗਾ ਕਿ 2400 ਕਰੋੜ ਸੈਂਟਰ ਗੌਰਮਿੰਟ ਨੇ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤਾ? ਕੀ ਸੈਂਟਰ ਗੌਰਮਿੰਟ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਸਕੈਂਡਲ ਹੈ? ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰਾ ਜਿਹੜਾ ਹੋਇਆ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਨਘੜਤ ਕਹਾਣੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਤਾਂ 35 ਕਰੋੜ ਜਾਂ 40 ਕਰੋੜ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਗੌਰਮਿੰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨੇ 2400 ਕਰੋੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੁਸੀਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾ ਲਉ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਘਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਾਂ, ਜਿਸ ਦੇ ਮੁਤੱਲਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਸਲੇ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਸਨ 1400 ਕਰੋੜ ਦੇ, ਚਲੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋ ਗਿਆ, ਪੈਸੇ ਵੀ ਆ ਗਏ। ਦੂਜਾ ਵੀ ਸਮਝੋ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਲੇਕਿਨ ਕੁਝ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੁਰੰਤ ਕੰਮ ਕਰਨਾ। ਹੁਣ ਇਹ ਲੋਕ ਤਾਂ ਵੋਟ ਕਰ ਲੈਣਗੇ। 6 ਮਹੀਨੇ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਵੋਟ ਕਰ ਲੈਣਗੇ। ਹੁਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ

[ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]

ਦੇ ਘਰ ਵਹਿ ਗਏ ਕੀ ਤੁਸੀਂ 6 ਮਹੀਨੇ ਜਾਂ ਸਾਲ ਬਗੈਰ ਕਿਸੇ ਘਰ ਤੋਂ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ? ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਨਹੀਂ ਕਰਾਉਣੀ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਗਰਾਂਟ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ, ਕੀ ਉਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਲੰਬੀ ਕਾਂਸਟੀਚੂਐਂਸੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੈਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ 1/3 ਸਮੱਸਿਆ ਇਥੇ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ 23 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਮਿਲ ਗਿਆ। 21 ਕਰੋੜ 62 ਲੱਖ ਦੇ ਯੂ.ਸੀ. ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਆ ਗਏ ਕਿ ਘਰ ਬਣ ਗਏ। ਇਹ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਚੈੱਕ ਕੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬਾਕੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਗਰੈਸ ਹੈ। ਇੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਵਾਸਤੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਚਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, 2008 ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਦੇਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਸੀ। ਮੇਰਾ ਤਾਂ ਜੀਅ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਹੀ ਦਿਨ ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਪੈਸੇ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿਆਂ। ਫਿਰ 2009 ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਦਿੱਤੇ। ਫਿਰ 2010-11 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ, ਫਿਰ 2011-12 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਫਿਰ ਕੈਬਨਿਟ ਨੇ ਇੱਕ ਸੋਸ਼ਲ ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਫੰਡ ਕਰੀਏਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਪੈਸੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਪੈਸੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਪੈਸੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਫਿਰ ਇਹ ਫੰਡ ਕਰੀਏਟ ਹੋਇਆ, ਕੈਬਨਿਟ ਨੇ ਕੀਤਾ ਤੇ ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੈਸੇ ਜਿਹੜੇ ਬੈਨੇਫਿਸ਼ਰੀ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ। ਕਦੀ ਪਿੱਕ ਐਂਡ ਚੂਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤੇ। ਇਹ ਕਿੱਥੇ ਆ ਗਿਆ ਕਿ ਡਾਈਵਰਸ਼ਨ ਆਫ ਫੰਡਜ਼ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਫਿਰ ਕਹਿੰਦੇ ਜੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਜਿਹੜੀ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਫੇਵਰੇਟਿਜ਼ਮ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਨਾ ਕਦੀ ਫੇਵਰੇਟਿਜ਼ਮ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਰੱਖੇ ਹਨ। ਮੇਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕੰਮ ਵੀ ਮੈਥੋਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਗਲਤ ਨਾ ਕਰਾਵੇ। ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਬੈਨੇਫਿਸ਼ਰੀ ਹਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਡੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉ। ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ. ਨਾਲ ਕੋਈ ਅਫਸਰ ਹੋਣ, ਉਹ ਪਿੰਡ-ਪਿੰਡ ਜਾਣ ਤੇ ਬੈਨੇਫਿਸ਼ਰੀ ਦੀ ਲਿਸਟ ਬਣਾਉਣ। ਫਿਰ ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ. ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਬੈਨੇਫਿਸ਼ਰੀ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਿਸਟ ਬਣਾਈ। ਫਿਰ ਡੀ.ਸੀ. ਨੇ ਆਪੇ ਕੰਪਾਈਲ ਕਰਕੇ ਸਟੇਟ ਗੌਰਮਿੰਟ ਕੋਲ ਘੱਲੀ ਤੇ ਫਿਰ ਸਟੇਟ ਗੌਰਮਿੰਟ ਨੇ ਸਾਰਾ ਵੇਖ ਕੇ, ਜਿੰਨੀ ਵੀ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਲੋੜ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦਿੱਤੇ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬੜੀ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰਾ ਜੋ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਇਹ ਲੰਬੀ ਜਿੱਤਣ ਵਾਸਤੇ

ਕੀਤਾ। ਕੀ ਮੈਂ ਇੱਕ ਸੀਟ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣ ਨਾਲ ਚੀਫ ਮਨਿਸਟਰ ਬਣ ਜਾਣਾ ਸੀ? ਲੰਬੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਦੇ ਹਾਰਿਆ ਨਹੀਂ। ਐਤਕੀ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਨੇ ਆ ਕੇ ਮੇਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਚੱਲੇ, ਉਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਤਾਅਲੁਕ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਸਾਡਾ ਜਿਹੜਾ ਪੈਸਾ ਲੱਗਿਆ, ਪਿਉਰਲੀ ਮੈਰਿਟ ਬੈਸਿਸ ਤੇ ਲੱਗਿਆ। ਲੇਕਿਨ ਹੁਣ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਲਉ, ਜਿਹੜੇ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਮੈਰਿਟ ਤੇ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਬਾਵਲ ਨੇ Illegitimate political purpose ਵਾਸਤੇ ਕੀਤਾ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਬਿੱਲੀ ਬੈਲਿਉਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਈ ਹੈ ਔਰ ਮੈਂ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਲੇਕਿਨ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ, ਉਹ ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਮੈਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਸੀ। (ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪਰੈਸ ਦੀ ਕਟਿੰਗ ਲਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ) ਆਹ ਦੋਖੇ ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪਰੈਸ ਦਸੰਬਰ 15 Cash Transfer ਜਿਹੜੀ ਸਕੀਮ ਹੁਣ ਨਵੀਂ ਚਲਾਈ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਦੋਵੇਂ ਇਲੈਕਸ਼ਨ 2014 ਵਾਲੇ ਵੀ 2019 ਵਾਲੇ ਵੀ ਜਿੱਤਣੇ ਹਨ। ਮਤਲਬ ਕੀ, ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਲੰਬੀ ਜਿੱਤਣ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਕੈਸ਼ ਟਰਾਂਸਫਰ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਸਕੀਮ ਨਾਲ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਣ ਜਿਹੜਾ ਕੋਈ ਗਰੀਬ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਦਿਓ, ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਉਸ ਦਾ ਵਿੱਚੋਂ ਮੰਤਵ ਕੀ ਹੈ? ਜਿਹੜਾ ਮੈਨੂੰ ਮੰਤਵ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜਾ ਮੇਰਾ ਮੰਤਵ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਇਸਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਫ ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਆਪ ਖੁਦ ਕਿਹਾ ਹੈ, he told the gathering of the Congress office bearers on Friday that the cash transfer scheme was a revolutionary step, which if implemented properly will win the party not just 2014 elections but also the next one in 2019. ਕੀ ਇਹ ਪੁਲੀਟੀਕਲ ਮੋਟੀਵੇਟਿਡ ਹੈ ਜਾਂ ਮੇਰਾ ਕੰਮ ਮੋਟੀਵੇਟਿਡ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈ ਰਾਮ ਰਾਮੇਸ਼ ਜੀ, ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਬੜੇ ਅੱਛੇ ਇਨਸਾਨ ਹਨ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ। Rural Development Minister, Jai Ram Ramesh quoted Rahul as saying ਆਪ ਕਾ ਪੈਸਾ, ਆਪ ਕੇ ਹਾਥ it is definitely a political slogan. ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਦੱਸੋ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਲੰਬੀ ਜਿੱਤਣ ਵਾਸਤੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ 41,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦਿਓ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਇਸ ਪੈਸੇ ਦੇ ਨਾਲ

[ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]

ਜਿੱਤਣੇ ਹਨ। ਆਪਣਾ ਜਿਹੜਾ ਦਿਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਵੀ ਬਾਹਰ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਹ ਹੋਰ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਹੈ, ਇਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਦੀ ਹੈ। Rahul wants Congress cadre to cash in on the Centre Scheme, ਇਸ ਨੂੰ ਕੈਸ਼ ਕਰੋ। ਕੈਸ਼ ਦਾ ਮਤਲਬ ਕੀ, ਕਿ ਵੋਟਾਂ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਵਰਤੋ। ਇਸ ਲਈ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਤੋਂ ਸਾਰੀ ਚੀਜ਼ ਪਤਾ ਲਗਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਮੰਤਵ ਕੀ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਕ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਸੈਂਟਰ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵੀ ਦੇਖੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕੋ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਰੀਪੀਟ ਕਰੀ ਜਾਓ, ਰੀਪੀਟ ਕਰੀ ਜਾਓ। ਜਰਮਨੀ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ, 'ਗੋਬਲ' ਸੀ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਝੂਠੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਬਾਰ ਬਾਰ ਕਹੀ ਜਾਓਗੇ ਤਾਂ ਲੋਕ ਉਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸੱਚ ਮੰਨ ਲੈਣਗੇ। ਇਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਾਰ ਵਾਰ ਇਹੀ ਕਹੀ ਜਾਓ ਕਿ ਆਹ ਸਕੈਂਡਲ ਹੋ ਗਿਆ, ਆਹ ਸਕੈਂਡਲ ਹੋ ਗਿਆ, ਵਾਰ ਵਾਰ ਇਹੀ ਕਹੀ ਜਾਓ ਕਿ ਸੂਬੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਠੀਕ ਨਹੀਂ, ਫਿਰ ਲੋਕ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸੱਚੀ ਮੰਨਣ ਲੱਗ ਜਾਣਗੇ। ਮੈਂ ਸਾਫ ਦੱਸਾਂ, ਮੈਂ ਉਸ ਦਿਨ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਮੈਂ ਉਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਰੀਪੀਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਸੀ ਪਰੰਤੂ ਫਿਰ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਕਰਨੀ ਪਈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਡੇ 5 ਸਾਲ ਟੱਪੇ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੈਸ਼ਨ ਹੋਇਆ, ਸਵਾ ਪੰਜ ਕੁ ਸਾਲ ਕਹਿ ਲਓ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੈਨਡੈਟਾ, ਵੈਨਡੈਟਾ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਸਰਕਾਰ ਵੈਨਡੈਟਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਰਦਾਰ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 20,000 ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵੈਨਡੈਟਾ ਹੋਇਆ। ਚੌਧਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਫੁਰਮਾਇਆ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ 1,000 ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵੈਨਡੈਟਾ ਹੋਇਆ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਕਿਹਾ, ਕੈਪਟਨ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਤੇ ਚੌਧਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੈਨਡੈਟਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਮੈਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਇਕ ਲਿਸਟ ਦੇ ਦਿਓ। ਮੈਂ ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ. ਜਾਂ ਆਈ. ਜੀ. ਲੈਵਲ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾ ਕੇ ਉਸ ਗੱਲ ਦੀ ਇਨਕੁਆਰੀ ਕਰਾ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਦੀ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਵਿੱਚ ਵੈਨਡੈਟਾ ਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਵੈਨਡੈਟਾ ਕਰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਕੋਈ 39 ਕੁ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੇ ਦਿਤੇ ਅਤੇ ਇਸੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਮੈਂ ਉਸ ਲਿਸਟ ਨੂੰ ਇਨਕੁਆਰੀ ਕਰਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਕ ਵੀ ਬੰਦੇ ਦੇ ਨਾਲ ਕਦੇ ਕੋਈ ਵੈਨਡੈਟਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਦਾ ਅਸਰ ਕੀ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜਦੋਂ

ਦੀ ਨਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਬਣੀ ਹੈ, ਅੱਜ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੈਨਡੈਟਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਕ ਵੀ ਕਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਸਰਪੰਚ ਲੜ ਪਏ ਜਾਂ ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਲੜ ਪਏ, ਇਹ ਤਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਬੜੀ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਵੈਨਡੈਟਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਵੈਨਡੈਟਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਆਹ ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਰੇ ਹੀ ਅੰਦਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਆਹ ਕੋਹਾੜ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚਾਰਾ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੋਤੇ ਪੋਤੀਆਂ, ਨੂੰਹਾਂ, ਧੀਆਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਅੰਦਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਚਲੋ ਮੈਂ ਉਹ ਪੁਰਾਣੀ ਗੱਲ ਏਥੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਹੁਣ ਵੀ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਾਦਲ ਨੇ ਫਰਾਡ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕੀ ਲੋਕ ਇਹ ਗੱਲ ਮੰਨ ਜਾਣਗੇ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕਿਸੇ ਕਾਂਸਟੀਚੂਐਂਸੀ ਵਿਚ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ ਜੇ ਧੱਕਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸੀ ਦੀ ਕਾਂਸਟੀਚੂਐਂਸੀ ਨਾਲ ਬੜਾ ਲਗਾਅ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਜੇ ਏਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੀਡਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਦਸਦੇ ਕਿ ਮੇਰੀ ਕਾਂਸਟੀਚੂਐਂਸੀ ਨਾਲ ਧੱਕਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਹੁਣ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਹਨ, ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿਓ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਅਬੋਹਰ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਜਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਲ 11 ਕਰੋੜ 70 ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ 5-6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ 67 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। (ਬੰਪਿੰਗ) ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਕਦੇ ਸੋਚਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਬੜੀ ਛੋਟੀ ਹੈ। ਕੀ ਕਦੀ ਕੋਈ ਸੋਚ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਲਕਾ ਅਕਾਲੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਖਿਆਲਾਤ ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੈਨਡੈਟਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਅਪਨਾਉਂਦੇ। ਕੈਪਟਨ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਗੱਲ ਲੈ ਲਵੋ, ਸਾਰਿਆਂ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕੀ ਦੱਸਾਂ, ਪਟਿਆਲੇ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ 213 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਹੁਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵੈਨਡੈਟਾ ਕਿੱਥੇ ਗਿਆ? ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਗਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤਾਂ ਚਾਰ ਸਾਲ ਇਸ ਟਰਮ ਵਿਚ ਰਹਿ ਗਏ ਸਮਝੋ, ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਹਿਰ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਨਾ ਰਹਿ ਜਾਵੇ ਜਿਥੇ ਕਿ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਪੀਣ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ ਨਾ ਮਿਲੇ। ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਸੀਵਰੇਜ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਮਿਲੇ, ਇਸ ਦਾ ਵੀ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸਾਰੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਵੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ 143 ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਨੂੰ 672 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਬਚਦੇ 62 ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਿਹੜੇ ਬਾਕੀ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੇਰੀ

[ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]

ਸੈਕਟਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਹੈ, ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਫੰਡ ਵਾਟਰ-ਵਰਕਸ ਲਈ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਲਈ 145 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਅੱਧਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਦੇ ਕੰਮ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨੀਡ-ਬੇਸ ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ-ਵੈਨਡੇਟਾ ਜਾਂ ਗਰੀਬ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਆਦਿ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਗਰੀਬ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਿਉਂ ਢਿੱਡ ਦੁਖਦਾ ਹੈ? ਚੌਧਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਰੇ ਵੇਖੇ ਹਨ। ਉਂਜ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਹਮਦਰਦ ਹਾਂ। ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਗਰੀਬ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਪੈਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ? ਅਸੀਂ ਇੱਕਲਾ ਗੌਰਮਿੰਟ ਦੇ ਫੰਡ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਬਲਕਿ ਜੇਕਰ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਅਮੀਰ ਆਦਮੀ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਵਾਸਤੇ ਮਿਲਣ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਯਾਰ 40 ਘਰ ਹੀ ਗਰੀਬਾਂ ਵਾਸਤੇ ਬਣਾ ਦਿਉ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 3-4 ਵੱਡੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਮਿੱਤਲ ਰਿਫਾਈਨਰੀ ਨੂੰ ਇਕ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਗਰੀਬਾਂ ਵਾਸਤੇ ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਅੰਬੂਜਾ ਸੀਮਿੰਟ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕੁਝ ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਚਾਰ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਗਰੀਬਾਂ ਵਾਸਤੇ ਘਰ ਬਣਵਾਏ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੀ ਵੇਖਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਦਾ ਕੀ ਪਤਾ ਲੱਗਣਾ ਹੈ। ਅਜੇ ਇਹ Fraction of problem ਹੀ ਹੱਲ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਘਰ ਢਹਿ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਘਰ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਗਰੀਬ ਜਿਸ ਕੋਲ ਘਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਬੜਾ ਲੰਮਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਚਾਇਤ ਮਤਾ ਪਾਉਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ ਇੰਚਾਰਜ ਤੱਕ ਉਹ ਵਿਚਾਰਾ ਚੱਕਰ ਹੀ ਮਾਰਦਾ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਇਹ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਮਤਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਏ.ਡੀ.ਸੀ. ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈ ਲਵੇ ਅਤੇ ਪਲਾਟ ਵੰਡ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। (ਬੰਪਿੰਗ) ਕੀ ਇਹ ਚੰਗੀ ਸਕੀਮ ਹੈ ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਚੰਗੀ ਸੀ? ਕਈ ਵਾਰੀ ਸਟੇਟ ਦੀ ਕੋਈ ਸਪੈਸ਼ਲ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਪਰੀਓਰਟੀ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਹੈ। ਉਸ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੰਮਾ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਉਸ ਦੇ ਹੱਲ ਵਾਸਤੇ ਅਸੀਂ 2300 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਹੋਗੇ ਕਿ ਇਹ ਸਕੈਂਡਲ ਹੈ? ਸਪੈਸ਼ਲ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ 40 ਕਰੋੜ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਕੈਂਡਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 2300 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਵੀ ਸਕੈਂਡਲ ਹੋ ਗਿਆ।

ਅਸੀਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ 5800 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਬਸਿਡੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕੀ ਇਹ ਵੀ ਸਕੈਂਡਲ ਹੈ? ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਵਾਸਤੇ ਅਰਬਨ ਅਸਟੇਟਾਂ ਨੂੰ 8609 ਕਰੋੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, 5900 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੁਣ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਕਹਿਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਚੌਧਰੀ ਸਾਹਿਬ, ਜੇਕਰ ਹਰ ਗੱਲ ਵਿਚ ਇਨਕੁਆਰੀ ਹੀ ਕਰਾਉਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਬੈਂਚ ਹੀ ਇਕ ਬਿਠਾ ਦਿਉ ਜਿਸ ਵਿਚ 7-8 ਜੱਜ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਜਿਥੋਂ ਵੀ ਪੈਸਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਮਿੰਨਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਹੁਣ 2400 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਜਿਹੜਾ ਸੈਂਟਰ ਤੋਂ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਿਰਫ ਇਸ ਗੱਲ ਵਾਸਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰਦਾ, ਮੈਂ ਵਰਲਡ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਨਾ ਮਿਲਦਾ, ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਮ ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਨਾ ਮਿਲਦਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜਿਹੜੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਨਾ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਐਲੀਗੇਸ਼ਨ ਹੈ, ਬੜਾ ਬੇਬੁਨਿਆਦੀ ਹੈ, ਸੱਚ ਤੋਂ ਕਰੋੜਾਂ ਕੋਹ ਦੂਰ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਬੜਾ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਲੀਗੇਸ਼ਨ ਚੌਧਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਲਾਇਆ ਹੈ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਐਕਸਪਲੇਨੇਸ਼ਨ ਦੇਵਾਂ, ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਫੈਕਟਸ ਦੱਸਾਂ ਕਿ ਇਹ ਕਿਉਂ ਹੋਇਆ, ਕਿਵੇਂ ਦਿੱਤੇ, ਕੀ ਤਰੀਕਾ ਹੈ? ਇੱਕ ਪੈਸਾ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਮੋਟੀਵੇਟਿਡ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਦੱਸੋ ਕਿ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਐਵੇਂ ਟੁੱਲਾ ਮਾਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਰ ਦਿਓ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਐਕਸਪਲੇਨੇਸ਼ਨ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। (ਬੰਪਿੰਗ)

PAPERS LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਏਜੰਡੇ ਦੀ ਅਗਲੀ ਆਈਟਮ । ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਗਜ਼-ਪੱਤਰ, ਮਿੱਤਲ ਸਾਹਿਬ।

ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ, ਸਿਹਤ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਮਹਿਲਾ ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਿੱਤਲ) : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਅੱਜ ਦੀ ਕਾਰਜ-ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਮੱਦ ਨੰ:111 ਅਧੀਨ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਲੜੀ ਨੰ. 1 ਤੋਂ 2 ਤੱਕ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ ਸਦਨ ਦੀ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ:-

1. ਪੰਜਾਬ ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ (ਸੋਧਨਾ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 2012 (2012 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੰ.15) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ

[ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]

213 (2) (ੳ) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।

2. 13 ਵੇਂ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਵਜੋਂ ਸਾਲ 2012-13 ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਅਨੁਪੂਰਕ ਬਜਟ (ਪਲਾਨ ਅਤੇ ਨਾਨ-ਪਲਾਨ ਸਕੀਮਾਂ)

MOTION UNDER RULE 16

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਨਿਯਮ 16 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਸਤਾਵ । ਮਿੱਤਲ ਸਾਹਿਬ।

ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ, ਸਿਹਤ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਮਹਿਲਾ ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਿੱਤਲ) : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ—

ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅੱਜ ਇਸ ਦੇ ਉਠ ਜਾਣ ਤੇ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਥੱਗਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ—

ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅੱਜ ਇਸ ਦੇ ਉਠ ਜਾਣ ਤੇ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਥੱਗਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ—

ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅੱਜ ਇਸ ਦੇ ਉਠ ਜਾਣ ਤੇ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਥੱਗਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

PRESENTATION OF THE REPORT OF THE GENERAL PURPOSES COMMITTEE

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੈਂ ਸਾਲ 2012-13 ਲਈ ਆਮ ਮੰਤਵਾਂ ਸਬੰਧੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨ/ਪਰਵਾਰਿਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨ-ਪਰਵਾਰਿਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਕਸਾਰਤਾ ਲਿਆਉਣ ਸਬੰਧੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

LEGISLATIVE BUSINESS

1. The Punjab Compulsory Registration of Marriages Bill, 2008

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਵਿਧਾਨਕ ਕੰਮ-ਕਾਰ। ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ।

ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਮਾਮਲੇ ਤੋਂ ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਪੈਦਾਕਰਨ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੋਹਾੜ) : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ—

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਆਹਾਂ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਬਿਲ, 2008 ਜੋ 12 ਮਾਰਚ, 2008 ਨੂੰ 13 ਵੀਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ ਚੌਥੇ ਸਮਾਗਮ, 2008 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪੇਸ਼ ਅਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ—

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਆਹਾਂ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਬਿਲ, 2008 ਜੋ 12 ਮਾਰਚ, 2008 ਨੂੰ 13 ਵੀਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ ਚੌਥੇ ਸਮਾਗਮ, 2008 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪੇਸ਼ ਅਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਬਹਿਸ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ?

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ—

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਆਹਾਂ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਬਿਲ, 2008 ਜੋ 12 ਮਾਰਚ, 2008 ਨੂੰ 13 ਵੀਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ ਚੌਥੇ ਸਮਾਗਮ, 2008 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪੇਸ਼ ਅਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

2. The Punjab Prevention of Human Smuggling bill, 2010

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ।

ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ) : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ

[ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ— ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮਨੁੱਖੀ ਤਸਕਰੀ ਤੇ ਰੋਕ ਬਿਲ, 2010 ਜੋ 1 ਅਕਤੂਬਰ, 2010 ਨੂੰ 13 ਵੀਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ 10ਵੇਂ ਸਮਾਗਮ, 2010 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪੇਸ਼ ਅਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ—

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮਨੁੱਖੀ ਤਸਕਰੀ ਤੇ ਰੋਕ ਬਿਲ, 2010 ਜੋ 1 ਅਕਤੂਬਰ, 2010 ਨੂੰ 13 ਵੀਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ 10 ਵੇਂ ਸਮਾਗਮ, 2010 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪੇਸ਼ ਅਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਬਹਿਸ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ?

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ—

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮਨੁੱਖੀ ਤਸਕਰੀ ਤੇ ਰੋਕ ਬਿਲ, 2010 ਜੋ 1 ਅਕਤੂਬਰ, 2010 ਨੂੰ 13 ਵੀਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ 10 ਵੇਂ ਸਮਾਗਮ, 2010 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪੇਸ਼ ਅਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

3. The Punjab Safety Measures For Prevention And Control Of Fire Bill, 2012

(Replacing Ordinance)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਮੰਤਰੀ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ।

ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ, ਡਾਕਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਖੋਜ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਚੂਨੀ ਲਾਲ ਭਗਤ) : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਅੱਗ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਬਿਲ, 2012 ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ—

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅੱਗ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ—

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅੱਗ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਬਹਿਸ। ਕੀ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਬੋਲਣਾ ਹੈ?

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ (ਸ਼੍ਰੀ ਸੋਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼) : ਸਰ, ਮੈਂ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਜਨਾਬ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਬਿਲ ਤੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਉਚੀਆਂ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਨੂੰ ਬੁਝਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਮਾਨਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਐਕਟ ਰਾਹੀਂ ਐਸਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਘਟਨਾ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਸ ਲਈ ਫਾਇਰ ਸੇਫਟੀ ਵਾਸਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅੱਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਅੱਗ ਰੋਕ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨ, 1986 ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਅੱਗ ਰੋਕ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨ 1991 ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬਿਲਡਿੰਗ ਕੋਡ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਅਤੇ ਆਈ.ਐਸ.ਆਈ. ਸਪੈਸੀਫਿਕੇਸ਼ਨਜ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲੱਗਿਆਂ ਗੌਰਮਿੰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਸਿਵਲ ਡਿਫੈਂਸ ਕੋਲੋਂ ਵੈੱਟ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਵੈੱਟ ਕਰਵਾ ਕੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮੰਤਵ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਤੇ ਫਾਇਰ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਿਲਡਿੰਗ ਨੂੰ ਇਨਸਪੈਕਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਨਸਪੈਕਟ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗਾਈਡ ਲਾਈਨਜ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਫਿਰ ਵੀ ਕੋਈ ਉਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰੇ ਤਾਂ ਉਹ ਬਿਲਡਿੰਗ ਸੀਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਫਿਰ ਵੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਜੁਰਮਾਨੇ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਐਕਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀਆਂ ਬਹੁ ਮੰਜ਼ਲੀ ਬਿਲਡਿੰਗਾਂ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਬੁਝਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਸਕਣ। ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅੱਗ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਸਦਨ ਬਿਲ ਤੇ ਕਲਾਜ਼ਵਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (2) ਅਤੇ (3)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕਿਉਂਜੋ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (2) ਅਤੇ (3) ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੋਧਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੀ ਸਦਨ ਦੀ ਵੋਟਿੰਗ ਲਈ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ?

(ਆਵਾਜ਼ਾਂ : ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (2) ਅਤੇ (3) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 16

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕਿਉਂਜੋ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 16 ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੋਧਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੀ ਸਦਨ ਦੀ ਵੋਟਿੰਗ ਲਈ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ।

(ਆਵਾਜ਼ਾਂ : ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 16 ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (1)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (1) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਸਿਰਲੇਖ

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਸਿਰਲੇਖ ਬਿਲ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਬਣੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਨ।

ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ, ਡਾਕਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਖੋਜ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਚੂਨੀ ਲਾਲ ਭਗਤ) : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅੱਗ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਬਿਲ, 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅੱਗ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਬਿਲ, 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅੱਗ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਬਿਲ, 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

4. The Punjab Value Added Tax (Amendment)

Bill, 2012 (Replacing Ordinance)

ਉੱਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ) :- ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਮੁੱਲ ਆਧਾਰਿਤ ਕਰ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮੁੱਲ ਆਧਾਰਿਤ ਕਰ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮੁੱਲ ਆਧਾਰਿਤ ਕਰ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਬਹਿਸ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ?

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮੁੱਲ ਆਧਾਰਿਤ ਕਰ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਸਦਨ ਬਿਲ ਤੇ ਕਲਾਜ਼-ਵਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (2)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (2) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਅਤੇ 3

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕਿਉਂਜੋ ਕਲਾਜ਼ 2 ਅਤੇ 3 ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੋਧਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੀ ਸਦਨ ਦੀ ਵੋਟਿੰਗ ਲਈ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ।

(ਆਵਾਜ਼ਾਂ : ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਅਤੇ 3 ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (1)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (1) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਸਿਰਲੇਖ

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਸਿਰਲੇਖ ਬਿਲ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਬਣੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ) :- ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ—

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮੁੱਲ ਆਧਾਰਿਤ ਕਰ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ —

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮੁੱਲ ਆਧਾਰਿਤ ਕਰ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ —

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮੁੱਲ ਆਧਾਰਿਤ ਕਰ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

**5. The Punjab State Board Of Technical Education And
Industrial Training (Amendment) Bill, 2012
(Replacing Ordinance)**

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹਾਂ ਜੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਨਿਲ ਜੋਸ਼ੀ ਜੀ ਅਗਲਾ ਬਿਲ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਬੋਰਡ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ।

ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਵਣਜ, ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਅਨਿਲ ਜੋਸ਼ੀ) : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਬੋਰਡ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ—

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਬੋਰਡ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ —

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਬੋਰਡ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਬਹਿਸ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ)।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ—

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਬੋਰਡ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਸਦਨ ਬਿਲ ਤੇ ਕਲਾਜ਼-ਵਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (2)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ—

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (2) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਅਤੇ 3

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕਿਉਂਜੋ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਅਤੇ 3 ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੋਧਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੀ ਸਦਨ ਦੀ ਵੋਟ ਲਈ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ।

(ਅਵਾਜ਼ਾਂ : ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ—

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਅਤੇ 3 ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (1)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ—

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (1) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਸਿਰਲੇਖ

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ—

ਕਿ ਸਿਰਲੇਖ ਬਿਲ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਬਣੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਵਣਜ, ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਅਨਿਲ ਜੋਸ਼ੀ): ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ:

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਬੋਰਡ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ—

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਬੋਰਡ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ—

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਬੋਰਡ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

6. The DAV University Bill, 2012

(Replacing Ordinance)

ਸਿੱਖਿਆ, ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੂਕਾ): ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਿਲ, 2012 ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ—

ਕਿ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ—

ਕਿ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਬਹਿਸ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ?

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ (ਸ਼੍ਰੀ ਸੋਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼): ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬਿਲ ਤੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੋ ਬਿਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ

[ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ]

ਅਦਾਰਿਆਂ ਦਾ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਅਦਾਰੇ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਯੂਨਾਈਟੇਡ ਸਟੇਟਸ ਵਿੱਚ ਟੋਟਲ 1378 ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 1129 ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਯੂ.ਐਸ.ਏ. ਵਿੱਚ ਹਾਰਵਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਯੇਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਸ਼ਿਕਾਗੋ, ਕੋਲੰਬੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਨਾਮ ਖੱਟਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਜਪਾਨ ਵਿੱਚ ਟੋਟਲ 780 ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 599 ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹਨ। 75% ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 80% ਬੱਚੇ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਡਿਗਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 2005 ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ 20 ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਸਨ ਪਰੰਤੂ ਅੱਜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 145 ਹੈ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿੱਚ 40 ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, ਯੂ.ਪੀ. ਵਿੱਚ 25 ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਗੁਆਂਢੀ ਸੂਬੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 17 ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਛੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਜ ਦੋ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਬਿਲ ਇੱਥੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸਾਲ 2005 ਵਿੱਚ ਲਵਲੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਣੀ ਸੀ, ਜਿਹੜੀ ਲੈਂਡ ਮਾਰਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਲਵਲੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੰਕਸ਼ਨ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਗਿਆਨ ਭਾਰਤੀ ਵਿੱਚ ਗਏ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਥੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਤੇ ਇਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਚੱਲੇਗੀ ਕਿ ਨਹੀਂ ਚੱਲੇਗੀ ਪਰੰਤੂ ਹੁਣ ਮੈਂ ਫ਼ਖ਼ਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਮਾਣ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਫ਼ਖ਼ਰ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਮੇਰੇ ਹਲਕੇ ਫਗਵਾੜੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਉਥੇ 25000 ਬੱਚੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਜੋ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਧੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਲਵਲੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਆਲਮੋਸਟ ਸਾਰੀਆਂ ਸਟੇਟਾਂ ਦੇ

ਬੱਚੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਅਤੇ 26 ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਇੱਥੇ ਪੜ੍ਹਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਕਦੀ ਸਾਡੇ ਇੱਥੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਚ ਤਕਸ਼ਿਲਾ ਵਰਗੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਸਤੇ ਆਉਂਦੇ ਸੀ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਂ ਵੀ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਸਾਊਥ ਵਿੱਚ ਇੱਥੇ ਦੇ ਬੱਚੇ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਸਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਬੱਚੇ ਸਾਊਥ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਸਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਹ ਟਰੈਂਡ ਰਿਵਰਸ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਇੱਥੇ ਪੜ੍ਹਨ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਇੰਨੇ ਕਾਲਜ ਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਬਹੁਤੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 485 ਤੋਂ ਵੱਧ ਟੈਕਨੀਕਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਇੱਥੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਇੱਕ word of caution ਵੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਧਰਨ ਜੀ, ਜੋ ਮੈਟਰੋ ਰੇਲ ਦੇ ਜਨਕ ਕਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸਟੱਡੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਟੱਡੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਐਮ.ਬੀ.ਏ. ਦੇ ਬੱਚੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ 21% ਬੱਚੇ ਹੀ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਕਾਬਲ ਹਨ। ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਸਟੈਂਡਰਡ ਇੱਥੇ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿਰਫ 12% ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਸਟੂਡੈਂਟ ਹੀ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਕਾਬਲ ਹਨ ਅਤੇ 52% ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੇ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਟਰੇਨਿੰਗ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ ਤਾਂ ਹੀ ਉਹ ਨੌਕਰੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। 36% ਐਸੇ ਬੱਚੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਟਰੇਨਿੰਗ ਦੇ ਕੇ ਵੀ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਕਾਬਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਇਹ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਆਪਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਸੈਟਅੱਪ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਕੋਈ ਐਸੀ ਗੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਵੀ ਕਰੀਏ ਕਿ ਸਟੈਂਡਰਡ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰ ਰਹੇ, ਇਹ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਿਰਫ ਦੁਕਾਨਾਂ ਹੀ ਨਾ ਬਣਨ। ਮੈਂ ਇਕ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਇੰਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੱਚੇ ਪੜ੍ਹਨ ਜਾਂਦੇ ਸੀ। ਉਥੇ 2 ਲੱਖ 34 ਹਜ਼ਾਰ ਸੀਟਾਂ ਹਨ। ਅੱਜ ਇੱਕ ਲੱਖ ਸੀਟ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਹੈ ਅਤੇ 1 ਲੱਖ 34 ਹਜ਼ਾਰ ਸੀਟਾਂ ਭਰੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕੁੱਲ ਕਾਲਜ 253 ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਐਸੇ ਵੀ ਕਾਲਜ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਬੱਚਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। 35% ਐਸੇ ਕਾਲਜ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਵਾਇਬਲ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਥੇ ਬੱਚੇ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਸਤੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿਸਟਮ ਬਣਾਈਏ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਿਆਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਐਨਸ਼ਿਊਰ ਕਰੀਏ। ਅੱਜ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਬਿਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਕੱਲ੍ਹ ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ

[ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ]

ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਉਣਤਾਈਆਂ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਕਾਫ਼ੀ ਠੀਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਇਹ ਬਿਲ ਸਰਕੁਲੇਟ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਦੀ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ ਸਾਰੇ ਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਕਿਤੇ ਵੀ ਜਾ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਲਜ ਨੂੰ ਇਹ ਐਫੀਲੀਏਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸੀ ਪਰੰਤੂ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰਾ ਵਿਦਫਰਾਅ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਸੈਕਸ਼ਨ-6 ਤਹਿਤ ਜਿਹੜੀ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕੈਂਪਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕੋਈ ਉਹ ਕਾਲਜ ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਆਪ ਰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਹੀ ਚਲਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਹੈਂਡਕੁਆਰਟਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ। ਇੱਥੇ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਕਿਸੇ ਕੁਰੱਪਸ਼ਨ ਕੇਸ ਵਾਲੇ ਇੰਪਲਾਈ ਨੂੰ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਵਾਲੇ ਵੀ ਅਰੈਸਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕਿਵੇਂ ਚਲਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਵਿਦਫਰਾਅ ਕੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਜੋ ਹੁਣ ਹੈਂਡਕੁਆਰਟਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਧੀਆ ਕੰਮ ਕਰਨਗੀਆਂ, ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਅੱਜ ਕੰਪੀਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਯੁੱਗ ਹੈ। ਕੰਪੀਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣਗੀਆਂ, ਉਹੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨਗੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮਿਆਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣਗੀਆਂ। ਮਾਨਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਬਿਲ ਲਿਆਈਏ, ਐਸਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੀਏ ਕਿ ਗਰੀਬ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਥੇ ਐਡਮਿਸ਼ਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਿਆ ਕਰੇ ਤਾਂ ਕਿ ਗਰੀਬ ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਅਤੇ ਇਕਨਾਮੀਕਲੀ ਵੀਕਰ ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਜੋ ਬੱਚੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਉਥੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋ ਸਕੇ। ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਇੰਸਟੀਟਿਊਸ਼ਨਜ਼ ਅੰਨੇਵਾਹ ਖੋਲ੍ਹੀ ਜਾਈਏ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਗਰੀਬ ਲੋਕ ਪੜ੍ਹ ਨਾ ਸਕਣ ਉਹ ਫੀਸ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਨਾ ਸਕਣ।

ਇਕ ਆਵਾਜ਼ : ਜਿਵੇਂ ਲਵਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ.....

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ : ਇਕੱਲੀ ਲਵਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ, ਸਾਰੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬਿਲ ਤੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮੈਂ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਮਨਿਸਟਰ ਦਾ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਤੇ ਅਮੈਂਡ ਕਰਕੇ ਜਿਹੜੀ ਇਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ ਠੀਕ ਕੀਤੀ ਹੈ ਔਰ ਇਸ ਦਾ ਹੈਡਕੁਆਟਰ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ।

ਸ਼੍ਰੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ.....

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹਾਂ ਜੀ, ਕਾਲੀਆ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?

ਸ਼੍ਰੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ : ਹਾਂ ਜੀ

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹਾਲੇ ਰੁਕ ਜਾਓ, ਤੁਸੀਂ ਲਿਖ ਕੇ ਭੇਜ ਦਿਓ, ਹਾਂ ਜੀ, ਚੀਮਾ ਸਾਹਿਬ।

ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ (ਰੋਪੜ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਅਹਿਮ ਬਿਲ ਮਾਨਯੋਗ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਵਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਪਿਛਲੇ 5-6 ਸਾਲ ਸਾਡੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਮੈਂ ਗੱਲ ਕਰਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਜਿਹੜਾ 6 ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ, ਇਹ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਵਿਚ ਸੁਨਿਹਰੀ ਅੱਖਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸਾਡਾ ਰਾਜ 14ਵੇਂ ਨੰਬਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਔਰ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦੇਣੀ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਸਦਕਾ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋ ਛੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਯੂਨੀਅਨ ਟੈਰੀਟਰੀਜ਼ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸਟੇਟਾਂ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚੋਂ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਆ ਗਏ ਹਾਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਕਿ ਹਾਇਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਕਦੀ ਸੋਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਸੀ ਕਿ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਚ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਆ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਜਿਵੇਂ ਰੋਪੜ ਵਿਚ ਮਾਨਯੋਗ

[ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ]

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਸਦਕਾ ਆਈ.ਆਈ.ਟੀ. ਵਰਗੀ ਸੰਸਥਾ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਥੋੜ੍ਹੇ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਮੋਹਾਲੀ ਵਿਚ ਇੰਡੀਅਨ ਸਕੂਲ ਆਫ ਬਿਜਨਸ, ਜਿਹੜਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਿਆਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਵੀ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਲੁਧਿਆਣੇ ਦੇ ਵਿਚ Borlough Institute of South Asia, ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਅਗਾਜ਼ ਹੋਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੋਹਾਲੀ ਵਿਚ ਇੰਡੀਅਨ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਸਾਇੰਸ ਐਂਡ ਰਿਸਰਚ ਵੀ ਅੱਜ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੈਂਟਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਸਦਕਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਚ ਬਣੀ ਹੈ। ਵਰਲਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਾਸਤੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਲਾਅ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੀ ਬਣੀ ਹੈ। ਪਬਲਿਕ ਸੈਕਟਰ ਦੇ ਵਿਚ 15 ਡਿਗਰੀ ਕਾਲਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਬਣਾਏ ਹਨ। ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਇਹ ਜਿਹੜੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਹ ਬੇਹੱਦ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ ਔਰ ਜਿਥੇ ਪਬਲਿਕ ਸੈਕਟਰ ਦੇ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੰਨਾ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਪਲੀਮੈਂਟ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਿਚ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਾਲਿਸੀ, 2010 ਦੇ ਵਿਚ ਬਣਾਈ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਦਿਅਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਮਿਆਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਚ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਅਗਰ ਉਹ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੁਣ ਤਾਂ ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਇਕ ਮਿਆਰ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ। ਅੱਜ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸੇ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਜਿਹੜੀ ਸੰਸਥਾ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ- ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਸੰਸਥਾ-ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਈ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵੀ ਵਿੱਦਿਆ ਦਾ ਐਨਾ ਬਜਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਜਿੰਨਾ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਦੀਆਂ ਵਿੱਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਔਰ ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਗੁਰੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਜਿਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਭਾਵਨਾ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਥੇ ਕਰੈਡੀਬਿਲਟੀ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਚਾਹੇ ਉਹ ਡਿਗਰੀ ਕਾਲਜ ਹਨ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜ ਹਨ, ਚਾਹੇ ਲਾਅ ਕਾਲਜ ਹਨ, ਚਾਹੇ ਬਿਜਨਸ ਦੇ ਵਿਚ ਹਨ, ਚਾਹੇ ਸਾਇੰਸ ਦੇ ਵਿਚ ਹਨ,

ਜਿਥੇ ਵੀ ਕਿਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਚ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਕਾਲਜ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇਕ ਵਿਲੱਖਣ ਪਹਿਚਾਣ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਹੈ। 800 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਦਾਰੇ ਇਸ ਅਦਾਰੇ ਨੇ ਕਾਇਮ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਦੋ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਨ, ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫਿੱਗਰ ਹੈ। 125 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹੈ। ਸੋ, ਮੈਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਮਹਾਨ ਸੰਸਥਾ, ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਵਿਦਿਆ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਜ ਇੱਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹਾਇਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਚ ਰਿਸਰਚ ਦੇ ਵਿਚ, ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੇ ਵਿਚ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੇ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਿਹੜੀ ਹੈ ਉਹ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਬਜੈਕਟ ਦੇ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣਾ ਸਹਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਵਿੱਦਿਆ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਔਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹਾਂ ਜੀ, ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ ਜੀ, ਸਿਰਫ 5 ਮਿੰਟ।

ਸ਼੍ਰੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ (ਜਲੰਧਰ ਕੇਂਦਰੀ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਆਭਾਰੀ ਹਾਂ ਕਿ ਜੋ ਬਿਲ ਇੰਟਰੋਡਿਊਸ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਬਿਲ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਬਿਲ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੋਈ, ਇਕ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਜਲੰਧਰ ਨੂੰ ਮਾਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜਲੰਧਰ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਹੋਈ ਹੈ ਔਰ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ, ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਚ ਸਥਾਪਤ ਹੋਈ। ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਦਾ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਜਨ ਸੰਘ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੇ ਇਹ ਮੰਗ ਸੀ ਕਿ ਦਿਆਨੰਦ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬਣੇ ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮੰਗ ਜਿਹੜੀ ਹੈ ਇਹ ਪੂਰਨ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਭਾਰਤੀ ਜਨ ਸੰਘ ਦਾ ਹੀ ਬਦਲਵਾਂ ਸਰੂਪ ਹੈ। ਸੋ, ਇਹ ਮੰਗ ਭਾਰਤੀ ਜਨ ਸੰਘ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਹੋਈ ਸੀ। ਅੱਜ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਬਿਲ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਖਦਸ਼ੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਐਸੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਜ਼ ਜਿਹੜੀਆਂ ਬਣਦੀਆਂ

[ਸ੍ਰੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ]

ਹਨ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਚ ਮੈਕੇਨਿਜ਼ਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਐਕਟ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਬਿਲ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਇੰਟਰਡਿਊਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਲੇਕਿਨ ਕੀ ਉਹ ਸਹੀ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰੇ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ? ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿਹੜਾ ਕਮਰਸ਼ੀਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਇੰਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਹੈ, ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਜਿਹੜਾ ਵਪਾਰੀਕਰਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਵੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਖਤਰਨਾਕ ਸਿਗਨਲ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿੱਖਿਆ ਮਹਿੰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਔਰ ਜਿਹੜਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੈ, ਉਹ ਐਕਸਪਲਾਏਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੋ ਫੀਸ ਸਟਰੱਕਚਰ ਔਰ ਜਿਹੜਾ ਕੇਰੀਕੁਲਮ ਹੈ, ਉਹ ਅਪਡੇਟ ਹੋਵੇ। ਅੱਜ ਕਈ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹਨ ਕਿ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਲੈਕਟਰੋਨਿਕਸ ਐਂਡ ਕਮਿਊਨੀਕੇਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਪਰ ਕੰਮ ਉਹ ਮਾਰਬਲ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਉਤੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਸੋ ਇਹ ਗੱਲ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਜਿਹੜਾ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ, ਦੂਜੀ ਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਲੇਕਿਨ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲੀ ਜਿਹੜੀ ਡਿਗਰੀ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਉਹ ਸਿਰਫ ਮਹਿਜ਼ ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਟੁਕੜਾ ਨਾ ਰਹਿ ਜਾਏ। ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਿੱਖਿਆ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਆਇਆ, ਉਸ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਡਿਗਰੀ ਤਾਂ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਕਾਬਲ ਨਹੀਂ। ਸੋ, ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦਾ ਔਰ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦਾ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਮੈਕੇਨਿਜ਼ਮ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਚੈੱਕ ਐਂਡ ਬੈਲੇਂਸ ਹੈ ਉਹ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਾਲਿਆਂ ਉਤੇ ਰਹੇ ਤਾਂ ਜੋ ਜਿਹੜੀ ਐਕਸਪਲਾਇਟੇਸ਼ਨ ਹੈ, ਉਹ ਰੁਕ ਸਕੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਹੜਾ ਸਾਡਾ ਪਿਛੋਕੜ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ education for all and health for all ਫਰੀ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਤੇ commercialisation ਨਹੀਂ ਸੀ। ਲੇਕਿਨ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਨਿਘਾਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਉਦੋਂ ਇੱਕ ਰੁਪਈਆ, ਅੱਠ ਆਨੇ ਜਾਂ 14 ਆਨੇ ਰੁਪਏ ਫੀਸ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹਾਂ। ਸੋ, ਇਸ ਨਾਤੇ ਅੱਜ ਜਿਹੜੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਹੈ, ਉਹ ਮਹਿੰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਨਾਤੇ ਜੋ

commercialisation ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖੀਏ। ਮੈਕੇਨਿਜ਼ਮ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸਿਰਫ ਦੁਕਾਨ ਨਾ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਕਮਾਉਣ ਦਾ ਜ਼ਰੀਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਸਥਾ, ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਮਾਜ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਉਜਵਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਦੇਸ਼ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਉਜਵਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਸੋ, ਇਸ ਨਾਤੇ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣਾ secondary aspect ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਦਾਰੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਪੈਸਾ ਕਮਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੋ, ਇਸ ਨਾਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਮੈਕੇਨਿਜ਼ਮ ਬਣੇ। ਐਕਟ ਮੁਤਾਬਕ ਜਿਹੜੀ curriculum ਹੈ, ਉਹ update ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਜਿਹੜੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਡਿਗਰੀ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵੀ ਪਰਾਪਰ ਹੋਵੇ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਬਿਲ ਲਿਆ ਕੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਸਰਦਾਰ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ, 2-3 ਮਿੰਟ ਸਿਰਫ।

ਜਸਟਿਸ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ (ਬਸੀ ਪਠਾਣਾ, ਐਸ. ਸੀ.) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਿਲ ਦੀ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਤੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੱਜ ਦਾ ਯੁੱਗ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਵੱਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਸਾਨੂੰ ਸੋਚਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਾੜਾ ਇਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਕਰੀਏਟ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਓਹੀ ਬੱਚੇ ਦਾਖਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਫੀਸ afford ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤੇ ਕੋਈ ਵੀਕਰ ਸੈਕਸ਼ਨ, ਰੂਰਲ ਪੇਂਡੂ ਬੈਕਗਰਾਊਂਡ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਹੈ। ਮੈਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਗਰਾਂਟਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲੋਂ ਵੀ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਟੀਚਿੰਗ ਸਟਾਫ ਜਾਂ ਦੂਸਰੇ ਸਟਾਫ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਹੈ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਅਦਾਰੇ

[ਜਸਟਿਸ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ]

ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗੌਰਮਿੰਟ ਦੇ ਰੂਲਜ਼ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਮੰਨਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਮੈਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੂੰ, ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਅਪੂਰਵ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੌਰਮਿੰਟ ਦੀਆਂ ਕੰਡੀਸ਼ਨਜ਼ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇੰਪਲੀਮੈਂਟ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਐਗਜ਼ਾਮਪਲ ਦੇਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਾਲਜ ਹੈ Lord Rana and may be he is the member of the House of Lords ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮਿਸ਼ਨ ਵਾਸਤੇ ਇੱਕ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਪਰ ਜਦੋਂ ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਕੋਲੋਂ ਪਤਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਫੀਸ ਤੋਂ ਉਹ ਦਾਖਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ 12-14 ਏਕੜ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਫਰੀ ਆਫ ਕਾਸਟ ਲਈ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕਨਸੈਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਕਿ ਕੋਈ ਗਰੀਬ ਬੱਚਾ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਐਡਮਿਸ਼ਨ ਫੀਸ ਹਾਫ ਕਰ ਦਿਓ। ਉਸ ਲਈ ਅੱਜ ਐਡਮਿਸ਼ਨ ਲੈਣੀ, ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਲੈਣੀ ਬੜੀ ਮਹਿੰਗੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਹਨ, ਕਾਲਜ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਤੇ ਸਿਰਫ ਜਿਹੜੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵੀਕਰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਅਫੋਰਡ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਉਹੀ ਬੱਚੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰੀ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਅਮੀਰੀ ਗਰੀਬੀ ਦਾ ਪਾੜਾ ਕਿਵੇਂ ਖਤਮ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਬੈਂਕਾਂ ਵਾਲੇ ਬੜੀ ਛੇਤੀ ਲੋਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਲੋਨਾਂ ਦੀ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਾਰ ਦਾ ਲੋਨ ਅਪਲਾਈ ਕਰ ਦਿਓ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਪੀਜ਼ੇ ਵਾਸਤੇ ਆਰਡਰ ਦਿਓ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕਾਰ ਦਾ ਲੋਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਪੀਜ਼ਾ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਲੋਨ ਵਾਸਤੇ ਅਪਲਾਈ ਕਰੋ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਬੈਂਕ ਕਿਸੇ ਗਰੀਬ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਲੋਨ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਤਿਆਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕੰਡੀਸ਼ਨਾਂ ਹੀ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। (ਘੰਟੀ) ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਨਾਨ-ਟੀਚਿੰਗ ਸਟਾਫ ਵਿੱਚ, ਟੀਚਿੰਗ ਸਟਾਫ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਿਹੜੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਐਡਮਿਸ਼ਨ ਹੈ, ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਗੌਰਮਿੰਟ ਦੇ ਰੂਲਜ਼ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇੰਨੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਂ ਇਸ ਬਿਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। Thank you.

ਸਰਦਾਰ ਮਹੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ (ਬਾਪਾ ਪੁਰਾਣਾ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਬੜੇ ਅਹਿਮ ਬਿਲ ਤੇ ਉਤੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਈ ਡਿਬੇਟਸ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਹੋਮ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਨੇ ਐਗਰੋ ਬੇਸਿਡ ਸੂਬਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਹਿਕਮਾ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਨਿੱਗਰ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ। ਸੋ, ਮੈਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਆਪਣੇ ਇੱਥੇ ਆਬਾਦੀ ਵੱਧ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨੀ ਸਟਰੈਂਥ ਸਾਡੀ ਸਕੂਲਾਂ ਜਾਂ ਕਾਲਜਾਂ ਜਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਕੀਏ। ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਜੋ ਮਾਨਯੋਗ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਦੇਖੇ ਬਿਲ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਮੇਰੇ ਖਦਸ਼ੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਹਾਊਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਮੇਰੇ ਉਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਬੜੇ ਹੀ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਕਾਲੀਆ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵੀ ਛੂਹ ਲਿਆ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਜਿਹੜਾ ਸਾਡਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦਾ ਮਿਆਰ ਹੈ, ਉਹ ਡਿੱਗ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋਵੋਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਗਾਹਕ ਪੱਟ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਾਰ ਵੇਚਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਦਿਓ, ਨਵਾਂ ਡੈਸ਼ ਬੋਰਡ ਲਗਾ ਦਿਓ, ਲਿਸ਼ਕਾ ਦਿਓ ਤਾਂ ਗਾਹਕ ਛੇਤੀ ਉਸ ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਲਲਚਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦੀਆਂ ਬਿਲਡਿੰਗਾਂ, ਖੂਬਸੂਰਤ ਬਿਲਡਿੰਗਾਂ ਬਣਾ ਕੇ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਬਿਲਡਿੰਗਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਉਹ ਪੈਸਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਕੋਲ ਕਿੱਥੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਏਨੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫੀਸਾਂ, ਏਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੋਝ ਸਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪੁੱਛੋ ਨਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਜੇਕਰ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਐਸਾ ਭੈੜਾ ਰੁਝਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚੱਲ ਪਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਵੈਲਆਫ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਫੀਸਾਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ,

[ਸਰਦਾਰ ਮਹੇਸ਼ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ]

ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਫੀਸ ਪੇਅ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਦਲਿਤ ਹਨ ਜਾਂ ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਗਰੀਬ ਜੱਟ ਹੈ, ਕੇਵਲ ਤੇ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਣ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਲੇਕਿਨ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਹਾਊਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਜਿੰਨੇ ਬਿਹਤਰੀਨ ਟੀਚਰ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ ਉਨ੍ਹੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਅੱਜ ਉਹ ਗਰੀਬ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਇਹ ਮੋਟੀਆਂ ਮੋਟੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਸਮਾਜ ਦਾ ਹਾਣੀ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਤੇ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਲਵਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਗੱਲ ਆਈ ਹੈ, ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੋਈ ਵੀ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਵੀ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਵੀ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਇਕ ਹਲਵਾਈ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਣਾ ਲਵੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਮਾਅਨਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਿ ਪੈਸੇ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਤੇ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ ਚਲਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਟੀਚਰਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਾਈ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਡੀ ਪੇਅ ਕਿੰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਟੀਚਰਾਂ ਦੇ ਪੇਅ-ਸਕੇਲਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਪੇਅ-ਸਕੇਲ ਹੋਣਗੇ। ਲੇਕਿਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਟੀਚਰਾਂ ਦੀ ਪੇਅ ਕਿੰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿਚ ਖਦਸ਼ੇ ਹਨ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਥੋੜ੍ਹੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਤੇ ਟੀਚਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਕਾਲੀਆ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵੀ ਖਦਸ਼ੇ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਇਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਮਿਆਰੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀਆਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਥੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਣੀ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਧਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੇਵਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਦੀਆਂ ਫਾਈਲਾਂ ਤਾਂ ਭਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੱਧਰ ਬੜਾ ਨੀਵਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਗੱਲ

ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕੰਪੋਅਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਸਟੈਂਡਰਡ ਦੂਜੀਆਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਹੁਤ ਉੱਚਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੀਸਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਥੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਮੈਂ ਵੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਦਲਿਤ ਜਾਂ ਪਿਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫਰੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਉਥੇ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਿਹਾਤ ਨੂੰ ਵੇਖੋ। ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾੜੀ ਹਾਲਤ ਹੈ। ਮੈਂ ਐਸ.ਸੀ. ਜਾਂ ਬੀ.ਸੀ. ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਰਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਦੀਆਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਨੌਕਰੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਜੱਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹੀ ਆਕੜੇ ਫਿਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਜੱਟਾਂ ਦੇ ਘਰ ਜੰਮਿਆ ਹਾਂ ਪ੍ਰੰਤੂ ਘਰ ਖਾਣ ਨੂੰ ਦਾਣੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। 5 ਏਕੜ ਤੋਂ ਘੱਟ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਲੇ ਗਰੀਬ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਦਲਿਤ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿਚ ਫਰੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਇਨਕਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ 25% ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੀਟਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਸੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਣ। ਮੈਂ ਇਕ ਬੇਨਤੀ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦਾ ਮਿਸ਼ਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਤਾਂ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਰੇ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਚੈਂਕ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਕੰਟਰੋਲ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲੋਂ ਦੁੱਗਣੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਲੈ ਲੈਣ ਪਰ ਇਹ ਤਾਂ 10-10 ਗੁਣਾਂ ਫੀਸਾਂ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦਾ-ਪੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਆਪਣਾ ਸਭ ਕੁਝ ਲੁਟਾ ਬੈਠਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਤੁਸੀਂ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਲਵਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਣਾਈ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਆਡਿਟ ਕਰਵਾ ਕੇ ਵੇਖੋ ਕਿ ਇਹ ਕਿੰਨੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਸਾਲ ਤੁਸੀਂ ਉਥੋਂ ਦੀ ਲੰਘੇ ਤਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਜਦੋਂ ਦੂਜਾ ਸਾਲ ਲੰਘੀਏ ਤਾਂ ਉਥੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ੀਸ਼ਿਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਫਾਈਵ-ਸਟਾਰ ਹੋਟਲਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਬਿਲਡਿੰਗਾਂ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਹ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ

[ਸਰਦਾਰ ਮਹੇਸ਼ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ]

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਵਾਈਸ-ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਾਂ ਬਾਕੀ ਮੈਂਬਰ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀਆਂ-ਵੱਡੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀਆਂ ਕੋਠੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਇੰਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੈਸਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਿਸ਼ਨ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਿਆ ਬਲਕਿ ਵਪਾਰਕ ਪੰਦਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਖੋਚਲ ਕਰਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਨੂੰ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਸ਼੍ਰੀ ਅਨਿਲ ਜੋਸ਼ੀ ਜੀ, ਕੇਵਲ 2-3 ਮਿੰਟ ਲਈ ਬੋਲਣ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਜਨਸ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਨਿਪਟਾਉਣ ਵਾਲਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਵਣਜ, ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਅਨਿਲ ਜੋਸ਼ੀ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇੱਕ-ਦੋ ਮਿੰਟ ਹੀ ਲਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਜੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਜ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਬਿਲ ਲਿਆ ਕੇ ਬੜਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਹ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਬੜੀ ਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਕੋਈ ਇੰਡੀਵਿਜ਼ੁਅਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਦਾ ਨਾਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਟੋਮੈਟੀਕਲੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜੁੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਥੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਪਰਿਵਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਭਾਗਾ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੱਚੇ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਐਸਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ ਦੇ ਬਾਨੀ ਸਵਾਮੀ ਵਿਵੇਕਾਨੰਦ ਜੀ ਸਰਸਵਤੀ ਅਤੇ ਗਿਰਜਾ ਨੰਦ ਜੀ ਵਰਗੇ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਜੀ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਮਾਰਗ ਵਿਖਾਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਜਿਊਂਦਾ ਰੱਖਣ ਵਾਸਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਜਿਊਂਦਾ ਰੱਖਣ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ

ਸੁਸਾਇਟੀ ਬਣੀ ਹੈ। ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਤਾਂ ਆ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਪੂਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਐਸੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਤੇ ਡਰ ਹੋਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਛੋਟੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਾਈਨ ਲੱਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਥੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਉਨੀ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਿੰਨੇ ਬੱਚੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਾਲਜ ਵੇਖ ਲਈਏ ਉਥੇ ਵੀ ਇਹੀ ਹਾਲ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਟੈਕਨੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮਾ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵੀ ਪਾਲੀਟੈਕਨਿਕ ਹਨ, ਗੌਰਮਿੰਟ ਦੇ ਹਨ ਪਰ ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲ ਐਪਰੀਸ਼ੀਏਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਚੰਗੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਐਪਰੀਸ਼ੀਏਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਪਾਲੀਟੈਕਨਿਕ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਅਰਧ ਸਰਕਾਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਥੇ ਇੱਕ ਵੀ ਸੀਟ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਇੰਡਵਿਜ਼ਿਊਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਲਜ ਹੋਣਗੇ ਪਰ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਵਰਗਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਤਾਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕੋਈ ਬਣਾ ਸਕਿਆ ਹੈ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੋ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਕੁਆਲਟੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਗੈਪ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਸੰਸਥਾ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗੀ। ਮੈਂ ਬਹੁਤਾ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਡਿਪਟੀ ਸੀ.ਐਮ.ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵੀ ਬੋਲਣਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਐਨਡੋਰਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਚੀਮਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ, ਕਾਲੀਆ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜੋ ਖਦਸ਼ੇ ਜਤਾਏ ਹਨ ਕਿ ਗਰੀਬ ਬੱਚੇ ਹਨ ਪਰ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਟ ਹਨ, ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇ। ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਕੁਝ ਕਨਸੈਸ਼ਨ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਫਰੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਟ ਬੱਚੇ ਜਿਹੜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਦੀ ਕਮੀ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਫੈਸਲਾ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਲਿਆ ਹੈ।

ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਵਧਾਈ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

ਕਿ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਸਦਨ ਬਿਲ ਦੇ ਕਲਾਜ਼-ਵਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (2)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (2) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 5

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕਿਉਂਜੋ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 5 ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੋਧਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੀ ਸਦਨ ਦੀ ਵੋਟ ਲਈ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ।

(ਅਵਾਜ਼ਾਂ : ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 5 ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ 6

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਸਰਦਾਰ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੂਕਾ, ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਕਲਾਜ਼ 6 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੋਧਨਾ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਸੋਧਨਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ।

ਸਿੱਖਿਆ, ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੂਕਾ) : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ- ਕਿ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਿਲ, 2012 ਵਿੱਚ, ਕਲਾਜ਼ 6 ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਕਲਾਜ਼ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਅਰਥਾਤ-

“6. (1) ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਪਣੇ ਕੈਂਪਸ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜੋ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗੀ।

(2) ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ, ਚਲਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰ ਵਿਦਿਅਕ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਾਵਰਾਨਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸੰਬੰਧਤਾ ਕਰੇਗੀ।”

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ-

ਕਿ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਿਲ, 2012 ਵਿੱਚ, ਕਲਾਜ਼ 6 ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਕਲਾਜ਼ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਅਰਥਾਤ-

“6. (1) ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਪਣੇ ਕੈਂਪਸ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜੋ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗੀ।

(2) ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ, ਚਲਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰ ਵਿਦਿਅਕ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਾਵਰਾਨਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸੰਬੰਧਤਾ ਕਰੇਗੀ।”

ਬਹਿਸ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ?

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

ਕਿ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਿਲ, 2012 ਵਿੱਚ, ਕਲਾਜ਼ 6 ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਕਲਾਜ਼ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਅਰਥਾਤ-

“6. (1) ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਪਣੇ ਕੈਂਪਸ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜੋ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗੀ।

(2) ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ, ਚਲਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰ ਵਿਦਿਅਕ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਾਵਰਾਨਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸੰਬੰਧਤਾ ਕਰੇਗੀ।”

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਮੈਂ ਕਲਾਜ਼ 6 (ਸੋਧੇ ਅਨੁਸਾਰ) ਸਦਨ ਦੀ ਵੋਟ ਲਈ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 6 (ਸੋਧੇ ਅਨੁਸਾਰ) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸੋਧੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ਾਂ 7 ਤੋਂ 45

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕਿਉਂਜੋ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 7 ਤੋਂ 45 ਤੱਕ ਕੋਈ ਸੋਧਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੀ ਸਦਨ ਦੀ ਵੋਟ ਲਈ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ

(ਆਵਾਜ਼ਾਂ : ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ—

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 7 ਤੋਂ 45 ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (1)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ ਕਿ—

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (1) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਸਿਰਲੇਖ

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ—

ਕਿ ਸਿਰਲੇਖ ਬਿਲ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਬਣੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਨ।

ਸਿੱਖਿਆ, ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੂਕਾ) : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ—

ਕਿ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਿਲ, 2012 (ਸੋਧੇ ਅਨੁਸਾਰ) ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ—

ਕਿ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਿਲ, 2012 (ਸੋਧੇ ਅਨੁਸਾਰ) ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ—

ਕਿ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਿਲ, 2012 (ਸੋਧੇ ਅਨੁਸਾਰ) ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

7. The Desh Bhagat University Bill, 2012
(Replacing Ordinance)

ਸਿੱਖਿਆ, ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੂਕਾ): ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਿਲ, 2012 ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ—

ਕਿ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ—

ਕਿ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
ਬਹਿਸ।

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਯੁਵਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਐਸ.ਸੀ., ਬੀ.ਸੀ., ਦੀ ਭਲਾਈ (ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਟੀਨੂੰ): ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਪੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬਿਲ ਤੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਿਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਹਾਂ। ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਪਿਛਲੇ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਿਲ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਤੇ ਬੋਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਖਦਸੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਸ਼ੱਕ ਹਨ, ਉਸ ਸਬੰਧੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੜੀ ਤਰਤੀਬ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਘਰ, ਕੋਈ ਸੂਬਾ, ਕੋਈ ਦੇਸ਼ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਜੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ, ਯੂਰਪੀਅਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਲਿਡ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸਿਸਟਮ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ, ਪ੍ਰੋਗਰੈਸ ਅਤੇ ਫਿਊਚਰ ਵਾਸਤੇ ਚੰਗੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦਾ, ਮਿਆਰੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ— ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ। ਮਾਨਯੋਗ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਲਾਓ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਔਰ ਹੁਣ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ

[ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਯੁਵਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਐਸ.ਸੀ., ਬੀ.ਸੀ., ਦੀ ਭਲਾਈ] ਨੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਹੀ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਿਪੀਟ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਗੱਲ ਦੇਖਣੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਗਵਰਨਿੰਗ ਬਾਡੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਟੌਪ ਬਾਡੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਾਫਿਟ ਮੇਕਿੰਗ ਵਾਸਤੇ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲਾਈਨ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੂੜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਜਲੰਧਰ ਦੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੈ, ਪਿਆਰੀ ਪਿਆਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਹੁਣੇ ਸਾਡੇ ਆਨਰੇਬਲ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿ ਕੇ ਗਏ ਹਨ, ਪਿਆਰੀ ਪਿਆਰੀ ਤੇ ਮਿੱਠੀ ਮਿੱਠੀ। ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿਚ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਘੱਟ ਹੋਣ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਅਤੇ ਕਾਲਜ਼ ਦੇ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਤੇ ਜਿਥੇ ਕਿਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਐਡਮਿਸ਼ਨ ਮਿਲਦੀ ਸੀ, ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਸੀ ਤੇ ਬਾਕੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਛੱਡ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਹੁਣ ਵੀ ਉਹ ਹੀ ਬੱਚੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਐਡਮਿਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਤੇ ਸਿਰਫ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਡਿਪਲੋਮਾ, ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ ਉਹ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਆਨਰੇਬਲ ਮੈਂਬਰ, ਕਾਲੀਆ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪਾਸ ਡਿਗਰੀ ਵਾਲੇ, ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਜੋਬ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਾਹਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਤੇ ਕੋਈ ਫਰਨੀਚਰ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਤੇ, ਕੋਈ ਕੱਪੜੇ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਤੇ ਕੋਈ ਛੋਟੇ ਮੋਟੇ ਬਿਜ਼ਨਸ ਕਰਕੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹਨ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਥੋੜ੍ਹੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਮੇਰਾ ਬੜਾ ਕਾਬਲ ਦੋਸਤ ਹੈ, ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਪੰਜ ਬੱਚੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਦਿਉ ਤੇ ਮੈਂ ਪੰਜਾਂ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿਆਂਗਾ ਕਿ ਇਹ ਬੱਚਾ ਕਿਹੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਉਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕਹਿੰਦਾ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਤਾਂ ਮੈਂ ਦੱਸ ਦਿਆਂਗਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਂ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਪਿਆਰੀ ਤੇ ਮਿੱਠੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਤੌਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਪਤਾ ਚੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਲਵੋ ਕਿ ਕਿੰਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ,

ਕਿੰਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ, ਕਿੰਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਉਚੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਯੋਗਦਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਜ਼ਰੀਏ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਬਿਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਦੋਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਪੋਰਟਸ ਦਾ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਇਹ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਇੰਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਵੱਲ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀਆਂ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਲੈਵਲ ਦੇ ਕੰਪੀਟੀਸ਼ਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਲੰਪਿਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਏਸ਼ੀਅਨ ਗੇਮਜ਼ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਾਮਨ ਵੈਲਥ ਦੀਆਂ ਗੇਮਜ਼ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਮੈਡਲ ਜਾਂ ਵੱਡੀ ਅਚੀਵਮੈਂਟ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਇਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਸਟਰੱਕਚਰ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਕੋਈ ਪੈਸਾ ਖਰਚ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਕੋਈ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਐਕਟੀਵਿਟੀ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਇਹ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ। ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟਾਈਮ ਵੀ ਦੇਣਾ ਪੈਣਾ ਹੈ, ਸਟਾਫ ਵੀ ਡਿਪਿਊਟ ਕਰਨਾ ਪੈਣਾ ਹੈ, ਫੰਡਜ਼ ਵੀ ਦੇਣੇ ਪੈਣੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਹ ਸਾਰੇ ਫੰਡ ਬਚਾ ਕੇ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸੂਬੇ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਚੰਗੇ ਖਿਡਾਰੀ ਪਰਡਿਊਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਤੇ ਵੀ ਕੋਈ ਚੈਕ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਸਪੋਰਟਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ। ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਸਰਬ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਇੰਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਨਾਰਥ ਇੰਡੀਆ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ, ਔਰ ਉਥੋਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ, ਉਸ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਅਦਾਰੇ ਨੇ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਸ਼ਡਿਊਲਡ ਕਾਸਟ ਬੱਚੇ ਹਨ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਆਮ ਗਰੀਬ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਮਿਲੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਚ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਅਦਾਰੇ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਤੇ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਚੈਕ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਹਾਈ ਲੈਵਲ ਦੀ ਬਾਡੀ ਜ਼ਰੂਰ ਬਣਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਸਪੋਰਟਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਤੇ ਚੈਕ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਦੂਜੀ ਗੱਲ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇੱਕ ਇੰਪਾਰਟੈਂਟ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੇ ਕਿਸੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ

[ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਯੁਵਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਐਸ.ਸੀ., ਬੀ.ਸੀ., ਦੀ ਭਲਾਈ]
 ਦੇ ਵਿਚ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਸਟਾਫ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
 ਜੇਕਰ 25000 ਸਟੂਡੈਂਟ ਹਨ ਤਾਂ ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਉਥੇ 4000-5000 ਟੀਚਿੰਗ ਤੇ ਨਾਨ
 ਟੀਚਿੰਗ ਸਟਾਫ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਦੇ ਇਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦੀਆਂ ਕਿ
 ਸਾਡੇ ਸੂਬੇ ਵਿਚੋਂ ਅਸੀਂ ਕਿੰਨੀ ਇੰਪਲਾਇਮੈਂਟ ਕ੍ਰੀਏਟ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਸਤੇ ਭਾਅ
 ਤੇ ਟੀਚਰ ਤੇ ਸਸਤਾ ਸਟਾਫ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਨਾਲ ਦੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਲੈ ਕੇ
 ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਹ ਇਕੱਲਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ
 ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਦੂਸਰੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਤੇ ਵੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ
 ਸਟਾਫ ਭਰਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇੰਪਲਾਇਮੈਂਟ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਤੇ
 ਪੰਜਾਬੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।
 (ਬੰਪਿੰਗ) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦਾ ਬਣਨਾ
 ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ਦੂਜੇ ਸੂਬਿਆਂ ਅਤੇ
 ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਧੰਨਵਾਦ।

**ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਯੁਵਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਐਸ.ਸੀ., ਬੀ.ਸੀ.
 ਦੀ ਭਲਾਈ:** ਇੱਕ ਮਿੰਟ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ, ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ
 ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦਾ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ
 ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ। ਮੇਰੀ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਹੋਰ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਬਾਡੀ ਜ਼ਰੂਰ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ
 ਤਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਤੇ ਚੈੱਕ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਮੈਂ ਆਪ ਜੀ ਦਾ
 ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਬਿਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ
 ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਬਿਲ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ
 ਅਲਾਓ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧੰਨਵਾਦ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ—

ਕਿ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਸ਼੍ਰੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ
 ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ ਦੇਣ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਖਦਸ਼ੇ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ ਦੂਰ ਕੀਤੇ
 ਜਾਣਗੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣ ਲਈ ਟਾਈਮ ਦੇ ਦਿਆਂਗਾ।

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਯੁਵਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਐਸ.ਸੀ., ਬੀ.ਸੀ. ਦੀ ਭਲਾਈ: ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਵੀ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਈ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਸਦਨ ਬਿਲ ਤੇ ਕਲਾਜ਼-ਵਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (2)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (2) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ 2

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 2 ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ 3

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਸਰਦਾਰ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੂਕਾ, ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਕਲਾਜ਼ 3 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (4) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੋਧਨਾ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਸੋਧਨਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ।

ਸਿੱਖਿਆ, ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੂਕਾ): ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ-

ਕਿ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਿਲ, 2012 ਦੀ ਕਲਾਜ਼ 3 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (4) ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ, “ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ” ਕੱਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ -

ਕਿ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਿਲ, 2012 ਦੀ ਕਲਾਜ਼ 3 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼

[ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ]

(4) ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ, “ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ” ਕੱਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

ਬਹਿਸ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ?

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ—

ਕਿ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਿਲ, 2012 ਦੀ ਕਲਾਜ਼ 3 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼

(4) ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ, “ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ” ਕੱਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਮੈਂ ਕਲਾਜ਼ 3 (ਸੋਧੇ ਅਨੁਸਾਰ) ਸਦਨ ਦੀ ਵੋਟ ਲਈ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ—

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 3 (ਸੋਧੇ ਅਨੁਸਾਰ) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸੋਧੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ਾਂ 4 ਅਤੇ 5

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਕਿਉਂਜੋ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 4 ਅਤੇ 5 ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੋਧਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੀ ਸਦਨ ਦੀ ਵੋਟ ਲਈ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ।

(ਅਵਾਜ਼ਾਂ: ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ—

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 4 ਅਤੇ 5 ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ 6

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਸਰਦਾਰ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੂਕਾ, ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਕਲਾਜ਼ 6 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੋਧਨਾ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਸੋਧਨਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ।

ਸਿੱਖਿਆ, ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੂਕਾ): ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ:

ਕਿ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਿਲ, 2012 ਵਿੱਚ ਕਲਾਜ਼ 6 ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਕਲਾਜ਼ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਅਰਥਾਤ—

“6. (1) ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਪਣੇ ਕੈਂਪਸ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜੋ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗੀ।

(2) ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ, ਚਲਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰ ਵਿਦਿਅਕ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਾਵਰਾਨਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸੰਬੰਧਤਾ ਕਰੇਗੀ।”

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ—

ਕਿ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਿਲ, 2012 ਵਿੱਚ ਕਲਾਜ਼ 6 ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਕਲਾਜ਼ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਅਰਥਾਤ—

“6. (1) ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਪਣੇ ਕੈਂਪਸ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜੋ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗੀ।

(2) ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ, ਚਲਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰ ਵਿਦਿਅਕ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਾਵਰਾਨਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸੰਬੰਧਤਾ ਕਰੇਗੀ।”

ਬਹਿਸ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ?

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ—

ਕਿ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਿਲ, 2012 ਵਿੱਚ ਕਲਾਜ਼ 6 ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਕਲਾਜ਼ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਅਰਥਾਤ—

“6. (1) ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਪਣੇ ਕੈਂਪਸ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜੋ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗੀ।

(2) ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ, ਚਲਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰ ਵਿਦਿਅਕ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਾਵਰਾਨਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸੰਬੰਧਤਾ ਕਰੇਗੀ।”

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਮੈਂ ਕਲਾਜ਼ 6 (ਸੋਧੇ ਅਨੁਸਾਰ) ਸਦਨ ਦੀ ਵੋਟ ਲਈ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ—

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 6 (ਸੋਧੇ ਅਨੁਸਾਰ) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸੋਧੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ਾਂ 7 ਤੋਂ 45

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕਿਉਂਜੋ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 7 ਤੋਂ 45 ਤੱਕ ਕੋਈ ਸੋਧਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੀ ਸਦਨ ਦੀ ਵੋਟ ਲਈ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ। (ਆਵਾਜ਼ਾਂ : ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ—

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 7 ਤੋਂ 45 ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (1)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ

ਕਿ-ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (1) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਸਿਰਲੇਖ

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ—

ਕਿ ਸਿਰਲੇਖ ਬਿਲ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਬਣੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹਾਂ ਜੀ, ਜਥੇਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?

ਸਰਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ : ਪੰਨਵਾਦ ਜੀ ਤੁਹਾਡਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਬੋਲਣ ਨੂੰ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਪਰ ਮੈਂ ਇਸ ਤੇ ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾ ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਬੋਲਣਾ ਸੂਟੇਬਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਮੱਦਾਂ ਤਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਅਜੇ ਬਿਲ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਮੈਂ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਟਾਈਮ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਸਰਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ : ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰ ਲਵੋ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਬਿਲ ਤੇ ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ ਬੋਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਟਾਈਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਸਿੱਖਿਆ, ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੂਕਾ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦਾ ਉਚੇਰੇ ਤੌਰ ਤੇ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਪਿੱਛੇ ਵੀ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਵੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਸ ਦਾ ਹੀ ਹਿੱਸਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਹਨ। ਛੇ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋ ਦਾ ਬਿਲ ਆਪਾਂ ਨੇ ਹੁਣ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੀ ਸੋਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਜੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਰਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਖੇਤਰ ਇਕੱਠੇ ਜਦੋਂ ਚਲਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਰਿਜ਼ਲਟ ਵੀ ਚੰਗੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਿੰਨਾ ਵੀ ਵੱਧ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲਵਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ 26 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਬਾਹਰੋਂ ਆ ਕੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ, ਉਸਦਾ ਸਟੇਟ ਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੋ, ਮੈਂ ਲੰਬਾ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਇੱਥੇ ਰੱਖ ਹੀ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਸੋ, ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਿੱਥੇ....

ਸਰਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮਾਨਯੋਗ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਇੰਨੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਪਰ ਮੇਰੀ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਰਵੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਡਿਗਰੀਆਂ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਉਸ ਡਿਗਰੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕਦਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਡਿਗਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਸਰਵਿਸ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਵਿਸ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ

[ਸਰਦਾਰ ਤੇਤਾ ਸਿੰਘ]

ਪਿਛਲੇ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਡਾਟੇ ਕਢਵਾ ਕੇ ਵੇਖੋ, ਕਈ ਵੇਰਾਂ ਜਦੋਂ 2000-3000 ਬੱਚੇ ਨੌਕਰੀ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਥੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਮੁਖੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਹੜੀ ਕਿਹੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਆਏ ਹੋ। ਫਿਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਤਾਂ ਪਾਸੇ ਹੀ ਹੋ ਜਾਣ। ਫਿਰ ਉਸ ਬੱਚੇ ਦੀ ਉਥੇ ਕੀ ਹਾਲਤ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਰਵੇ ਕਰਵਾਉ।

ਸਿੱਖਿਆ, ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਮੰਤਰੀ: ਕਿਉਂਕਿ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਭਾਰ ਇਕੱਲਾ ਸ਼ਾਇਦ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨਾ ਚੁੱਕ ਸਕਦੀ, ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਉਦਮੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਵੈਲਕਮ ਵੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਬਹੁਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਨਾਲ ਨਾਲ ਜਿਵੇਂ ਸਾਡੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਖਦਸ਼ੇ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਮ ਹੈ। ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਅਸੀਂ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਈ.ਟੀ.ਟੀ. ਜਾਂ ਬੀ.ਐੱਡ. ਕਰਕੇ ਆ ਗਿਆ, ਉਹਦੇ ਵਾਸਤੇ ਅਸੀਂ ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਟੀਚਰ ਇਲੀਜੀਬਿਲਟੀ ਟੈਸਟ ਵੀ ਲਿਆ। ਕੋਈ ਢਾਈ ਲੱਖ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਟੈਸਟ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਿਰਫ 9000 ਟੀਚਰ ਹੀ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਨਾਲ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਉਥੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਮਾੜੀ ਹਾਲਤ ਹੈ, ਉਹ ਇਵੇਂ ਹੀ ਡਿਗਰੀਆਂ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਪੂਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਵੀ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਚੈੱਕ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਹਨ, ਇਹ ਸੇਵਾ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਵਿੱਦਿਆ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ। ਜਿਵੇਂ ਅੱਗੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਸਤੇ ਬੜੀ ਦੂਰ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਜਾਂ ਬਾਹਰਲੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਹੁਣ ਇਹ ਆਪਣੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਿੱਦਿਆ ਲੈ ਲੈਣਗੇ, ਇਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਸੌਂਦਾ ਵੇਚਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਨਾ ਬਣਨ ਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨ, ਅਸੀਂ ਜ਼ਰੂਰ ਇਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਹਾਲੇ ਤਾਂ ਇਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੀ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ (ਸਰਦਾਰ ਵਿਰਸਾ ਸਿੰਘ ਵਲਟੋਹਾ) : ** ** *

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਸਰਦਾਰ ਵਿਰਸਾ ਸਿੰਘ ਵਲਟੋਹਾ ਜੋ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਰਿਕਾਰਡ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਸਿੱਖਿਆ, ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੂਕਾ): ਸੋ, ਜੋ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਖਦਸ਼ੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਾਂਗੇ, ਹਾਲੇ ਤਾਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਵੀ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖਾਮੀਆਂ ਦਿਸਣਗੀਆਂ, ਸਰਕਾਰ ਜਦੋਂ ਚਾਹਵੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਨੱਥ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਕੋਈ ਢੁਕਵਾਂ ਬਿੱਲ ਲਿਆ ਕੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਾਂਗੇ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਇਥੇ ਇਕ ਗੱਲ ਹੋਰ ਆਈ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬੜੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੇ ਇਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਦਿਆ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਥੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਪੈਸੇ ਵੀ ਕਮਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਦੋ ਰਾਏ ਨਹੀਂ। ਸੋ, ਅਸੀਂ ਸੋਚਿਆ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਆਪਾਂ ਇੱਕ ਬਿਲ ਲਿਆਵਾਂਗੇ ਕਿ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 10 ਫੀਸਦੀ ਜਿਹੜੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹਨ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹੈ, ਕਿਸਾਨ ਹੈ ਜਾਂ ਛੋਟਾ ਦੁਕਾਨਦਾਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਫਰੀ ਪੜ੍ਹਾਓ (ਟਰੈਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵਲੋਂ ਬੰਪਿੰਗ) ਇਹ ਬਿਲ ਅਸੀਂ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ, ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਰਾਏ ਲੈ ਕੇ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਵੀ, ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਲਿਆਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇ। ਇਹ ਬਿਲ ਅਸੀਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਲਿਆਵਾਂਗੇ। ਜੇਕਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਵਿੱਦਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਘਾਟ ਹੈ, ਜਾਂ ਚੰਗਾ ਹੋਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਾਂਗੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਹੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ।

ਸਿੱਖਿਆ, ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੂਕਾ) : ਮੈਂ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ—

ਕਿ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਿਲ, 2012 (ਸੋਧਾਂ ਸਮੇਤ) ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ-

ਕਿ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਿਲ, 2012 (ਸੋਧਾਂ ਸਮੇਤ) ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

ਕਿ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਿਲ, 2012 (ਸੋਧਾਂ ਸਮੇਤ) ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

8. The Punjab Privately Managed Affiliated And Punjab Government Aided Colleges, Pensionary Benefits Scheme, 1996 (Repeal) Bill, 2012

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਸਰਦਾਰ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੂਕਾ ਜੀ ਬਿਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ।

ਸਿੱਖਿਆ, ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੂਕਾ) : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠਲੇ ਸੰਬੰਧਤਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਾਲਜਾਂ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਾਭ ਸਕੀਮ, 1996 (ਮਨਸੂਖੀ) ਬਿਲ, 2012 ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ-

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠਲੇ ਸੰਬੰਧਤਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਾਲਜਾਂ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਾਭ ਸਕੀਮ, 1996 (ਮਨਸੂਖੀ) ਬਿਲ 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ-

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠਲੇ ਸੰਬੰਧਤਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਾਲਜਾਂ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਾਭ ਸਕੀਮ, 1996 (ਮਨਸੂਖੀ) ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਬਹਿਸ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ। (ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਲਈ
ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠਲੇ ਸੰਬੰਧਤਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ
ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਾਲਜਾਂ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਾਭ ਸਕੀਮ, 1996 (ਮਨਸੂਖੀ) ਬਿਲ 2012
ਤੇ ਤਰੁੱਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹੁਣ ਸਦਨ ਬਿਲ ਤੇ ਕਲਾਜ਼ ਵਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (2)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (2) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ 2

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 2 ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (1)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (1) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਸਿਰਲੇਖ

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

ਕਿ ਸਿਰਲੇਖ ਬਿਲ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਬਣੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹੁਣ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਬਿਲ ਪਾਸ
ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਸਿੱਖਿਆ, ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੂਕਾ) : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠਲੇ ਸੰਬੰਧਤਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਾਲਜਾਂ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਾਭ ਸਕੀਮ 1996 (ਮਨਸੂਖੀ) ਬਿਲ, 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠਲੇ ਸੰਬੰਧਤਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਾਲਜਾਂ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਾਭ ਸਕੀਮ, 1996 (ਮਨਸੂਖੀ) ਬਿਲ 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠਲੇ ਸੰਬੰਧਤਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਾਲਜਾਂ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਾਭ ਸਕੀਮ, 1996 (ਮਨਸੂਖੀ) ਬਿਲ, 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

9. THE PUNJAB MOTOR VEHICLES TAXATION (AMENDMENT BILL, 2012)

(Replacing Ordinance)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ, ਬਿਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ

ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਮਾਮਲੇ ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਪੈਦਾਕਰਨ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੋਹਾੜ) : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਮੋਟਰ ਗੱਡੀਆਂ ਕਰ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ-

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮੋਟਰ ਗੱਡੀਆਂ ਕਰ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮੋਟਰ ਗੱਡੀਆਂ ਕਰ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਬਹਿਸ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ ?

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਿੰਚਾਈ (ਸਰਦਾਰ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਠੰਡਲ) :

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਬੋਲਣ ਲਈ ਟਾਈਮ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਚਾਹੇ ਉਹ ਚਾਰ ਪਹੀਆਂ ਵਾਲੀ ਹੈ, ਦੀ ਟਰਾਂਸਫਰ ਫੀਸ 30,000 ਰੁਪਏ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹੈ, ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ ਕੁਆਲਿਟੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਮਾਰੂਤੀ 800 ਗੱਡੀ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਉਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਟਰਾਂਸਫਰ ਫੀਸ ਵੀ 30,000 ਰੁਪਿਆ ਰੱਖੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕੋਈ 20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਗੱਡੀ ਲੈਣੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਟਰਾਂਸਫਰ ਫੀਸ ਵੀ 30,000 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਿਆ ਰੱਖੀ ਹੈ, ਇਹ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲਗਜ਼ਰੀ ਗੱਡੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਡਿਫਰੈਂਸ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹਾਂ ਜੀ, ਝੁੰਦਾਂ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਝੁੰਦਾਂ (ਅਮਰਗੜ੍ਹ) : ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਜੀ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਰੇਟਸ ਹਨ ਉਹ ਵੈਲਿਊ ਬੇਸਿਡ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਗੱਡੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਪਰਸੈਂਟੇਜ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਕਈ ਤਾਂ ਗੱਡੀਆਂ ਹੀ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਗਰੀਬ ਵਿਅਕਤੀ ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 30 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਿਆ ਦੇਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਏਗਾ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਇਹ ਰੈਪੀਟੀਸ਼ਨ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਝੁੰਦਾਂ : ਦੂਸਰੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਟਰੱਕ ਹਨ, ਟਰੱਕ ਵੀ ਬਹੁਤ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ, ਗਰੀਬ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਹਨ, ਲੱਖ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਟਰੱਕ ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਆਪਣਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਟਰੱਕ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਰੀਬ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਟਰੱਕ ਚਲਦੇ ਹਨ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟਰੱਕ ਸੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਚਲਦੇ

[ਸਰਦਾਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਝੁੰਦਾਂ]

ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਟਰਾਂਸਫਰ ਫੀਸ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਭਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਲੱਖ, ਡੇਢ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਟਰੱਕ ਲਈ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਫੀਸ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਛੇ ਪਹੀਆ ਵਾਹਨ ਲਈ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਹੈ, ਟਰੈਕਟਰ ਲਈ 5000 ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਸਰ, ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਜੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਜ਼ਨ ਪਵੇਗਾ। ਧੰਨਵਾਦ।

ਸ਼੍ਰੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ (ਜਲੰਧਰ ਕੇਂਦਰੀ) : ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਆਭਾਰੀ ਹਾਂ ਕਿ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ ਤੇ ਜੋ ਸੋਧਨਾ ਬਿਲ ਹੈ, ਉਸਤੇ ਮੈਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬਿਹਤਰ ਹੁੰਦਾ ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ percentage ਤੌਰ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਜਿਹੜਾ ਚਹੁੰ ਪਹੀਆ ਵਾਹਨ ਤੇ ਸਿੱਧਾ 30 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਿਆ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਇਹ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗੱਡੀ ਦੀ ਵੈਲਿਊ ਕਿੰਨੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਗੱਡੀ 20 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ, 10 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ ਜਾਂ 4 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਵੈਲਿਊ ਵੀ ਡਿਫਰੈਂਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੋ, ਇਸ ਨਾਤੇ ਕਿ ਕਿੰਨੀ ਪੁਰਾਣੀ ਗੱਡੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿੰਨੀ ਵੈਲਿਊ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਰਸੈਂਟੇਜ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਔਰ ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਕਿੰਨੀ ਪੁਰਾਣੀ ਗੱਡੀ ਖਰੀਦ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਕਿੰਡ ਹੈਂਡ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਵਿਕ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਜੇ ਇੱਕੋ ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਲਵਾਂਗੇ ਕਿ 75 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਿਆ ਜਾਂ 30 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਿਆ, ਇਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਹਾਕਾਰ ਮੱਚ ਜਾਵੇਗੀ। ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।

(ਅਵਾਜ਼ਾਂ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਬਿਲ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਵੇ)

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ) : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮੋਟਰ ਗੱਡੀਆਂ ਕਰ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012, ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਅਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮੋਟਰ ਗੱਡੀਆਂ ਕਰ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ

ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ—

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮੋਟਰ ਗੱਡੀਆਂ ਕਰ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਜੋ ਰਾਇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਇਹ ਕਾਫੀ ਵਜ਼ਨਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਸੀਂ ਦੁਬਾਰਾ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਲਿਆਵਾਂਗੇ। ਹੁਣ ਵਿਦਰੋਹ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। (ਬੰਪਿੰਗ)

ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ): ਇਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਮਿਸਟੇਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। (ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੁਝ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਇਸ ਬਿਲ ਸਬੰਧੀ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ)

Mr. Speaker: Please Silence ਉਹ ਬਿਲ ਵਾਪਸ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਠੰਡਾ ਸਾਹਿਬ, ਸੁਣ ਲਉ, ਬੜਾ ਕੰਮ ਪਿਆ ਹੈ ਹਾਲੇ।

**10. The Punjab Agricultural Produce Markets
(Amendment) Bill, 2012
(Replacing Ordinance)**

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਬਿਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ—

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ) : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ—

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ —

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਬਹਿਸ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ?

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:- ਹੁਣ ਸਦਨ ਬਿਲ ਤੇ ਕਲਾਜ਼ ਵਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (2)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (2) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਅਤੇ 3

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਕਿਉਂਜੋ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਅਤੇ 3 ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੋਧਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਇੱਕਠੀਆਂ ਹੀ ਸਦਨ ਦੀ ਵੋਟ ਲਈ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ।

(ਆਵਾਜ਼ਾਂ : ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਅਤੇ 3 ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (1)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ - ਕਲਾਜ਼ (1) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਸਿਰਲੇਖ

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਸਿਰਲੇਖ ਬਿਲ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਬਣੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹੁਣ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ) : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ-

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਮੰਡੀਆਂ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012, ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012, ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

11. The Punjab Prevention of Human Smuggling Bill, 2012

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਬਿਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ-

ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ) : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਮਨੁੱਖੀ ਤਸਕਰੀ ਤੇ ਰੋਕ ਬਿਲ, 2012 ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ-

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮਨੁੱਖੀ ਤਸਕਰੀ ਤੇ ਰੋਕ ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮਨੁੱਖੀ ਤਸਕਰੀ ਤੇ ਰੋਕ ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਬਹਿਸ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ ?

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮਨੁੱਖੀ ਤਸਕਰੀ ਤੇ ਰੋਕ ਬਿਲ 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹੁਣ ਸਦਨ ਬਿਲ ਤੇ ਕਲਾਜ਼ ਵਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (2)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (2) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 22

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਕਿਉਂਜੋ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 22 ਤੱਕ ਕੋਈ ਸੋਧਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੀ ਸਦਨ ਦੀ ਵੋਟ ਲਈ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ।

(ਆਵਾਜ਼ਾਂ : ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ—

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 22 ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (1)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ —

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (1) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਸਿਰਲੇਖ

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ —

ਕਿ ਸਿਰਲੇਖ ਬਿਲ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਬਣੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹੁਣ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਬਿਲ ਹੈ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਇਕੱਲੀ ਸਟੇਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਬਿਲ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਆਪ ਜੀ ਅਤੇ ਸਾਰਾ ਹਾਊਸ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਆਪਾਂ ਖਬਰਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਲੀ ਵੀਜ਼ੇ ਲਵਾ ਕੇ, ਝੂਠ ਬੋਲ ਕੇ, ਨੌਕਰੀਆਂ ਲਈ ਝੂਠ ਬੋਲ ਕੇ, ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਕੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਵਿਚਾਰੇ ਜਦੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ

ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਤੇ ਜਾਲੀ ਵੀਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਈ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਵੀ ਬੰਦ ਹਨ। ਸੋ, ਅਸੀਂ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਾਸਤੇ ਇਕ ਬਿਲ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਲੈ ਕੇ ਆਈਏ। ਸੋ, ਇਹ ਇਕ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਬਿਲ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਟਰੈਵਲ ਏਜੰਟਸ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਕੋਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਕੰਪਲਸਰੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਟਰਮਜ਼ ਐਂਡ ਕੰਡੀਸ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੈਰੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਗਲਤ ਟਰੈਵਲ ਏਜੰਟ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਪਕੜਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਨਬੇਲੇਬਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਕੋਈ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ, ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਸੱਤ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਉਸਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰੋ ਜੀ -

ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ) : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ—

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮਨੁੱਖੀ ਤਸਕਰੀ ਤੇ ਰੋਕ ਬਿਲ, 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮਨੁੱਖੀ ਤਸਕਰੀ ਤੇ ਰੋਕ ਬਿਲ, 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮਨੁੱਖੀ ਤਸਕਰੀ ਤੇ ਰੋਕ ਬਿਲ, 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

12. The Punjab Land Revenue (Amendment)

Bill, 2012

ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ, ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ, ਗੈਰ ਰਵਾਇਤੀ ਊਰਜਾ ਤੇ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ) : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਭੇਂ ਮਾਲੀਆ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਭੇਂ ਮਾਲੀਆ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਭੇਂ ਮਾਲੀਆ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਤੇ, ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਬਹਿਸ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ ?

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਭੇਂ ਮਾਲੀਆ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹੁਣ ਸਦਨ ਬਿਲ ਤੇ ਕਲਾਜ਼ ਵਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (2)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (2) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ 2

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 2 ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (1)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (1) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਸਿਰਲੇਖ

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਸਿਰਲੇਖ ਬਿਲ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਬਣੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹੁਣ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ, ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ, ਗੈਰ ਰਵਾਇਤੀ ਊਰਜਾ ਤੇ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ.ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ):
ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ-

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਭੋਂ ਮਾਲੀਆ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ-

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਭੋਂ ਮਾਲੀਆ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਭੋਂ ਮਾਲੀਆ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

13. The Punjab Courts (Amendment) Bill, 2012

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਬਿਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ): ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਅਦਾਲਤਾਂ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅਦਾਲਤਾਂ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅਦਾਲਤਾਂ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਬਹਿਸ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ?

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅਦਾਲਤਾਂ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:- ਹੁਣ ਸਦਨ ਬਿਲ ਤੇ ਕਲਾਜ਼ ਵਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ -

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (2)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (2) ਬਿੱਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਅਤੇ 3

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਕਿਉਂਜੋ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਅਤੇ 3 ਵਿਚ ਕੋਈ ਸੋਧਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੀ ਸਦਨ ਦੀ ਵੋਟ ਲਈ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ।

(ਅਵਾਜ਼ਾਂ: ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਅਤੇ 3 ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (1)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (1) ਬਿੱਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਸਿਰਲੇਖ

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਸਿਰਲੇਖ ਬਿਲ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਬਣੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ): ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ—

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅਦਾਲਤਾਂ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅਦਾਲਤਾਂ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅਦਾਲਤਾਂ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

14. The Punjab State Commission For Minorities Bill, 2012

(Replacing Ordinance)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਉੱਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਬਿਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ

ਉੱਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ) : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਿਲ, 2012 ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ—

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਬਹਿਸ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ?

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਸਦਨ ਬਿਲ ਤੇ ਕਲਾਜ਼-ਵਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (2)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (2) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 29

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕਿਉਂਜੋ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 29 ਤੱਕ ਕੋਈ ਸੋਧਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੀ ਸਦਨ ਦੀ ਵੋਟ ਲਈ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ।

(ਅਵਾਜ਼ਾਂ : ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 29 ਤੱਕ ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (1)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (1) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਸਿਰਲੇਖ

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਸਿਰਲੇਖ ਬਿਲ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਬਣੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਉੱਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ): ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ—

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਿਲ, 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ —

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਿਲ, 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ —

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਿਲ, 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

EXTENSION OF TIME OF THE SITTING

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਜੇ ਹਾਊਸ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹਾਊਸ ਦਾ ਸਮਾਂ ਏਜੰਡਾ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

(ਅਵਾਜ਼ਾਂ ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹਾਊਸ ਦਾ ਸਮਾਂ ਏਜੰਡਾ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

Legislative Business (Resumption)

15. The Punjab Compulsory Registration of Marriages Bill, 2012

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਬਿਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ।

ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਮਾਮਲੇ ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੋਹਲਾ): ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਆਹਾਂ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਬਿਲ, 2012 ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ—

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਆਹਾਂ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਆਹਾਂ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਬਹਿਸ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ ?

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਆਹਾਂ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਸਦਨ ਬਿਲ ਤੇ ਕਲਾਜ਼-ਵਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (2)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (2) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 19

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕਿਉਂਜੋ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 19 ਤੱਕ ਕੋਈ ਸੋਧਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਇੱਕਠੀਆਂ ਹੀ ਸਦਨ ਦੀ ਵੋਟ ਲਈ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ।

(ਆਵਾਜ਼ਾਂ : ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 19 ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (1)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ ਕਿ -

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (1) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਸਿਰਲੇਖ

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਸਿਰਲੇਖ ਬਿਲ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਬਣੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਨ।

ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਮਾਮਲੇ ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੋਹਾੜ) : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਆਹਾਂ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਬਿਲ, 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਆਹਾਂ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਬਿਲ, 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਆਹਾਂ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਬਿਲ, 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

**16. The Punjab Scheduled Castes Land Development
And Finance Corporation (Amendment And Validation) Bill,
2012**

ਜੇਲ੍ਹਾਂ, ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਤੇ ਲਿਖਣ ਸਮੱਗਰੀ, ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ, ਡੇਅਰੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਸਰਵਨ ਸਿੰਘ ਫਿਲੌਰ) : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਤੋਂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਸੋਧਨਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ) ਬਿਲ, 2012 ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਤੋਂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਸੋਧਨਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ) ਬਿੱਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਭੇਂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਸੋਧਨਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ) ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤਰੁੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਬਹਿਸ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਭੇਂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਸੋਧਨਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ) ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤਰੁੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਸਦਨ ਬਿਲ ਤੇ ਕਲਾਜ਼-ਵਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (2)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (2) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 6

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕਿਉਂਜੋ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 6 ਤੱਕ ਕੋਈ ਸੋਧਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੀ ਸਦਨ ਦੀ ਵੋਟ ਲਈ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ?

(ਆਵਾਜ਼ਾਂ : ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 6 ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (1)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (1) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਸਿਰਲੇਖ

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਸਿਰਲੇਖ ਬਿਲ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਬਣੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਨ।

ਜੇਲ੍ਹਾਂ, ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਤੇ ਲਿਖਣ ਸਮੱਗਰੀ, ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ, ਡੇਅਰੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਸਰਵਨ ਸਿੰਘ ਫਿਲੌਰ) : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਭੇਂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਸੋਧਨਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ) ਬਿਲ, 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਭੇਂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਸੋਧਨਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ) ਬਿਲ, 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਭੇਂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਸੋਧਨਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ) ਬਿਲ, 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

17. The Punjab Backward Classes Land Development And Finance Corporation (Amendment And Validation) Bill. 2012

ਜੇਲ੍ਹਾਂ, ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਤੇ ਲਿਖਣ ਸਮੱਗਰੀ, ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ, ਡੇਅਰੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਸਰਵਨ ਸਿੰਘ ਫਿਲੌਰ) : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਭੇਂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਸੋਧਨਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ) ਬਿਲ, 2012 ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ-

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਭੇਂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਸੋਧਨਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ) ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਭੇਂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਸੋਧਨਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ) ਬਿਲ 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਬਹਿਸ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ?

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।)

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਭੇਂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਸੋਧਨਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ) ਬਿਲ 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਸਦਨ ਬਿਲ ਤੇ ਕਲਾਜ਼-ਵਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (2)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ।

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (2) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 7

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕਿਉਂਜੋ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 7 ਤੱਕ ਕੋਈ ਸੋਧਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੀ ਸਦਨ ਦੀ ਵੋਟ ਲਈ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ?

(ਆਵਾਜ਼ਾਂ : ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 7 ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਾਬ ਕਲਾਜ਼ (1)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (1) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਸਿਰਲੇਖ

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਸਿਰਲੇਖ ਬਿਲ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਬਣੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਜੇਲ੍ਹਾਂ, ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਤੇ ਲਿਖਣ ਸਮੱਗਰੀ, ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ, ਭੋਅਰੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਸਰਵਨ ਸਿੰਘ ਫਿਲੌਰ) : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਭੋਂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਸੋਧਨਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ) ਬਿਲ, 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਭੋਂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਸੋਧਨਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ) ਬਿਲ, 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਭੋਂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਸੋਧਨਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ) ਬਿਲ, 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

18. The Northern India Canal And Drainage

(Punjab Amendment) Bill, 2012

(Replacing Ordinance)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹਾਂ ਜੀ, ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਬਿਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ—

ਵਿੱਤ, ਯੋਜਨਾ, ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਾਗੂਕਰਨ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ) : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਕੈਨਾਲ ਅਤੇ ਡ੍ਰੇਨੇਜ (ਪੰਜਾਬ ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ —

ਕਿ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਕੈਨਾਲ ਅਤੇ ਡ੍ਰੇਨੇਜ (ਪੰਜਾਬ ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ —

ਕਿ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਕੈਨਾਲ ਅਤੇ ਡ੍ਰੇਨੇਜ (ਪੰਜਾਬ ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ

(ਹਾਂ ਜੀ, ਬਹਿਸ, ਵਡਾਲਾ ਜੀ)

ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਵਡਾਲਾ (ਨਕੋਦਰ) :- ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਜੋ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਕੈਨਾਲ ਅਤੇ ਡ੍ਰੇਨੇਜ ਬਿਲ ਇਰੀਗੇਸ਼ਨ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨੇ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਬੜੀ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਚੋਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇਹ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪਾਣੀ ਬੜਾ ਮਹਿੰਗਾ ਕੁਦਰਤੀ ਸੋਮਾ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਾਂ ਵਾਈਟ ਗੋਲਡ ਵੀ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਹੁਤ ਮਿਣ ਮਿਣ ਕੇ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਈ ਨਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਪੂਰਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਨਹਿਰਾਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟੇਲ ਐਂਡ ਤੱਕ ਪਾਣੀ ਪਹੁੰਚਿਆਂ ਦਸ ਦਸ ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਥੇ ਇਹ ਪਾਣੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਚੋਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਾਸਤੇ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਈ ਨਹਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬੁਰਜੀਆਂ ਤੇ ਡਾਫਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਪਾਣੀ ਅੱਗੇ ਘੱਟ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਕਿਸਾਨ ਉਥੇ ਮੋਘਿਆਂ ਨੂੰ ਵਰਤਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰ ਸਕਣ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਡਾਫ ਦਾ ਮੈਨਸ਼ਨ ਵੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ

ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕੌਣ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਕੌਣ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਇਰੀਗੇਸ਼ਨ ਮਹਿਕਮੇ ਨੂੰ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਨਹਿਰ ਦੇ ਟੇਲ ਐਂਡ ਤੱਕ ਪਾਣੀ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕੋਈ ਨਹਿਰ ਅਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਿਸ ਦੇ ਟੇਲ ਐਂਡ ਤੱਕ ਪਾਣੀ ਨਾ ਜਾਂਦਾ ਹੋਵੇ। ਤਦੇ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਿਸਾਨ ਨਹਿਰੀ ਸਿੰਜਾਈ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਲੈ ਸਕਣਗੇ। ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਇੰਪਾਰਟੈਂਟ ਗੱਲ ਲਿਆਉਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਿਲੇਟਿਡ ਹੈ। ਕਈ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਕੂਲਾਂ ਹਨ, ਐਸੀਆਂ ਝੋਨਾਂ ਹਨ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਬਹੁਤ ਚਿਰ ਤੋਂ ਬੰਦ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਚਾਹੇ ਇਹ ਰੇਨ ਫੈਡ ਹਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੱਡੀ ਨਹਿਰ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲਿੰਕ ਹੈ ਜਾਂ ਵਹੀਆਂ ਨਾਲ ਲਿੰਕ ਹੈ ਜਾਂ ਫੇਰ ਅਲਟੀਮੇਟਲੀ ਜਾ ਕੇ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਰਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮਾਨਯੋਗ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਇੰਨੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੇਠਾਂ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸਾਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਗਿਣ-ਮਿੱਥ ਕੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਝੋਨਾਂ ਜਾਂ ਕੂਲਾਂ ਅੱਜ ਬੰਦ ਪਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਰੇਨ ਵਾਟਰ ਤੋਂ ਗਰਾਊਂਡ ਵਾਟਰ ਚਾਰਜ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕੂਲਾਂ ਜਾਂ ਝੋਨਾਂ ਖੋਦਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਹੋ ਸਕੇ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਕੈਨਾਲ ਅਤੇ ਡ੍ਰੇਨੇਜ (ਪੰਜਾਬ ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਸਦਨ ਬਿਲ ਤੇ ਕਲਾਜ਼-ਵਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (2)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (2) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 4

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕਿਉਂਜੋ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 4 ਤੱਕ ਕੋਈ ਸੋਧਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੀ ਸਦਨ ਦੀ ਵੋਟ ਲਈ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ?

(ਆਵਾਜ਼ਾਂ : ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 4 ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (1)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ।

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (1) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਸਿਰਲੇਖ

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਸਿਰਲੇਖ ਬਿਲ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਬਣੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਵਿੱਤ, ਯੋਜਨਾ, ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਾਗੂਕਰਨ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ) : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ -

ਕਿ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਕੈਨਾਲ ਅਤੇ ਡ੍ਰੇਨੇਜ (ਪੰਜਾਬ ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ -

ਕਿ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਕੈਨਾਲ ਅਤੇ ਡ੍ਰੇਨੇਜ (ਪੰਜਾਬ ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਕੈਨਾਲ ਅਤੇ ਡ੍ਰੇਨੇਜ (ਪੰਜਾਬ ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

19. The Indian Stamp (Punjab Amendment)

Bill, 2012

ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ, ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ, ਗੈਰ ਰਵਾਇਤੀ ਊਰਜਾ ਤੇ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ): ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਭਾਰਤੀ ਸਟੈਂਪ (ਪੰਜਾਬ ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ -

ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਟੈਂਪ (ਪੰਜਾਬ ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ -

ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਟੈਂਪ (ਪੰਜਾਬ ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਬਹਿਸ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ?

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਟੈਂਪ (ਪੰਜਾਬ ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਸਦਨ ਬਿਲ ਤੇ ਕਲਾਜ਼-ਵਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (2)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ।

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (2) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 4

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕਿਉਂਜੋ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 4 ਤੱਕ ਕੋਈ ਸੋਧਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੀ ਸਦਨ ਦੀ ਵੋਟ ਲਈ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ?

(ਆਵਾਜ਼ਾਂ : ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 4 ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (1)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ।

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (1) ਬਿੱਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਸਿਰਲੇਖ

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਸਿਰਲੇਖ ਬਿਲ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਬਣੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ, ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ, ਗੈਰ ਰਵਾਇਤੀ ਊਰਜਾ ਤੇ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ): ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ-

ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਟੈਂਪ (ਪੰਜਾਬ ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ -

ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਟੈਂਪ (ਪੰਜਾਬ ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਟੈਂਪ (ਪੰਜਾਬ ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2012 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

**Motion Regarding Nomination of Two Members For The
Panjab University Senate.**

ਸਿਹਤ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੁੱਚਿਆ, ਮਹਿਲਾ ਤੇ ਬਾਲ
ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਿੱਤਲ) ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ ਮੈਂ
ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਸੈਨੇਟ ਲਈ ਦੋ ਮੈਂਬਰ ਨਾਮਜ਼ਦ
ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਅਧਿਕਾਰ ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਸੈਨੇਟ ਲਈ ਦੋ ਮੈਂਬਰ ਨਾਮਜ਼ਦ
ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਅਧਿਕਾਰ ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹਾਂ ਜੀ, ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਤਾਂ
ਨਹੀਂ ਹੈ?

(ਅਵਾਜ਼ਾਂ : ਨਹੀਂ ਜੀ, ਨਹੀਂ ਜੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਸੈਨੇਟ ਲਈ ਦੋ ਮੈਂਬਰ ਨਾਮਜ਼ਦ
ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਅਧਿਕਾਰ ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੋਵੇਂ ਹੋ ਗਏ ॥ ਹੁਣ ਸਦਨ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ
ਲਈ ਸਥਗਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

*2.38 ਵਜੇ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ (*ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਸਦਨ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਥਗਿਤ
ਹੋ ਗਿਆ।)

(i)

APPENDIX
TO
PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES
Friday, the 21st December, 2012
Vol. III- No. 5
STARRED QUESTION AND ANSWER

ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਪੋਸਟ-ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਸਕੀਮ

***447. ਸਰਦਾਰ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ :** ਕੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ—

(ੳ) ਸਾਲ 2010-11 ਅਤੇ 2011-12 ਦੌਰਾਨ ਮਾਇਨਰਿਟੀ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਪੋਸਟ-ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿੰਨਾ-ਕਿੰਨਾ ਫੰਡ ਕਿਹੜੀ-ਕਿਹੜੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ?

(ਅ) ਜਾਰੀ ਹੋਇਆ ਫੰਡ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸ-ਕਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ-ਕਿੰਨਾ ਫੰਡ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ?

ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਤੇ ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਸਰਵਨ ਸਿੰਘ ਫਿਲੌਰ): (ੳ) ਸਾਲ 2010-11 ਅਤੇ 2011-12 ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਫੰਡਜ਼ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਮਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੀ :-

ਸਾਲ 2010-11		ਸਾਲ 2011-12	
ਮਿਤੀ	ਰਕਮ (ਕਰੋੜਾਂ 'ਚ)	ਮਿਤੀ	ਰਕਮ (ਕਰੋੜਾਂ 'ਚ)
24.10.2010	6.87	23.09.2011	8.10
7.02.2011	3.63	17.11.2011	14.56
28.02.2011	1.37	23.02.2012	8.42
25.03.2011	2.96	29.02.2012	7.14
--	--	29.03.2012	1.20
ਕੁੱਲ	14.83	ਕੁੱਲ	39.42

(ii)

(ਅ) ਸਾਲ 2010-11 ਦੀ ਕੁੱਲ ਰਾਸ਼ੀ 14.83 ਕਰੋੜ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 6.87 ਕਰੋੜ ਮਿਤੀ 31-7-2011 ਨੂੰ ਰਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਵੰਡ ਮਿਤੀ 7-5-2011 ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਡਰਾਫਟਾਂ ਰਾਹੀਂ 13301 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬਕਾਇਆ 7.96 ਕਰੋੜ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 13-12-2011 ਨੂੰ ਰਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਵੰਡ ਮਿਤੀ 9-3-2012 ਤੋਂ 15-3-2012 ਦੌਰਾਨ 13944 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਡਰਾਫਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਸਾਲ 2011-12 ਦੀ ਕੁੱਲ ਰਾਸ਼ੀ ਵਿੱਚੋਂ 22.66 ਕਰੋੜ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਿਤੀ 31-3-2012 ਨੂੰ ਰਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੋ 29371 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਰਾਹੀਂ ਆਨਲਾਈਨ ਮਿਤੀ 14-5-2012 ਤੋਂ 16-12-2012 ਦੌਰਾਨ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਕਾਇਆ 16.76 ਕਰੋੜ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 10-12-2012 ਨੂੰ ਰਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 1.93 ਕਰੋੜ 2360 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੰਡ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਬਾਕੀ ਦੀ ਰਕਮ 19197 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਨਲਾਈਨ ਵੰਡੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

© 2012

ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਕੱਤਰੇਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੇਠ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲਰ,
ਛਪਾਈ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਸਮੱਗਰੀ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰੈਸ,
ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ ਵੱਲੋਂ ਛਾਪੀ ਗਈ।

